ПОЛИТИКИН
ЗАБАВНИК

8 динара

БРОЈ 1415

9.2.1979. ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА XL

КОМПЛЕТАН СТРИП

ЏЕПНА АРМИЈА

NM

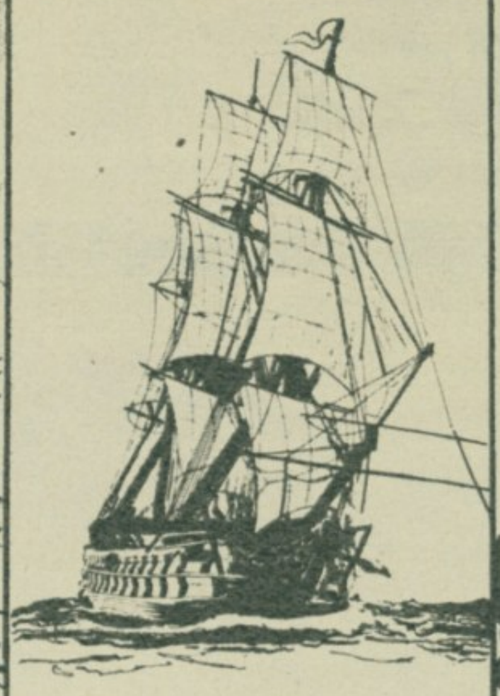
Ripley

Веровали или не!

САКАГАВЕЈА

ИНДИЈАНКА ИЗ ПЛЕМЕНА ШОШОНА, ВОДИЧ И ТУМАЧ ПРВЕ ЕКСПЕДИЦИЈЕ КОЈА ЈЕ ПОЧЕТКОМ 19. ВЕКА ПРЕКО КОПНА, СЕВЕРНО ОД МЕКСИЧКЕ ГРАНИЦЕ ПРЕШЛА СЕВЕРНОАМЕРИЧКИ КОНТИНЕНТ ДО ПАЦИФИЧКЕ ОБАЛЕ (КЛАРКОВА И ЛУИСОВА ЕКСПЕДИЦИЈА) ПРЕВАЛИЛА ЈЕ ЧИТАВ ТАЈ ПУТ СА МАЛИМ СИНОМ НА ЛЕЂИМА.

РАТНИ БРОДОВИ

НА ЈЕДРА БИЛИ СУ У УПОТРЕБИ, ПРИБЛИЖНО, ОД 1550. ДО 1850. ГОДИНЕ – САМО ТРИ ВЕКА.

СКАЛПЕЛИ

КОЈИМ СУ СЕ СЛУЖИЛИ ХИРУРЗИ У 18. ВЕКУ ИМАЛИ СУ ОБЛИК СРПА.

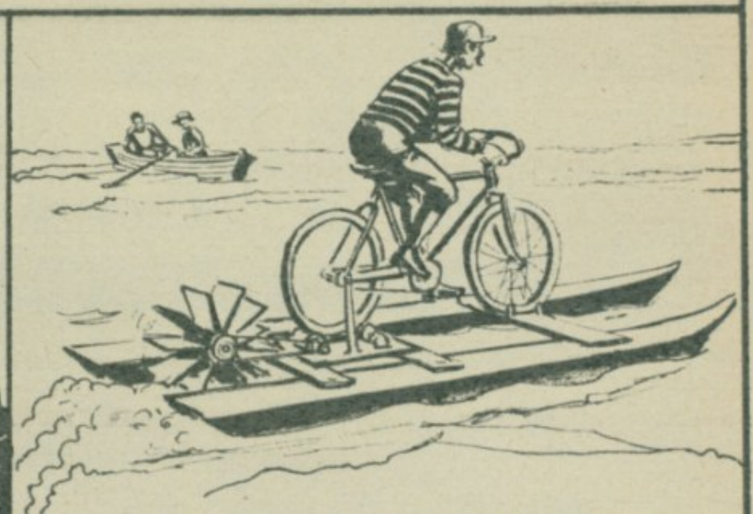
Француски

КРАЉ ЛУЈ XIV

(1638–1715)

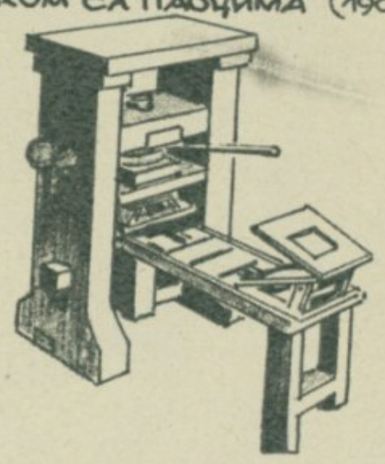
ТОЛИКО ЈЕ БИО ТАШТ ДА ЈЕ ЧЕСТО ПЕВАО ПЕСМЕ НАПИСАНЕ У СЛАВУ ЊЕГОВЕ ВЛАДАВИНЕ.

© King Features Syndicate, Inc., 1978. World rights reserved.

ВОДОЦИКЛ

ВАЛТЕР ФЛЕКСЕНБЕРГЕР МОНТИРАО ЈЕ ОБИЧАН БИЦИКЛ НА КАТАМАРАН ЧИЈИ ЈЕ ЛАНАЦ БИО ПОВЕЗАН СА ТОЧКОМ СА ЛОПАТИМА (1908).

ПРВА ШТАМПАРСКА ПРЕСА

СА ПОКРЕТНИМ СЛОВИМА КОЈУ ЈЕ ИЗУМЕО ЈОХАН ГУТЕМБЕРГ 1440. ГОДИНЕ, БИЛА ЈЕ АДАПТИРАНА ОД ПРЕСА ЗА ГРОЖЂЕ И СИР.

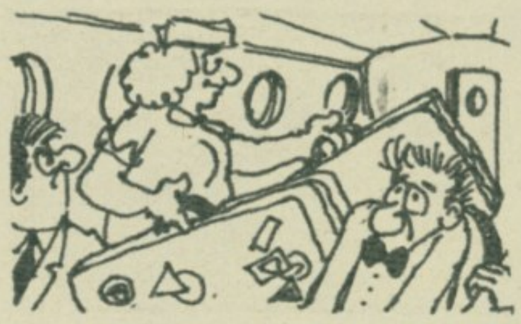
ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● у историји су неке зиме забележене као изузетно хладне и оштре. Тако се 400. године Црно море потпуно заледило; 1113. вино се ледило у подрумима; 1659. године у Европи је снег падао на залеђену земљу

непрекидно 60 дана; 1709. у Француској су од хладноће угинуле готово све пчеле; 1776. за време звоњаве пуцала су сва звона.

● прва стјуардеса на свету била је некадашња медицинска сестра Елан Челер која је 1930. године у америчкој компанији

Јунајтед Ерлајнс послуживала путнике, носила пртљаг и заједно са пилотима извлачила авион из хангара.

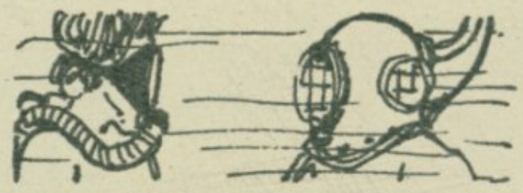
● из утробе наше земље добија се сваке године толико сировина да би се могла напунити железничка композиција дугачка 670 000 километара. Низ тих вагона могли би да опашу Земљину куглу шеснаест и по пута.

● амерички статистичар Гордон Јанг израчунао је да се кухињска со употребљава у изради више од четрнаест хиљада производа.

● француска издавачка кућа Ларус штампала је историју Француске и историју географских открића у стриповима.

● апарат за дисање под водом, акваланг, изумео је познати истраживач „плавог континента“ Жак-Ив Кусто.

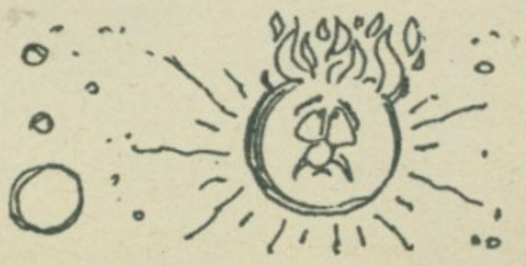
● када би данас један космички брод кренуо на Марс, лет до тамо и натраг трајао би три године.

● у великом бомбајском парку Камала Нехру налази се кућа у облику огромне цокуле.

● астрономи су израчунали да пламен на површини Сунца достиже висину од око 60 хиљада километара.

WALT DISNEY

ПАЈА ПАТАК

СЛАБО ТИ ЈЕ ПРОДАЈА ИШЛА ОВОГ МЕСЕЦА: МОЖЕШ ЛИ ТО ДА МИ ОБЈАСНИШ, ПАЈО?

МОТО БАЈЕ ПАТКА: СВЕ СЕ МОЖЕ ПРОДАТИ

СТВАР ЈЕ ЈАСНА! ЉУДИ ВИШЕ НЕ КУПУЈУ ПЕГЛЕ НА БУМУР!

ГЛАВНО ЈЕ ДА ЗАПАМТИШ: ПОНАВЉАЊЕ, ПОНАВЉАЊЕ, ПОНАВЉАЊЕ ЈЕ КЉУЧ ЗА УСПЕХ!

Б. ПАТАК ПРОДАЈНА СЛУЖБА

Distributed by King Features Syndicate.

АКО ТРЕБА НЕШТО ДА ПРОДАШ НАСТОЈ ДА ХВАЛИШ РОБУ НА СВЕ МОГУЋЕ НАЧИНЕ!

ГОВОРИ, ПОНАВЉАЈ, ПОНАВЉАЈ... МАКАР БИО НАМЕТЉИВ!

Copyright © 1975 Walt Disney Productions World Rights Reserved

НЕ ЗАБОРАВИ! БЕЗ УПОРНОСТИ И ПОНАВЉАЊА НЕМА УСПЕХА!

А САД, ЗАШТО СИ ДОШАО?

ПОВИШИЦУ! ПОВИШИЦУ! ПОВИШИЦУ! ПОВИШИЦУ! ПОВИШИЦУ!

10/1

СЕЋАЊА СТАРИХ РАТНИКА

ПОЛЕТЕШЕ ОРУЖЈУ, АЛИ КАСНО

Будимир Давидовић — преко стотину рана

БУДИМИРОВА ЧЕТА ДОБИЛА ЈЕ ЗАДАТАК: ПРЕСЕЋИ ЖИЦЕ, БОМБАМА ДИЋИ У ВАЗДУХ БУГАРСКА УТВРЂЕЊА И ОВЛАДАТИ ПОЛОЖАЈЕМ.

ПРВА ЗВЕЗДА

За вођу патроле која је требало да 12. октобра 1914. у близини села Завлаке, на Колубари, извиди непријатељске положаје, јавио се добровољно Будимир Давидовић, каплар 2. чете 10. пешадијског пука.

— Са још двојицом војника, по мрклој ноћи, кренули смо на извршење задатка. Имао сам тек 24 године, али сам већ за собом оставио два балканска рата — прича нам Чика Буда. — Од мојих старешина сам слушао да су Аустријанци и Немци „велика господа“: дању ратују, а ноћу спавају. Ово сазнање уливало ми је наду да ћемо у извиђању успети.

Полако, као мачке, прикрадали смо се непријатељском положају. Одједном, на неколико метара испред нас приметисмо групу Аустријанаца како лешкаре поред једног пласта сена. Поред њих митраљез и три брзометне пушке прислоњене уз пласт. Заобиђемо их нечујно с леђа и повадимо затвараче из митраљеза и пушака. Они се тек тада тргоше из полусна и полетеше ка своме оружју. Међутим, све је било касно. Наше пушке биле су уперене у њихове груди. Заробили смо сву седморицу. Заједно с ратним пленом довели смо их у нашу јединицу.

Командир нам је честитао, а мене је, као вођу патроле, још и изгрлио и изљубио. О нашем успеху чула је виша команда, па је ова вест стигла и до команданта II армије војводе Степе Степановића. Није дуго потрајало, а командир нас построји и пред целом четом окачи ми о груди Карађорђеву звезду с мачевима.

До краја 1914. на разним задацима задобио сам неких тридесетак рана, тако да сам са 16 рана из балканских ратова већ био избоден и исечен на 37 места. Био сам млад, здрав, снажан, к'о од брда одвољен, па су ми ране брзо зарастале . . .

Следеће, 1915. године, доживео сам велику трагедију. У одбрани Београда, на моје очи погибе ми брат Владимир који је био млад потпоручник и јуначина да му нема равна.

ЧУДО ОД ЧОВЕКА

После пропасти Србије 1915. године прешао сам Албанију, опоравио се на Крфу, па опет у борби на Солунски фронт. Током рата извршавао сам тешке извиђачке задатке. Четири пута сам се са извиђачком патролом пробијао кроз непријатељски фронт и доносио отуда својој команди драгоцене податке о снагама и кретању непријатеља.

Почетком 1918. године јавио сам се добровољно у јуришну чету. После систематске обуке моја чета је добила задатак: да просече жице, упадне у бугарске ровове, бомбама дигне у ваздух ровове и земунице и овлада положајем. Тежи се задатак није могао замислити.

У извршењу овог језивог задатка на Ветернику, у страховитом гушању и клању на живот и смрт које је тешко описати, изгубио сам десну руку. Сав израњављен, некако сам успео да не паднем Бугарима у руке. Али, изможден борбом, пао сам . . .

Готово полумртвог нашли су ме и препознали другови са стратишта, ставили на шаторско крило и пренели у превијалиште. Донели су ме у дванаести час. Да су само мало задоцнили, умро бих због великог губитка крви. Одлични ратни хирург др Алкалај одмах ме је оперисао и обилним трансфузијама спасао ми живот. Извадио ми је 74 гелера из бројних рана у крви огрезлог тела. Одсекао ми је десну руку испод лакта.

— Овакво чудо од човека и оволико гелера још нисам видео у својој великој хируршкој пракси — причао је доцније др Алкалај.

ДРУГА ЗВЕЗДА

После операције дуго сам се опорављао у болници.

Једног дана дошао је да ме обиђе командант армије војвода Степа Степановић, а другог дана лично врховни командант. Честитао ми је на јуначком подвигу и окачио ми о груди другу Карађорђеву звезду с мачевима.

Одмах после посете врховног команданта, обишао ме је и командант француских трупа на Солуну генерал Гијома и предао ми Орден легије части.

Поред ових одликовања имам још Белог орла с мачевима, Обилићеву златну медаљу, коју сам добио у балканским ратовима, Албанску споменицу и Споменицу за учешће у ратовима од 1912 — 1918. године. Сва ова одликовања завештао сам Народном музеју у Чачку.

М. Никитовић

МОЈ КОМШИЈА

Мали је број Чачана који не знају да у њиховом граду у дубокој старости, у 89. години, живи ратни војни инвалид, пензионер, двоструки витез Карађорђеве звезде с мачевима, Будимир Давидовић, Чика Буда. О његовим јуначким подвизима из балканских ратова, а нарочито оних у првом светском рату, причало се данима међу нашим и савезничким војницима и официрима на Солунском фронту. Његов сусед, филмски редитељ Пуриша Ђорђевић, снимио је о Чика Буди филм „Мој комшија јунак Буда Давидовић“.

Иначе Чика Буда се још увек добро осећа. Веома је крепак и покретљив. Обилази своје ратне другове и пријатеље, а ради помало и у својој баштици испред куће. Али, упркос својој доброј кондицији, Чика Буда је, мислећи на крај свог живота, подигао сам себи гробницу и споменик на чачанском гробљу, у близини гробнице и споменика војводе Степе Степановића.

— Хоћу да сам, и кад умрем, у близини свог команданта који је увек умео да цени војника и јунака — каже Чика Буда.

Чачански академски вајар Жика Максимовић, у знак пажње и поштовања према старом ратнику и јунаку, извајао му је и поклонио бисту.

ПОМОРСКЕ КАТАСТРОФЕ

ЗБОГОМ, ЕУРИДИКО !

ОЧИ ДРУГОГ ОФИЦИРА РАШИРИЛЕ СУ СЕ ОД УЖАСА ДОК ЈЕ ПОСМАТРАО ИГЛУ КОЈА ЈЕ ПОКАЗИВАЛА ДУБИНУ: ПОДМОРНИЦА ЈЕ СВЕ ВИШЕ ТОНУЛА . . .

Када је у јутро 4. марта 1970. године сеизмограф у Тулону забележио јак потрес негде у Средоземљу, недалеко од француске обале, сви су, нормално, помислили да је у мору дошло до померања тла које неће имати никакве видљиве последице. Тек неколико часова касније утврђена је права истина, много страшнија и потреснија него што је ико могао очекивати.

Новински извештаји били су штури. Још истог дана Француску, а потом и читав свет, облетела је вест: „. . . **Тринаест километара јужно од рта Камарат, на пучини недалеко од Сен Тропеа, потонула је француска подморница, звана „Еуридика“, тешка 850 тона, заједно са свих 57 чланова посаде чији је просек старости — 22 године. Министарство одбране је сматра изгубљеном, јер су се на површини мора појавиле велике масне мрље и разни остаци. „Еуридика“ је, иначе, припадала класи подморница чији је задатак био да трагају за непријатељским подморницама.**

Још нико не зна

Истрага је започела одмах, па је већ сутрадан флота од 12 бродова испловила да претражи подручје у коме се сумњало да је подморница нестала. Међутим, и поред свих напора, трагање за преживелима остало је без резултата: огроман притисак воде и страшна експлозија на месту су усмртили толике људе . . .

А како су се они осећали у тренутку када је вода почела да продире у подморницу, да плави одаје у којима су се одмарали или управо спремали да започну са послом . . . И шта су учинили у тренутку када је вода почела да их гуши? Јесу ли били свесни када је одјекнула експлозија, да ли их је смрт болела?

На сва та питања покушали су да одговоре двојица француских публициста, Ален Гале и Патрик Ејно, реконструишући трагедију „Еуридике“.

„Још 10 минута живота . . . Страшно је само једно: 57 људи са подморнице „Еуридика“ још то не зна . . .

Среда, 4. март 1970. године. Тачно је 7 часова и 18 минута. У контролној сали 12 људи стоји непомично, нетремице зурећи у командне табле. Свако је на свом месту, тих и ћутљив. Одједном Жан Попијел, други подофицир који контролише спуштање подморнице у дубину, осетио је како му се стеже срце. Очи су му се раширили док је посматрао иглу на инструменту за показивање дубине: подморница се више није покоравала његовим командама, неумољиво је тонула.

За то време у предњем делу подморнице, тамо где се налази одаја за одмарање, три младића се спремају за осмочасовну смену. Весели су, ћаскају, али тихим гласом да не би пробудили остале своје другове.

Жан Клод Маршал, 21-годишњи младић, и овог пута прича о својим плановима.

— Бројим дане, још неколико месеци па престајем са службовањем на подморници. А онда ћу у свом родном крају, Сарбуру, почети да зидам кућу.

Поред њега лежи Рене Сала који је са 18 година био најмлађи члан посаде.

— Мени је овде баш лепо — каже. — **Још док сам био дечак маштао сам да радим на подморници. А „Еуридика“ није као остале, она је нешто посебно!**

На другој страни брода, други подофицир Клод Жилијен, такође се спрема да преузме дужност. Овом 23-годишњем Бретонцу ништа на подморници не може да засмета:

— Ту се заборавља сва строгост војне дисциплине — говорио је млађим колегама. — **Па зар вам овде није лепше него негде на копну, по киши и снегу?**

То је кобі

У 7 часова, 26 минута и 30 секунди Жан Попијел се окренуо према поручнику Роберту који је био нагнут над навигационим инструментима. Упињући се да сачува присебност, рекао је:

— Поручниче, не могу више да управљам подморницом. Потонула је готово на само дно. Ни на који начин не могу да је усмерим да исплива на површину.

Роберт је неколико тренутака тупо посматрао Жана Попијела чије је лице постајало све блеђе. Подигао се и пришао му, док су у сали сви били као скамењени.

Као да се ништа необично не догађа, каплар Жан Марк Филип је почео да извлачи перископ који се налазио на средини одаје. Иза њега подофицир Пијегли и његове колеге Ив Кастен и Ив Лабреј нису дизали главе са инструмената за контролу притиска у подморници и мерење дубине.

Каплар Мишел Горен био је сироче: пре 15 година отац и мајка су му нестали у морским таласима. Одгајили су га баба и деда који су такође волели море, али му стално причали како скупо може да кошта та страст. А сада је Мишел добро знао да читава ова ситуација значи сигурну смрт. Зар коб заиста прати његову породицу? Изненада је скочио са свог места и притиснуо дугме за аларм.

Продоран звук који се разлегао подморницом подигао је на ноге све чланове посаде. Страх се оцртавао на свим лицима, готово дечачким, без бора. Шта ли је сада?

И зашто то звоно никако не престаје, зашто тако немилосрдно продире у најдубље кутове душе? Нема ужаснијег краја него умрети на подморници, заробљен, загушен водом, немоћан?

Паклени поток

Тачно је 7 часова, 27 минута и 30 секунди. Сада Жан Попијел поуздано зна да је све изгубљено. Зна да је заједно са друговима осуђен да умре на дну мора. Мишићи му се грче док гледа иглу која показује све већу дубину. Хиљаду мисли му пролеће кроз главу: Тања, његова жена која га чека у Тулону . . . Тања која се увек опрашта са сузама у очима . . . Лука Тулон обасјана сунцем и она сићушна црна силуета на тераси кафеа . . .

Попијел је посматрао лице поручника Роберта. Спреман је да одмах изврши наређење које му изда. И, гле, добро види да је овај заустио да му нешто строго каже, али . . . нема времена да изговори речи . . . Зидови подморнице пуцају, вода продире у просторије!

У тренутку је преплавила просторију и поиграва се са људима као сламкама. Већ сломљена тела ударају о ивице просторије која наједном постаје огромна, зид између ње и суседних одаја је попустио. У делићу секунде сви нестају у овом пакленом потопу.

Монструозна бујица није одмах захватила и морнаре који су се налазили у предњем делу „Еуридике“, они су настрадали тек када је избила експлозија коју су забележили сеизмографи на копну . . . У тренутку „Еуридика“ се претворила у масован гвоздени гроб.

Било је 7 часова и 28 минута.

★★★

Тако су двојица публициста описали последње тренутке на „Еуридици“. Али, права истина је заувек остала на дну мора, у челичној гробници недалеко од Сен Тропеа.

Прави разлог због којег је дошло до катастрофе никада поуздано није утврђен. Али, постоји једна реална претпоставка:

„Еуридика“ је била трећа подморница која је настрадала у том делу Медитерана: „Сибила“ је нестала 1952, а „Минерва“ 1968. године. Нема сумње, на месту где су све три подморнице потонуле, на дубини од 100 до 200 метара, налази се зона јаких вртлога — који избацују подморницу из равнотеже и незадрживо је вуку ка дну које се налази на 2 000 метара дубине. У таквој ситуацији, изгледа, мотори подморнице су били немоћни да је извуку на површину.

Б. Ј.

ЗМАЈ НАКОСТРЕШЕНИ

На обалама мутне реке коју су ко зна због чега пре коју хиљаду година назвали Вилинском, стоји град: Ниш, некада Наисус, што значи Вилин град на Вилинској реци. И заиста, у њему као да има нечег вилинског: преживео је келтска копља, римске легије, византијске мачеве и турску коњицу. Ни немачки тенкови нису га уништили. Он је увек био и остао ту где су га, претпоставља се, подигли Келти у 3. веку пре н. е. или су то, ипак, два столећа касније учинили Римљани. Остао је на средокрађи Истока и Запада да се, како је то у једном писму рекао Мурат I, као змај брани „накострешеним једовитим бодљама".

Кроз њега је прошао Атила, Бич божји, уређивао га је Диоклецијан а Константин Велики подигао на ниво једног од највећих градова римских провинција. Пред зидинама, кажу хроничари, зауставило се 1096. године 40 хиљада крсташа под вођством Петра од Амијена. Да би могли да тргују у граду, Немци су дали таоце али су ови изазвали сукоб са становништвом и спалили седам воденица. За одмазду, градска коњица је направила покољ међу њима тако да је Петар од Амијена пут наставио са 10 хиљада бораца мање. Године 1189. пред Наисус су поново стигли крсташи — сачекао их је Стеван Немања са братом Стратимиром. Желео је да са Фридрихом Барбаросом склопи савез против Византије и обасуо их богатим поклонима. Хроничари су један од другог преписали да су међу тим поклонима била, поред два припитомљена јелена, чак и — два морска пса! Међутим, ни то му није помогло: Барбаросу, опседнутог идејом о походу у Свету земљу, нису придобили.

Много векова касније Наисус је пружио гостопримство Милану Обреновићу који је од њега хтео да начини своју другу престоницу. Та му „част" није припала. Али зато му је припала слава града у којем је, 7. децембра 1914. године на заседању Народне скупштине Србије, донета тзв. Нишка декларација којом се одређују ратни циљеви — ослобођење и уједињење наших народа.

Гекст: **О. Вукадиновић**

Снимци: **М. Вујовић**

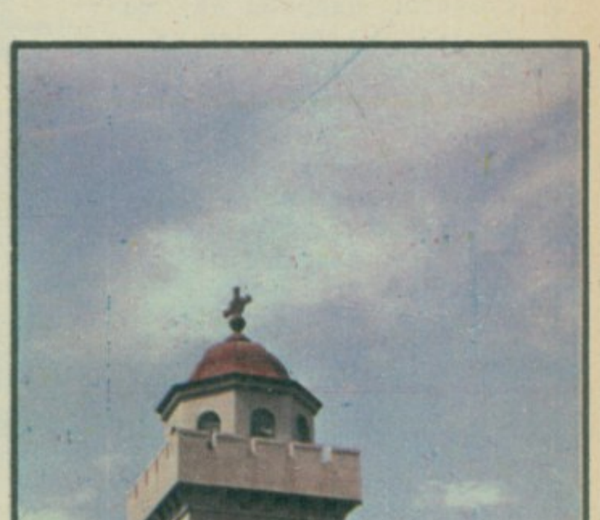

ВОДА ИЗ БАЊЕ — На слици је зграда испод чијег се крова налазе делови мозаичког пода и купатила виле Медиана у којој је рођен први хришћански цар и оснивач Цариграда Константин Велики. Занимљиво је да се вода за купатила није загревала у самој вили: довитљиви власници су је доводили из седам километара удаљених термалних извора. Уосталом, то нису чинили само они већ и остала „господа" из града који је у римско доба бројао ни мање ни више него — 200 хиљада становника!

ПРИЧЕ О НАШИМ ГРАДОВИМА

НИШ

С РУКЕ НА РУКУ — Нишка тврђава је сагрђена од камена. То причу о њој не би чинило занимљивом да тај камен није раја преносила с руке на руку читавих десет километара, колико су били удаљени каменоломи у Вртишту и Хуму. Тврђава је подигнута како би се од Ниша створио јак војни центар кадар да сачува позиције Османлија, озбиљно угрожене Пожаревачким миром 1718. године.

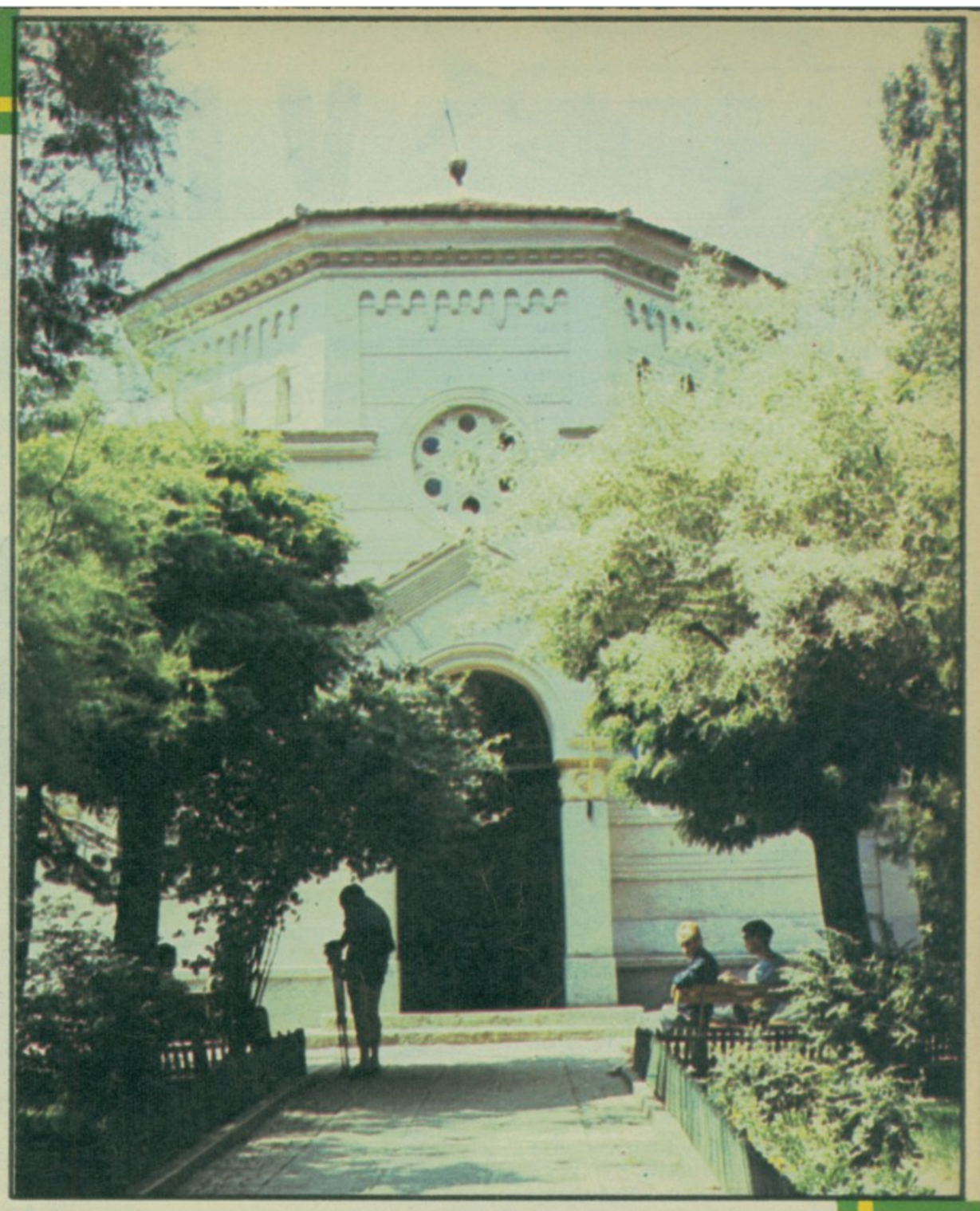

НЕУМРЛИМ ЈУНАЦИМА — Око подне 19. маја 1809. Турци су кренули у незадржив јуриш на српске шанчеве на Чегру. Схвативши да са својим десеткованим Ресавцима неће моћи да им одоли, војвода Стеван Синђелић је одлучио да се ни он ни посада не предају живи Турцима. Зато је ушао у барутану и пиштољем запалио сандук с муницијом. У страховитој експлозији погинули су и војвода и његови јунаци али и сви Турци који су се нашли у шанцу. На месту те херојске смрти подигнут је 1927. овај споменик.

ИХ БОДЉИ

25 ГРОША ПО ГЛАВИ — Записи кажу да је после битке на Чегру кроз нишку чаршију ишао телал и викао: „Ко донесе српску главу добиће од паше 25 гроша...“ Наиме, да би султану послао доказе своје победе, Хуршид паша је наредио нишким ћурчијама да са покупљених глава одеру кожу и испуне је памуком а од лобања је одлучио да сагради кулу, један од најстравичнијих споменика на свету.

КОЊАНИК ОД МЕРМЕРА — Коњаник са заставом слободе у руци, рад вајара Антуна Аугустинчића, откривен је 28. октобра 1937. на Тргу ослобођења. Споменик је направљен од црног мермера и на њему се, сем коњаника, налази и барељеф који симболише четири историјска тренутка овог града: борбу Стевана Синђелића, устанак Коле Рашића 1874, ослобођење Ниша од Турака 1877. и ослобођење од аустро-немачко-бугарског окупатора 1918.

СТИСНУТЕ ПЕСНИЦЕ — Да би онемогућили отпор и заплашили становнике Ниша, Немци су подигли концентрациони логор. Из њега је 12. фебруара 1942. успела да побегне група затвореника јуришајући голорука на бодљикаве жице. Неколико десетина људи избегло је смрт која их је чекала на Бубњу, брду где су стрељани логораши. На том стратишту данас се уздиже монументални споменик, рад вајара Ивана Саболића.

ПОЗОРИШТЕ БЕЗ ДОМА — Немајући сопствени дом, прво нишко позориште се деценијама потуцало од кафане до кафане. У задимљеним, оскудно осветљеним просторијама, без декора и с јадним костимима, „Синђелић“ је својим гледаоцима покушавао да дочара слике и прилике из „далеке“ Европе, али и из њиховог живота, онаквог каквог га је видео Сремац. Позориште основано још 1887, добило је своју кућу тек 1931. Из њега су изишла и велика имена као што су Добрица Милутиновић и Пера Тодоровић.

ЗЛОСРЕЋНИ РИБОЛОВ

У ЛЕДЕНОЈ ПУСТОШИ

СМРЗНУТА, ГЛАДНА И ПОТПУНО ИСЦРПЉЕНА, ДЕВОЈКА ЈЕ ПАЛА У ТЕЖАК, КОШМАРАН САН. У УШИМА ЈОЈ ЈЕ НЕПРЕКИДНО ОДЗВАЊАО ИСТИ, ПОЗНАТИ ЗВУК . . .

Двадесет једногодишња Ненси Заик имала је две љубави: свог вереника, тридесет четворогодишњег Рика Нелзона и верног Великог. Кад год би се у кући појавио Рик, Велики би, машући репом, јурнуо на њега и пријатељски му лизнуо руку.

Њих троје су се ретко одвајали, али тог 29. октобра 1976. године Рик и Ненси су одлучили да их овога пута њихов љубимац не прати. Ишли су на пецање и нису били сигурни како би пас поднео дуго седење у малом моторном чамцу.

Великом се њихова одлука није свиђала. Ни најмање. Толико се отимао и лајао, да је Ненси морала да га затвори у гаражу.

МОЖДА НИКАД

На месту које су изабрали, риба никако није хтела да загризе, па је Рик одлучио да крену ка другом, удаљеном петнаест миља.

Несрећа се одиграла муњевито. Чамац је уз тресак налетео на пловећу санту леда, а Рик је од силине потреса пао у море. Ненси је очајнички вриснула и зграбила ручицу мотора. У води и леду око ње, од Рика није било ни трага.

Читав час, све док у резервоару није нестало горива, девојка је чамцем правила кругове око места на коме је Рик нестао. Ништа. Потпуно избезумљена, пустила је да је чамац носи.

У то доба, око једанаест пре подне, у њеном дому у Ситки, месташцету на обали Аљаске, укућани су забринуто слушали страшно завијање које је допирало из гараже. Велики је, тако је изгледало, потпуно полудео. Пустили су га у кућу. Пас је појурио право ка вратима Ненсине собе и одбио да се одатле помери. Његово понашање било је чудно, али су сви то на крају прихватили као тугу што га је Ненси тог дана напустила.

И док је, као закопан, велики ескимски пас лежао на прагу собе своје господарице, њу је чамац носио право ка неком острвцету камења и снега. Нигде, видело се, није било трага животу. Ненси се ипак искрцала. Потпуно исцрпљена, пала је у тежак, кошмарни сан.

Пробудила се у четири изјутра следећег дана. Била је страшно жедна. Шакама је захватила снег и принела га устима: осећала је како се та ледена маса топи у устима и враћа јој снагу. Онда је дошло ново разочарање — вода је однела чамац... Знала је да је неће наћи тако брзо. Можда и никада, на овом удаљеном потпуно пустом острвцету. Ипак, одлучила је да изгради неки заклон од камења.

Са шубаром, топлом јакном и панталонама, била је добро опремљена за оно што је још требало да преживи. Још је имала и ону питу од јабука коју је испекла претходног јутра. За Рика и себе...

Одломила је парче. Са питом ће моћи да преживи још четири дана. Међутим, и они су прошли, али је нису нашли. Понекад јој се чинило да изнад себе чује хеликоптер. Некад је Рик ту, поред ње. А све време, ма колико то било немогуће, јасно је чула лавеж Великог. И осећала његову влажну њушку на лицу.

Једино стварно у том низу халуцинантних слика и звукова био је шум мотора. Хеликоптери обалске страже заиста су трагали за њом и неколико пута надлетали острвце на коме се налазила. Нису је видели.

Шћућурена у свом склоништу, Ненси је сасвим јасно чула како се недалеко од ње нешто креће. Следила се од ужаса када их је видела. Три поларна медведа лагано су се приближавала месту на коме се налазила. Није имала никакво оружје, ништа чиме би могла да се одбрани. Могла је само да се увуче још дубље у своју камену хумку и да се нада да ће звери отићи. И јесу. Али пре тога Ненси је преживела пакао кад се сваки минут претвара у језиву вечност.

ТЕК ДА ЗНА

Девојка је одахнула. Да је знала да је тог истог дана обалска стража коначно отписала могућност да би је могла наћи живу, изгубила би сваку наду.

Капетану Џону Мек Гартију, пилоту обалске страже, пала је у удео тешка дужност да Ненсиној породици пренесе одлуку свог штаба. Не случајно, јер је он био блиски пријатељ младог пара.

— **Господо Заик...** — почео је младић — **Бојим се да за Ненси и Рика више нема никакве наде...**

Усред речи, прекинуо га је Велики. Пас је јурнуо на њега, ставио му шапе на рамена и тужно залајао, као да покушава нешто да му каже.

Капетан Мек Гарти је наставио:

— **Нестали су пре десет дана...**

Овога пута Велики га је лизнуо два-три пута по лицу.

— **Добро, добро, стари мој. Покушаћемо још једном.**

Није могао да га поведе са собом, али му је зато лавеж верног ескимца одзвањао у ушима док је подизао свој хеликоптер у последњем покушају да спасе Ненси и Рика.

Тај исти лавеж слушала је и Ненси када је, смрзнута и на ивици снага, зачула поновни звук хеликоптера. Успела је да се истетура из свог заклона и да махне рукама неколико пута. На срећу, капетан Мек Гарти је видео и девојка се ускоро нашла на путу за болницу.

Преживела је једанаест дана у немогућим условима ледене пустоши. У болници, у којој се опорављала, особље је прекршило до тада неприкосновено правило. Допустили су да уз болесницу стално бди и један посетилац. Када никога од лекара и сестара не би било у близини, могао је чак и да јој лизне руку. Тек да зна да је уз њу.

М. И.

МИНИ-КВИЗ

1. Шта су бечве?
2. А органдин?
3. Палестра је ...
4. Ко је био Мида?
5. Када се употребљава библијска хартија?

ОДГОВОРИ:

1. Чаршиве од белог сукна, украшене црним гајтаном које се носе у Мађарској. 2. Врста фине пачје мрежне тканине, сличне муслину. 3. Школа за борбу и рвање у арени која је постојала код старих Хелена и Римљана. Тај назив касније је означавао школу за мачевање или место где се одржавају гимнастичке вежбе. 4. По хеленској митологији краљ Фригије коме су богови испунили жељу да претвори у злато сваки предмет који дотакне. Нађао је ужас, јер је и сопствену храну претворио у злато. 5. При штампању одликних дела, попут енциклопедија. као и за поједине дневне листове који ће тиражу вишком, ја би изјаве било што јаките, јер је хартија веома танка и одлично квалитета.

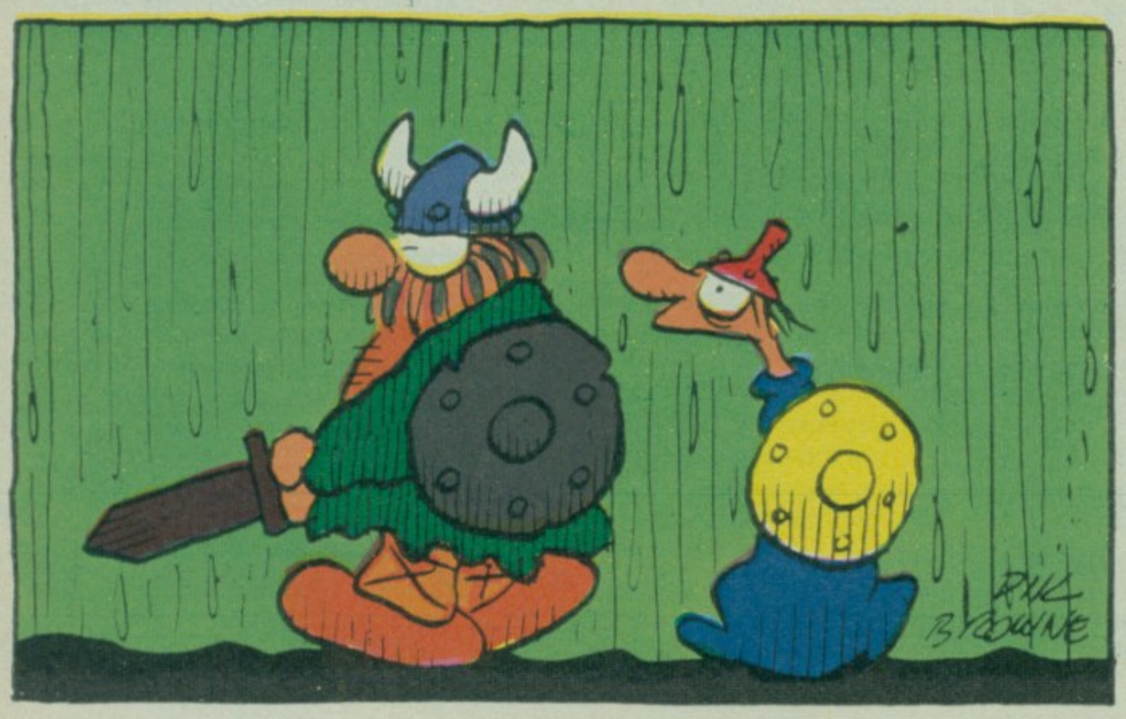
DIK BROWNE

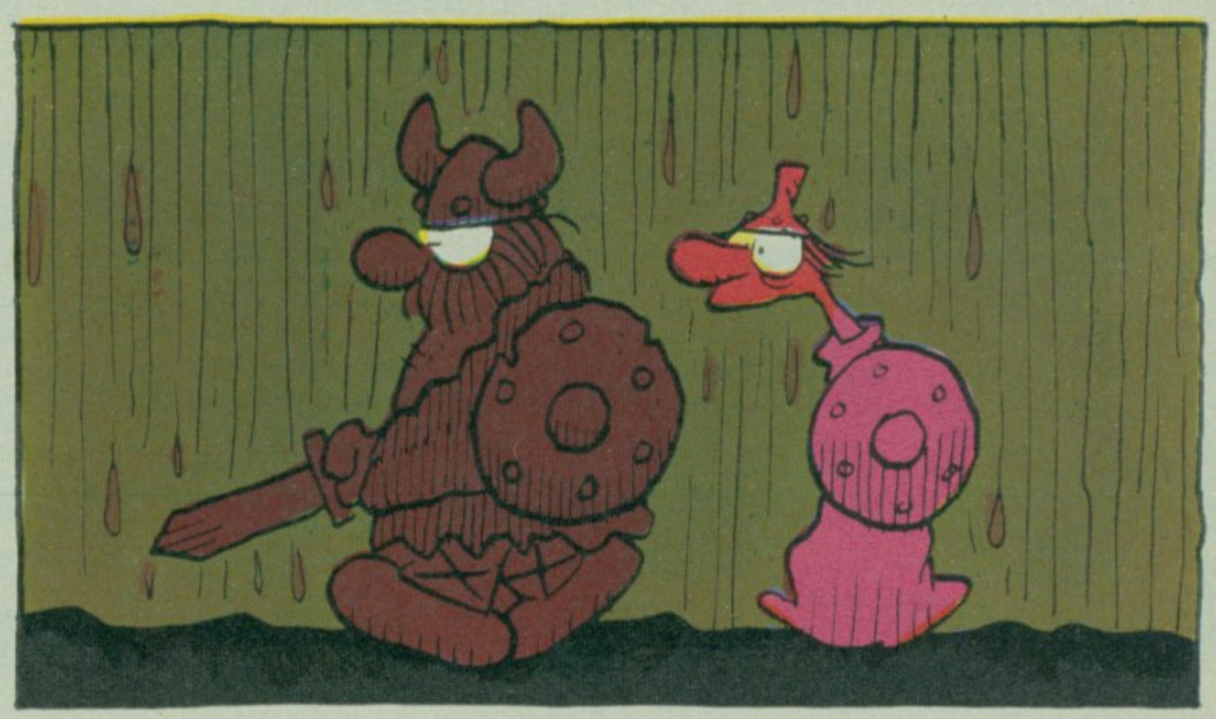
ХОГАР СТРАШНИ

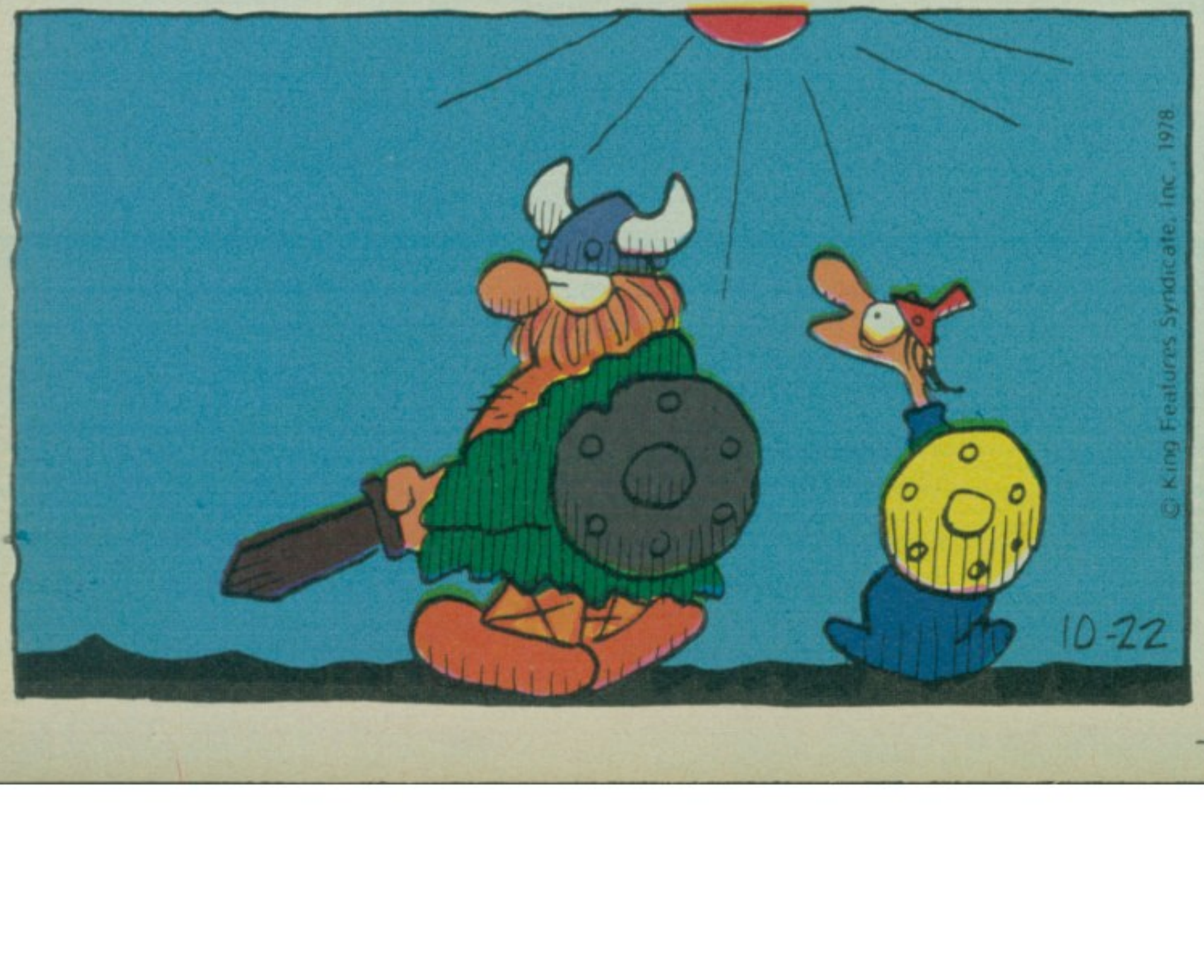
СВАКИ ЧАС ИДЕМО У ПОХОД НА ЕНГЛЕСКУ! ЗАШТО?

ПА... ЗАТО ШТО ЈЕ ТО СТРАШНО ЗАНИМЉИВА ЗЕМЉА!

А НАЈЗАНИМЉИВИЈЕ СУ У ЊОЈ СМЕНЕ ГОДИШЊИХ ДОБА!

ЕТО, ТО ЈЕ БИЛО ЛЕТО!

9415/9

Човек чија су разбојништва пре пола века била свакодневна тема новинских стубаца оптужен је за једанаест убистава. Чувени љубавник, ненадмашни преварант и прави харамбаша који је још за живота у песмама опеван, сад је мирно, са сталним, младалачким осмехом седео на оптуженичкој клупи осјечког Судбеног стола. Сваку реч тог кицоша брижљиво поткресаних брчића, зализане косе, у испегланом плавом оделу, с кожним рукавицама у руци, лакованим ципелама и тешким букагијама на ногама, помно је „хватао" у новинарску бележницу један младић из првих редова публике. Већ суатрадан, јавност је била детаљно обавештена о расправи са маратонског „суђења столећа" које је трајало од маја 1924. до фебруара 1925. године.

Младић са бележницом, који ће ускоро оптуженог испратити и до вешала, био је Предраг Милојевић, данас један од најстаријих

„Политикиних" новинара, а на смрт осуђени Јован Станисављевић, познатији као — Чаруга.

ЧАРУГА ПУТУЈЕ . . .

— Већи део суђења Чаруги пратио је „Политикин" искусни новинар Добрица Кузмић — сећа се данас Предраг Милојевић. — **Ја сам, као млади сарадник, извештавао о крају суђења и извршењу пресуде. Никад не могу да заборавим последњи разговор са Чаругом у његовој ћелији пуној печења, пића и колача које су му, вероватно, доносиле жене. Обојица смо тог јутра јасно чули лупу из затворског дворишта: тамничари су подизали вешала и њему су до краја живота остала непуна два сата. Чинило ми се да моје срце куца јаче од његовог . . .**

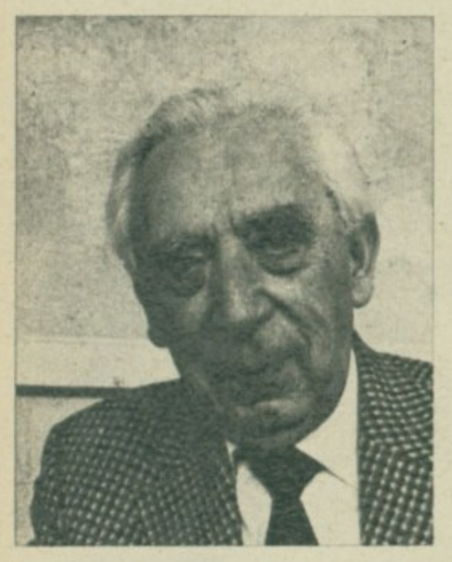
Кад је од државног тужиоца затражио да пре извршења смртне пресуде над Чаругом разговара са осуђеником, упућен је на командира затворске страже, једног кршног и строгог Личанина.

— Само ти дођи. За „Политику" су врата мог затвора увек отворена — потапшао га је по рамену командир страже.

Ујутру је „Политикин" извештач, већ у четири часа, био први у Чаругиној ћелији и чуо од њега чак и оно што није речено на суду, а што су, пре пола века, сазнали и читаоци његовог листа. Предраг Милојевић је био са Чаругом до пред саму његову смрт и описао је како је хајдук нудио државног тужиоца пићем „у моје здравље", како је рекао џелату „Мој наклон, господине!" и како је довикнуо многобројним зна тижељницима окупљеним по околном дрвећу и зградама: **„Збогом, народе! Чаруга путује . . ."**

„ОБЕЋАЊЕ" АДОЛФА ХИТЛЕРА

ПРЕДРАГ МИЛОЈЕВИЋ — пола века новинарства

— НАРАВНО, ЈУГОСЛОВЕН! — ПРИСЕТИО СЕ ФИРЕР 1932. ГОДИНЕ »ПОЛИТИКИНОГ« ДОПИСНИКА ИЗ БЕРЛИНА. — МИЛО МИ ЈЕ. НИГДЕ У ЕВРОПИ НЕ ПОСТУПА СЕ ПРЕМА НЕМАЧКИМ МАЊИНАМА ТАКО ПРИСТОЈНО КАО КОД ВАС. МИ ВАМ ТО НЕЋЕМО ЗАБОРАВИТИ . . .

У пола века изузетне новинарске каријере, а увек пишући и остајући веран искључиво „Политици" у чију је редакцију дошао још 1924. године, чика Предраг је, захваљујући свом позиву, умешности и листу за који је радио, упознао не само Јову Чаругу, већ много познатије личности, али куд и камо веће злочинце.

Њему је још 1936, наравно због написа у „Политици", жестоко претио и злогласни Геринг јер је фирера назвао Kriegs-Wu-Wau — хушкачем на рат . . .

ЧОВЕК СА БРЧИЋИМА

Седећи увече 7. фебруара 1933. године у Дому штампе у Берлину, где је био „Политикин" дописник, сазнао је око 21 и 15 часова да је Рајхстаг, тадашњи немачки парламент, у пламену.

Кад је дојурио пред запаљено здање и са колегама новинарима ушао у хол пред пленарном салом, угледао је човека у црном кожном мантилу са толико карактеристичним брчићима, окруженог највиђенијим фашистичким вођама. Био је то — Адолф Хитлер, у друштву Геринга, Гебелса, фон Папена . . . Као што је познато, Рајхстаг су запалили сами фашисти и за то оптужили комунисте, на челу са бугарским револуционаром Георги Димитровим.

Процес Димитрову и друговима почео је 21. септембра 1933. године у Лајпцигу. Цео ток овог узбудљивог историјског суђења, као једини званични дописник из балканских земаља, пратио је и Предраг Милојевић. Тих јесењених дана, пре 46 година, „Политика" доноси редовно његове извештаје из којих се види необичан обрт у току овог процеса: оптужени Георги Димитров храбро, са свим доказима, оптужује у ствари фашисте, директно Геринга, водећи с њим дијалоге пред судијама.

Седећи близу оптужених, Предраг Милојевић користи ту могућност да Димитрову и његовим друговима покаже „Политику" с насловима извештаја о процесу, на чему му се бивши вођа бугарских комуниста захвалио после рата . . .

Увидевши да би осудом и затварањем Димитрова и осталих оптужених изазвао револт у Европи, Хитлер овог познатог комунисту ослобађа.

МЛЕКО И — ПИШТОЉ

Правећи за „Политику" једну анкету међу водећим немачким политичким личностима, Предраг Милојевић је још 1930. године писао и о Адолфу Хитлеру, напоминући каква опасност прети од тог непознатог, али чудног „минхенског каплара" и његовог фашизма. Тада су наши народи први пут чули за име „човека" који ће нанети много зла и смрти целом свету, а нарочито Југославији.

Две године касније, „Политикин" дописник се нашао лицем у лице са новим немачким канцеларом, објавивши опет на ступцима свог листа разговор са њим.

— Наравно, Југословен! — присетио се вођа немач-

ког Рајха ранијег сусрета са дописником овог југословенског листа, пишући му посвету на књизи „Моја борба“. — **Мило ми је. Нигде у Европи не поступа се према немачким мањинама тако пристојно као код вас. Ми вам то нећемо заборавити...**

Тренутак раније, у разговору са једним јапанским новинарем, Хитлер је изјавио да светској цивилизацији највећа опасност прети од бољшевизма и словенске некултуре, а неколико година касније на најнечовечнији начин показао — како није заборавио „обе ћање“...

Године 1937, кад се олујни облак фашистичког лудила већ увелико надвијао над свет, Хитлерова пропагандна машина протерала је из немачке престонице и „Политикиног“ дописника, једног од „белосветских критизера“, како је фирер често називао стране новинаре. Тада Предраг Милојевић одлази, по задатку редакције, у Лондон, где интервјуише Чемберлена, присуствује чувеним предратним седницама енглеског парламента, извештава о говорима Винстона Черчила...

„Политика“, дакле, редовно пише о јачању фашизма, али и о гласовима против њега. Овај њен новинар присуствује 25. марта 1941. године у Бечу потписивању уговора о приступању Југославије Тројном пакту и тада последњи пут види Адолфа Хитлера.

Тих година неколико пута састаје се, по новинарском задатку, и са Бенитом Мусолинијем. У својим надахнутим, уверљивим и реалним извештајима, сликајући личност овог настраног фашистичког вође, Предраг Милојевић не заборавља и један упечатљив детаљ: Дуче стално на столу држи чашу млека и — пиштољ.

Мада је пензионисан, седамдесет деветогодишњи Предраг Милојевић и данас долази у своју спољнополитичку рубрику, редовно пишући за „Политику“ и друга издања ове куће.

Када је пре неколико година овај новинарски бард објавио у НИН-у један од својих многих текстова, редакцији листа дошло је писмо где, између осталог, стоји: — **Молим вас, одговорите ми: да ли је овај ваш Предраг Милојевић не што у роду оном Милојевићу из предратне „Политике“ чије сам чланке са задовољством читао...**

Иван Лончар

КОЊИЦА КРОЗ ВЕКОВЕ 3

Пустолови с краватама

ПОПУТ ВЕСНИКА ПАКЛА, ЦРВЕНИ КАПУЦИНИ СУ ЈУРИШАЛИ РАТИШТИМА ЕВРОПЕ И СВОЈИМ ПОКЛИЧИМА И ДИВЉОМ МУЗИКОМ ЛЕДИЛИ КРВ У ЖИЛАМА

У рату за аустријско наслеђе (1740-1748) властелин из Пакраца барон Фрањо Тренк основао је, по одобрењу Марије Терезије, пандурски одред од 1000 људи (мађарски пандурок: стражар). Током крвавих борби по Европи овај одред је нарастао на пет хиљада коњаника и пешака, у посебну — по храбрости, али и пустошењу — познату јединицу аустријске војске: Добровољачки пандурски корпус Тренка.

Пустолов и кавгација Тренк је сакупио кметове, помиловане хајдуке, крајишнике и добровољце са својих и имања славонских племића, оденуо их у славонску народну ношњу, са извесним турским и мађарским детаљима, поставио капетане и харамбаше и с музичарима у турској одећи и азијатским инструментима (једна од првих војних музика у Европи) кренуо у краљичин и свој ратнички поход. Уместо застава, тренковци су носили тугове, знамења од коњских репова на копљима, за њихову одећу и опрему старао се двор и славонски племићи, а као ратни плен обећао им је све осим ратних застава, благајни, топова и муниције...

Храбри и сурови

Пандурски корпус летео је Европом с бојишта на бојиште појављујући се тамо где му се нико није надао, уклињујући се дубоко у противничку позадину, уништавајући провијант и коморе, пробијајући у градове, прелазећи пре свих реке, на препад уништавајући противничке коњичке пукове и — увек обилато користећи право на свој ратни плен. Те бркате, смеле пустахије, изванредни борци, вечито с главом у торби, били су виновници нове коњичке тактике — вођења „малог рата“ — свих борбених операција изван, испред или иза праваца главног удара. Били су то, у неку руку, први „командоси“ тадашње Европе који су попут весника пакла летели ратиштима вијорећи својим црвеним кабаницама с капуљачама (отуда назив „првени капуцини“), с поклицем и дивљом музиком од које се следила крв у жилама.

Ови славонски пустолови су, по свему судећи, починили подоста зла и прочули се, уз храброст, и суровошћу. Кад је пуковник Тренк бачен у тамницу, тренковци се расуше Европом, а највећи део у Холандији преће на страну Француза па отуда и хрватске пандурске јединице у француској војсци. Из Француске се тада раширио Европом још један траг тих ратника-пустолова: многи тврде да је њихова обавезна марама око врата, као део одоре и униформе, на јуриш ушла у тадашњу моду под именом „кравата“.

Непобедиви летећи корпус

У истом том, као и седмогодишњем рату (1756 — — 1763), аустријски генерал и хрватски бан Фрањо Надажди заповедао је летећим корпусом од 15 хиљада људи, састављеним од лаких трупа (хусара, крајишника, пандура). Корпус је, примењујући тактику „малог рата“, односио сјајне победе у борбама с Французима, Баварцима, Прусима и другима. Муњевито је деловао испред, иза, на крилима фронта, у претходници и позадини, често заједно с тренковцима.

Вратимо се стотинак година уназад: изванредни потези у вођењу „малог рата“ против Турака у Војној крајини хрватског бана Николе Зрињског (1620—1664), његово ратовање у Немачкој, Чешкој, Моравској, Мађарској, уништење турског мостобрана на Драви код Дарде и паљење Сулејмановог моста код Осијека са свега пет стотина коњаника по страховитој зими — по тврђују да смо такав начин борбе међу првима ми опробали.

Последњи јуриши

Почетак 19. века рађа се с потмулом грмљавином која је протресла Европу с краја на крај.

Аустерлиц, Маренго, Пројсиш Ајлау, Ваграм, Бородино, Ватерло... Никад историја дотад није видела такве битке, такве јурише, такве огромне коњаничке масе које галопирају бојиштима до савршенства у функцији стратешких замисли цара... Никад дотад свет није видео толико разноврсних униформи, ознака, застава, гајтана, кацига, леопардових крзна, перјаница, грбова, копаља, сабљи, мачева, труба, бубњева, јуриша...

То је звездано доба коњице, доба хусара, драгона, кирасира, лансијера (копљаника), доба кад су се коњичке дивизије бацале на миг царева у бој, кад је Велику армаду у Русији, поред свих великих и добро познатих, делимично уништио и прозаичан разлог недостатка потковица за коње... На другој страни, 1813. године, одред од три хиљаде козака, 350 километара испред фронта, врши препад на Берлин...

Коначним сломом француског царства 1815. године, завршетком Наполеонових ратова, почиње сутон коњице. Њена лабудова песма биле су велике коњичке операције у америчком грађанском рату, аустријско-пруском и пруско-француском сукобу у последњим деценијама прошлог века. Последњи велики тренутак који је најавио опадање важности коњице као рода војске у ратовању био је познати јуриш енглеске коњичке лаке бригаде код Балаклаве у кримском рату.

КАД ГРЕНАДИР ЈАШЕ

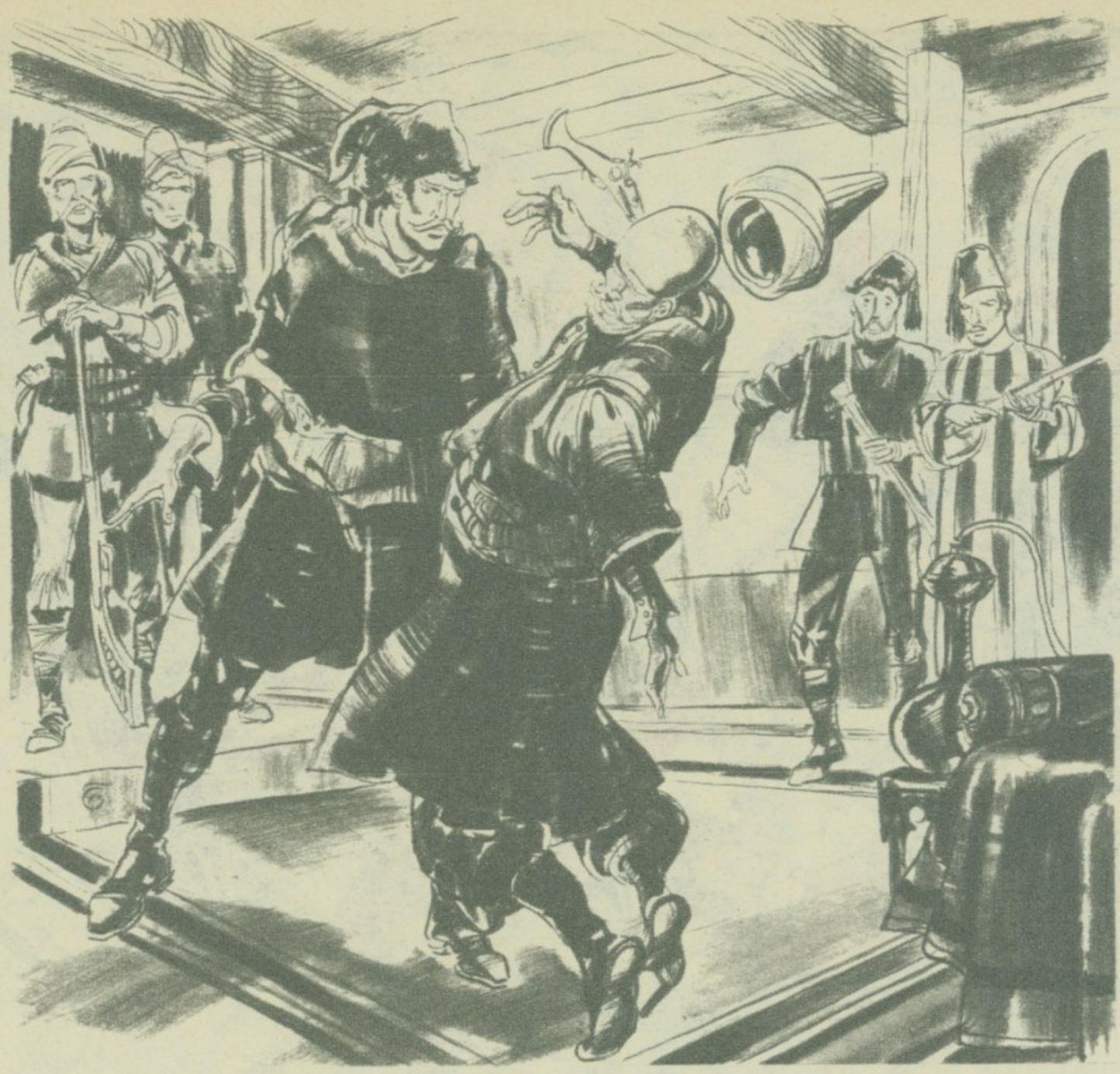
Трећкови пандури, фрајкори и припадници Надаждијевог летећег корпуса (горе). Француска коњица, слева надесно: карабињер, кирасир, гренадир на коњу, хусари, хусар почасне гарде (у зеленом), драгон, пољски лансијер, ловац на коњу (средина). Део француског штаба у бици код Ваграма (доле).

БОЈ ЛАКЕ БРИГАДЕ

Импровизовани јуриш савезника против француске коњице — енглески драгони и хусар (лево горе), аустријски хусар, улан и нирасир (средина горе), руски хусар и драгон (горе десно сасвим). Деталь јуриша енглеске лаке бригаде код Балаклаве (средина лево). Северњачка коњица на маршу — грађански рат у Америци (средина десно). Деталь битке код Чатануге — јужњачна коњица и артиљерија (доле десно).

Текст и цртеж: М. ТРНСКИ

ИЗМЕЂУ ИСТИНЕ И ЛЕГЕНДЕ

ДЕСЕТ НА ЈЕДНОГА

Тројица смелих Славонаца полако су се спустила низ бедеме града и, бауљајући по мраку, пришуњала се непријатељском логору.

Хладна киша немилосрдно је засипала неколико стотина славонаских сељака из Дарувара и околине, али они ни су много марили за то. Разбијени у групице, журно су се пробијали кроз ноћ. Предводио их је некадашњи граничар Мато Јурачић. Пошли су за њим чим их је позвао. А позвао их је на обрачун са Мустај-бегом Званићем због тога што му је дојадило да гледа како Турчин пије крв несрећном народу.

— Проклети мрак, а проклети и Турци! — дахтао је Јурачић гацајући по блату. **— Да бар има месечине...**

Народу је прекипело. Ове мартовске ноћи 1596. године Мустај-бег је морао да плати злодела.

НЕЧУЈАН ПРЕПАД

Пред беговим конаком, удаљеним око седам километара од Дарувара. Јурачић је зауставио сељане.

— Прво ћемо нас неколицина да савладамо стражаре. Кад отворимо капију, ви груните! Изгледа да бег теревенчи, чује се музика!

Стражари на зиду који је окруживао конак нису пустили ни гласа када су их снажне руке стегле око врата. Сенке су склизнуле у двориште. Капија је нечујно отворена и сељаци хрупише унутра.

У згради нико ништа још није чуо. Са ханџаром у једној и кубуром у другој руци, Јурачић је бануо у просторију где је Мустај-бег, завађен на јастуцима, уживао у свирци.

Обесни Турчин зурио је у граничара. Да ли он то сања, или му се причињава? Не, истина је... Посегао је за кубуром. Јурачић је био бржи: у неколико скокова нашао се код њега и распалио му шамар. Затим, други, трећи... Турбан с Мустај-бегове главе пао је и откотрљао се.

— Немој! — цвилео је силник. **— Немој, Алаха ти! Све ћу ти дати, само кажи шта желиш.**

Сељаци су испунили собу. Неки су везивали Османлије нађене у осталим одајама.

Мустај-бег је схватио да му се зло пише. Док су га као крпу вукли у двориште, плакао је и молио за милост. Бес народа, међутим, био је велики: обесили су га, а конак спалили.

Кад се народ разишао кућама, већ је била поноћ.

ЗАМКА ЗА ФРА-ГРГУРА

Нападаче појединачно нико није могао да препозна. Они су на то и рачунали. Ипак, грдно су се преварили! Турци нису имали намеру ни да траже кривца: кривци су за њих, били сви Мустај-бегови кметови. Сви су мучени, на колац набијани.

Јурачић је избегао одмазду.

Сељаци око Дарувара стоички су поднели мучење. Али, паши из Славонске Пожеге то није било довољно за срамоту нанету Турцима Мустај-беговом смрћу. По њему, главни подстрекач буне био је Фра Гргур Масновић. Одлучио је да га на превару ликвидира. Замолио је Јусуф-бега да он то учини. Јусуф-бег је смислио да позове Фра-Гргура у госте и да га за ручком убије.

Три недеље после убиства Мустај-бега, Фра Гргур је прихватио Јусуф-бегов позив. Није тешко замислити колико је било Турчиново изненађење када је у пратњи госта угледао пожешког трговца Јована Ковачевића, тих дана траженог Мату Јурачића, па Јозу Томашевића, Петра Илинчића, све велике турске противнике.

Паша је био задовољан појавом толиких виђених Славонаца: уместо једне, дочепаће се шест глава! Војници у кући ,присилно регрутовани међу Србима, знали су шта ће се догодити. Били су приправни за акцију.

Ручак је почео пашином благоглаголивошћу, а завршио оштром увредом упућеном Фра-Гргуру.

— И ти си бунтовник! Ал, вала, нећеш више!

То је био знак војницима да упадну и почну сечу. На Јусуф-бегову несрећу, Фра Гргур и његови пријатељи су то и очекивали, јер им је од самог почетка било јасно зашто је Фра Гргур позван. Поред хитрине у баратању оружјем, искусни Јурачић се уздао и у Јусуф-бегове војнике, Србе.

— Наши су то људи, не могу они да воле злотвора, приступиће нам, видећеш! — уверавао је Јована Ковачевића на путу до Јусуф-бегове тврђаве Врховачки град, удаљене скоро два часа хода од Славонске Пожеге.

Тако је било. Јусуф-бег је убијен. Тридесет и четири његова војника приступила су шесторици угледних Славонаца. За дружину од четрдесет бунтовника од тог тренутка није више било мира. Утврдили су се у Врховачком граду и одлучили да ту чекају Турке.

СВЕ ЋУ ИХ ПОБИТИ!

За пожешког пашу то је било превише. Послао је сина да побије одметнике. Сто педесет турских војника утаборило се у близини Града и сутрадан кренуло на јуриш. Две недеље нарстали су Турци као звери — гинули! Најзад, браниоцима је понестало хране. Приближавао се час предаје, или час смрти. Мато Јурачић је предложио да се са Јозом и Петром ноћу прикраде турским шаторима и на спавању убије пашиног сина.

— Без вође, Турци ће се повући! — био је упоран.

Јован Ковачевић, вођа храбре дружине, попустио је.

Све је текло како је Мато замислио, осим једног: Турци се нису повукли. Чувши да му је син заклан, пожешки паша се избезумио.

— Пси су то, пси!... Све ћу их побити!

Следећег дана довео је још војника и довукао топове. Четири стотине Турака опколило је четрдесет Славонаца. Десет на једнога! Видећи да неће моћи да издржи опсаду, Ковачевић је с друговима излетео из града.

— Овако ћемо да умремо часније, браћо! — рекао је пре него што су капије отворене. **— Можда ће неко успети да се пробије!**

Пошто су се изљубили, Славонци су на коњима јурнули међу Турке. Пуцали су, секли, ударали, обарали... У гужви се није разазнавало ко се с ким носи. Повици, врисак, јауци, све се то измешало, одзвањало. Мато Јурачић се пробијао као лав. Не према слободи, већ према паши. Успео је да му приђе и да га убије дрвеним маљем. Следећег тренутка на њега се сручио јатаган неког Турчина. Мато је пао на колена. Пре него што га је сустигао и докрајачио следећи ударац, зарио је прсте у земљу, погледао је и последњом снагом изустио:

— Ех, Славонија!...

Од четрдесеторице неустрашивих, спасао се само један: Фрањо Илинић.

М. Тодоровић

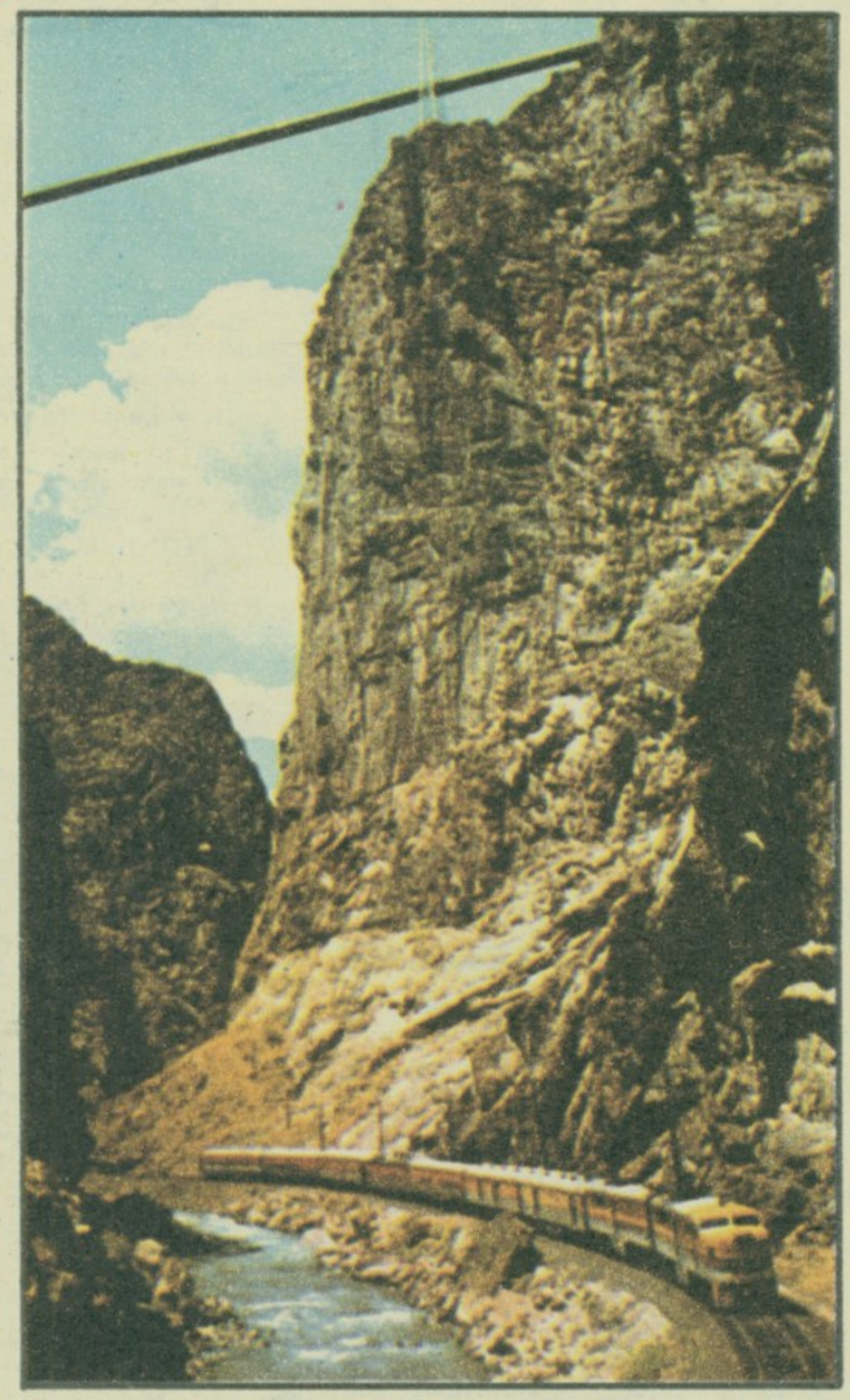
АУТОМОБИЛ СЕ УЧИ — ГОВОРУ

Америчка фирма за производњу електронских уређаја „Вокал Интерфејс Дивижн“ намерава да говору научи — аутомобиле. Десетак разних сензора ускоро ће и светлосним сигналима, али и речима, упозоравати возаче о стању аутомобила. Ти сигнали ће се снимати на траку и уграђивати у уређај за обавештавање возача, па ће се благовремено јављати онај који је у датом тренутку актуелан. Возачи ће, дакле, ускоро моћи да чују упозорење: „потребно ми је уље“, или, „обнови моје кочнице“, или „мотор ми се прегрејава“...

ЧУДО ЉУДСКИХ РУКУ

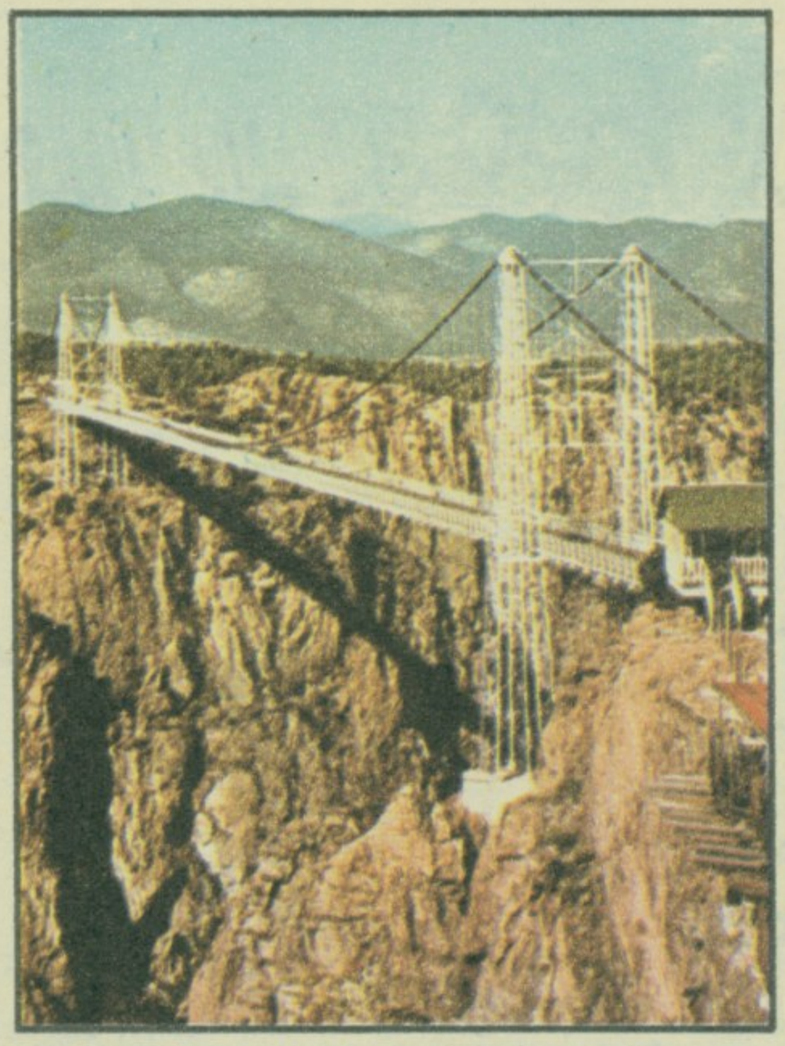
НАЈВИШИ ВИСЕЋИ МОСТ

Река Арканзас, у држави Колорадо у САД, протиче кроз кањон Појал Горц на којем се налази највиши висећи мост на свету.

Геолози сматрају да је ово своје ремек-дело природа стварала пуних 3 милиона година, продубљујући га сваких 1000 година по 5 cm.

За разлику од великог кањона реке Колорадо, који је шири и дубљи, Појал Горц је усечен у разнобојном граниту који су ветар, киша, снег и мраз кроз хиљаде година тако обликовали да му се данас сви диве.

На кањону Појал Горц изграђен је 1929. године, за свега седам месеци, највећи висећи мост на свету.

Дужина моста износи 430, ширина 6, а висина од нивоа реке Арканзас 351 m.

Главни распон је 300 m, носећи стубови високи су 50 m, а тежина носећих каблова је 300 тона. У под је уграђено 100 тона челика и 1292 даске од којих се сваке године замењује око 300 комада. Изградња моста са уређеним прилазом, с једне и друге стране, стајала је око милион долара.

Паралелно са мостом изграђена је успињача за радознале туристе који желе да се спусте до самог корита реке Арканзас.

Успињача је грађена 1930. и 1931. године. Њена дужина износи преко 520 m, а угао нагиба 45 степени. Она има 8 кабина које се за 5 и по минута спуштају до нивоа реке.

Поред моста и успињаче, да би се задовољила радозналост туриста, преко кањона Појал Горц изграђена је жичара.

Њена дужина износи око 730 m. Висина изнад нивоа реке Арканзас износи око 400 m. Максимално угибање кабла између станица износи око 32 m. Кабина прима 35 путника.

Жичара је грађена од 1968—69. године и стајала је око 350.000 долара.

М. Н.

ИЗ СТАРИХ ЗАБАВНИКА

Двадесет и осмог фебруара навршиће се пуних 40 година од изласка првог броја »Политикиног забавника«!

Поред низа обележја овог јубилеја, у следећим бројевима — посебно у оном »главном« од 23. фебруара — наћи ћете и неке од омиљених рубрика из старих »Забавника«.

ДЕДИНЕ ВЕШТИНЕ

(7. јун 1952)

ЖИВА ЗМИЈА

На танком картону нацртајте спиралу и изрежите је маказама. То је ваша змија. Да би сасвим личила на змију, нацртајте јој очи и ишарајте тело црном, жутом и зеленом бојом. Завежите јој на крају репа конац.

За тај конац обесите змију изнад свеће, или још боље изнад пећи или радијатора. Врућ ваздух, који се диже, обртаће змију и она ће изгледати као жива.

ВИНО ЗАМЕЊЕНО ВОДОМ

То је мали физички експеримент, који може да послужи као школска поука.

Узме се једна већа чаша и једна мала апотекарска боца напуњена црвеним вином. Ставите ту бочицу сасвим усправно на дно празне чаше. Сипајте пажљиво воду у чашу, тако да вода сасвим прекрије грлић бочице. Пошто је вода тежа од вина, тежиће да сиђе у бочицу.

Да би направила себи места она мора истерати вино: чим вода прелије грлић бочице, видеће се лепа црвена трачица вина како се пење из бочице и избија на површину. То траје све док и последња кап вина не изиђе из бочице и она се напуни водом.

Да би ваш експеримент био што интересантнији, покријте марамицом чашу и бочицу док се течност прелива из једне у другу и ваши ће гледаоци бити изненађени кад подигнете марамицу и они угледају бочицу пуну воде.

КАКО ЋЕМО ЗАПАЛИТИ ШЕЋЕР?

Запалити шећер? Ништа простије. Принесите парчету шећера запаљену шибицу и успећете да направите мало карамела на ивицама. Али, шећер се неће запалити. Покушајте неким јачим и дуготрајнијим пламеном. Добићете само нешто више карамела.

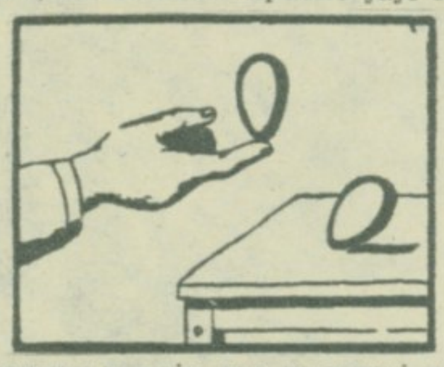
Кад су вам сви напори остали узалудни, баците пепео цигарете на коцку шећера и тада, само тада, приближите запаљену шибицу и коцка ће одједном да букне.

ВЕШТИЈИ ОД КРИСТОФОРА КОЛУМБА

Узмите једно јаје и пробушите иглом на једном крају рупицу велику као неколико чиодиних глава. На другом крају пробушите сасвим малу рупицу и дувајте у њу док се јаје не испразни.

Прича се да је Кристофор Колумбо успео да постави јаје на врх — мало га разбивши. Али, ми можемо празно јаје по-

ставити у који год положај желимо, ако га делимично напунимо сувим песком. (Ми ћемо, разуме се, обе рупице запушити помоћу белог воска). Ако мало протресемо јаје, преместићемо песак: јаје ће увек стајати на оном месту где је песак нагомилан. Успех ће бити још већи ако јаје напунимо ситном оловном сачмом, која је много тежа. Тада можемо покушати да држимо јаје у равнотежи на врху прста.

КВА-КВА!

Уређује
ПАЈА ПАТАК

ГУСТА МАГЛА

— Кажу да је у Лондону најгушћа магла.

— Није то тачно — примећује Попај. На мојим путовањима видео сам и много гушће магле.

— А у којим то местима?

— Е, то нисам могао да видим јер је магла била исувише густа.

РЕП У МАСТИОНИЦИ

Влаја се задубио у цртање, умаче перо у мастионицу и шара нешто по хартији. Питају га:

— Шта то црташ, Влајо?

— Цртам Плутона.

— А где му је реч?

— Још је у мастионици.

ЈЕДНИНА И МНОЖИНА

Учитељ у школи предаје о једнини и множини, па каже Влаји:

— Влајо, како гласи множина од речи музичар?

— Оркестар, одговори брзо Влаја.

ЗАШТО — ЗАТО

(24. мај 1952)

... човек киша — услед физичког (хладан ваздух), хемијског (удисање јаког мириса или гаса) механичког (прашина) дејства. Надражај на слузницу носне дупље изазива нагли издисај при затвореним устима, тако да се при томе одстрањује и штетни утицај који га је изазивао. Овај рефлексни акт је од користи зато што спречава продирање штетних састојака у плућа, што би било од веће опасности по организам.

... трепавице постоје — зато да бране око од штетног дејства прашине, зноја и других утицаја који би могли да повреде овај драгоцени и осетљиви орган.

... за време јела не ваља читати — зато што тада настаје варење унете хране у желудац за које је потребна већа количина крви, да би жлезде лучиле довољно сокова. Међутим, при читању, због појачане функције мозга, и њему је потребна већа количина крви. Стога, ако се при јелу чита, варење је слабије, пошто се већа количина крви налази у мозгу, а мања у органима за варење.

... човек штуца — услед надражаја који долази преко вегетативног нервног система, то јест оних живаца који управљају функцијом свих наших органа (на пример, дисање, крвоток, рад срца, жлезда итд.). Штуцање не зависи од утицаја наше воље. Оно настаје на тај начин што се гласне жице, тј. набори слузокоже у гркљану, скупе, услед неколико узастопних и кратких грчева мишића пречаге која дели грудну од трбушне дупље, тако да ваздух који између њих нагло пролази изазива познати звук — штуцање.

... око сузи — због физичких (светлост), хемијских (гас) или механичких (прашина) надражаја који на око делују. То је рефлексна појава, то јест она настаје без утицаја наше воље, и користи човеку, јер се око на тај начин брани од штетних утицаја.

... срце јаче куца кад се уплашимо — зато што при страху надражај који полази из коре великог мозга у којој се ствара представа о страху — иде преко симпатичког живца који управља функцијом свих наших органа, без утицаја наше воље, и који даје нарочите огранке срцу, те се на тај начин повећава број срчаних откуцаја.

... људска коса је различите боје — због тога што у ћелијама из којих израста постоји пигмент различите боје: мрк, који даје смеђу, светао, који даје отворену боју итд. Током времена, услед промене пигмента, мења се и боја косе. У старијим годинама, кад почне пигмент да ишчезава, коса седи.

МАШИНА ЗА ДОЛАРЕ

Како набављати 200 долара дневно? Гроф Виктор Лустиг имао је прави рецепт за то, о чему је сведочио и његов црвени »ролс-ројс«...

Лаковерно срце Били Ме Шајбл задрхтало је од узбуђења када се једне лепе вечери 1923. године испред њеног „хотела" зауставио блистави, дугачки „ролс-ројс" црвене боје. Шофер је изишао, скинуо капу, отворио задња врата и придржао их уз дубок наклон. Појавио се млад, наочит мушкарац, елегантно и скупо одевен. Носио је штап са златном јабуком: знак изузетне префињености и још изузетније кесе.

Били Ме је лично дочекала госта каквог до тада још није видела у Питсбургу, мада су у овај пенсилванијски град навраћали многи богаташи и бизнисмени баш због тога што је он центар тешке металургије.

— Гроф Виктор Лустиг из Прага — представио се отмени незнанац. Били Ме је сва трептала од среће што тако богат и наочит клијент чини посету њеној кући. Учинила му је изузетну почаст: лично је провела цело вече са њим. Уосталом, ова млада црнка раскошне лепоте била је главни (и најскупљи) „згодитак" хотела Шајбл.

У току те незаборавне вечери показало се да гроф Лустиг просто бриљира од знања и интелигенције — уосталом, говорио је савршено амерички (енглески)... једино се по шармантном страначком нагласку могло наслутити да он долази из срца далеке и привлачне Европе.

Изгледа да су гроф и хотелијерка већ те прве вечери били узајамно очарани једно другим — бар се њој тако чинило — и следећег дана отмени дошљак поново се довезао до њене адресе. Онда су почели да излазе заједно и уопште, избила је муњевита љубав.

САВРШЕНИ ФАЛСИФИКАТ

Ипак, Били Ме није била шипарица, па је већ после неколико заједничких вечери, упитала свог новог обожаваоца одакле му толике паре. Он је мистериозно одговорио:

— Видећеш...

Оно што је видела већ следећег дана, учинило је да Били Ме просто изгуби главу од љубави према грофу! Он је, наиме, донео један црни ковчежић спољашњег налик на малу радио-станицу. Спустио га је на свилени отоман роза боје у будоару Били Ме, док је она посматрала зачуђеним очима.

— Шта је то? — упитала је најзад.

— Машина за доларе — одговорио је гроф. **— Одмах ћеш видети!**

Машина је имала два прореза и једну ручицу која се повлачила горе-доле. У један прорез гроф је пажљиво увукао нову новцату новчаницу од сто долара коју је извукао из своје дебеле лисnице. Онда је објаснио:

— Тачно кроз дванаест часова, Били Ме, биће готов дупликат ове новчанице у машини. Треба само повући ручицу и обе ће изаћи!

Било је јутро. Гроф је оставио фамозну машину код Били Ме и обећао да ће доћи те вечери да заједно извуку дупликат новчанице. Тако је и било. Дозволио је хотелијерки да она лично, својом од узбуђења дрхтавом ручицом повуче ону полугу. Појавиле су се заиста две новчанице, дупликат је био мало овлажен.

Били Ме је подигла дупликат према лампи и упоређивала га са оригиналом. Какво савршенство! Била је усхићена. Може ли та машина да се купи, било је следеће што је њу занимало. Како да не, заљубљени гроф био је чак спреман да је уступи Били Ме за 25 хиљада долара, то јест по цени коштања, а не стварној која је двострука.

УХАПСИО САМ СЕБЕ

У својој лепој глави Били Ме је убрзо израчунала: 200 долара дневно, пута седам дана у недељи и тако даље, давало је приход од вртоглавих 73 хиљада долара годишње! Одмах је одлучила да прода свој „хотел" и заувек се одсели из града високих пећи. Моћи ће да лута по свету и ужива до миле воље. Пресрећна, тутнула је грофу све што је имала, 25 хиљада правих, зелених долара.

Да је само знала какво „плебејско" име, Роберт Милер, носи, у ствари, изабраник њеног срца, можда Били Ме и не би баш тако олако поверовала у црну кутију за паре. Али овако... Уосталом,

зар црвени „ролс-ројс" па сва грофова гардероба и живот на изузетно високој нози какав је водио — нису довољно говорили да се то може само ако човек прави паре, буквално?

Међутим, Роберт Милер, то јест Виктор Лустиг, под којим је именом допловио у Нови свет негде усред првог светског рата, „правио" је паре на много интелигентнији начин него што му је поверовала Били Ме: он је свуда куд се кретао проналазио жртве сличне њој да им прода кутију за доларе. Бирао их је међу људима који то нипошто не би пријавили полицији — јер су и сами били компромитовани. Тако је једна од највећих Лустигових превара била

када је кутију за паре продао неком тексашком шерифу.

Тај је јадник мало-помало „штрпкао" из касе своје установе, тако да на крају није знао шта ће, јер је ствар морала ускоро изаћи на видело. Лустиг који је био притворен због ко зна чега, понудио је шерифу спас уз услов да изиђе на слободу. Шериф је пристао и још једном отворио државну касу— овога пута за 25 хиљада долара.

Лустиг је изишао, а шериф који се надао да ће помоћу његове машине брзо надокнадити мањак — ушао у исту ћелију...

Када је Били Ме после 12 часова радости и неизвесности схватила да ју је драги обманuо, побеснела је и чекићем разлупала машину. У њој је био пар ваљака кроз које су пролазиле новчанице и један влажан сунђер... Ипак, преварена дама није се предала баш тако лако, попут тексашког шерифа: решила је да пође у потрагу за грофом (који је, разуме се, у међувремену „збрисао" из Питсбурга) и макар му ишчупала очи, ако не и своје паре.

САМО ШАЛА?

За дивно чудо, Били Ме је успела да пронађе лажног грофа и то у Филаделфији, наравно опет испред најлуксузнијег хотела у граду. Познала га је по црвеном „ролс-ројсу". Али, њен бес претворио се брзо — у идилу! Јер, лукави гроф дочекао ју је раширених руку:

— Драга моја, па ја сам само хтео да се мало пошалим...

Тако су њих двоје наставили живот удвоје. Она је постала грофица, возила се у црвеном „ролсу" од једног до другог отменог места, од једног до другог пријема. Овај европски грофовски пар пун пара, цело високо америчко друштво радо је примало и Били Ме је, бар делимично, остварила свој сан о лагодном и нерадничком животу.

Међутим, када је економска криза захватила Америку 1929. године, гроф Лустиг је све теже проналазио људе који су уопште имали сто долара да их гурну у машину, а камоли пожелели да исту и купе. Тако га је нужда присилила да почне да стварно фалсификује доларе. У томе је био вешт, пошто је у Америку и дошао са лажним пасошем сопствене производње. Али, такву је работу ипак било лакше открити него ону са продавањем кутија, па су полицајци Лустигу ушли у траг.

Ухапшен је једног мајског дана 1935. године и осуђен на двадесет година робије, али слободу није дочекао: умро је од тумора на мозгу 1947. године. Његов биланс: у време док је продавао кутије згрнуо је и профућкао неких 5 милиона долара, што износи преко милијарду динара данашње вредности!

Рецимо још и то да и дан данас, сваке године, у Америци полицији стигне пријава о понеком насамареном парајлији који купи — кутију за прављење долара!

М. К.

БИМ И БУМ

BABALU стрип

ЦЕПНА АРМИЈА:

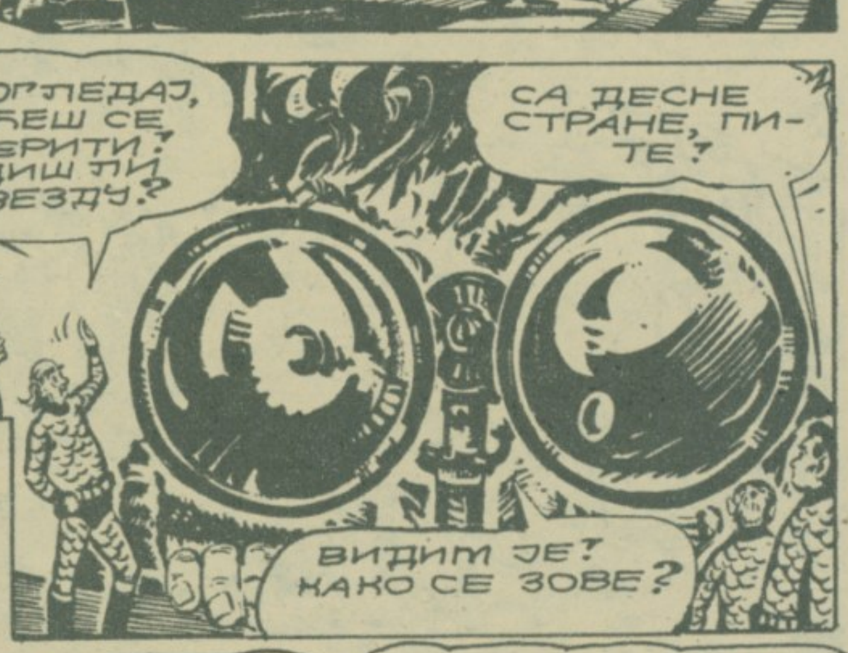
ЗАРОБЉЕНИ У БАЛОНУ

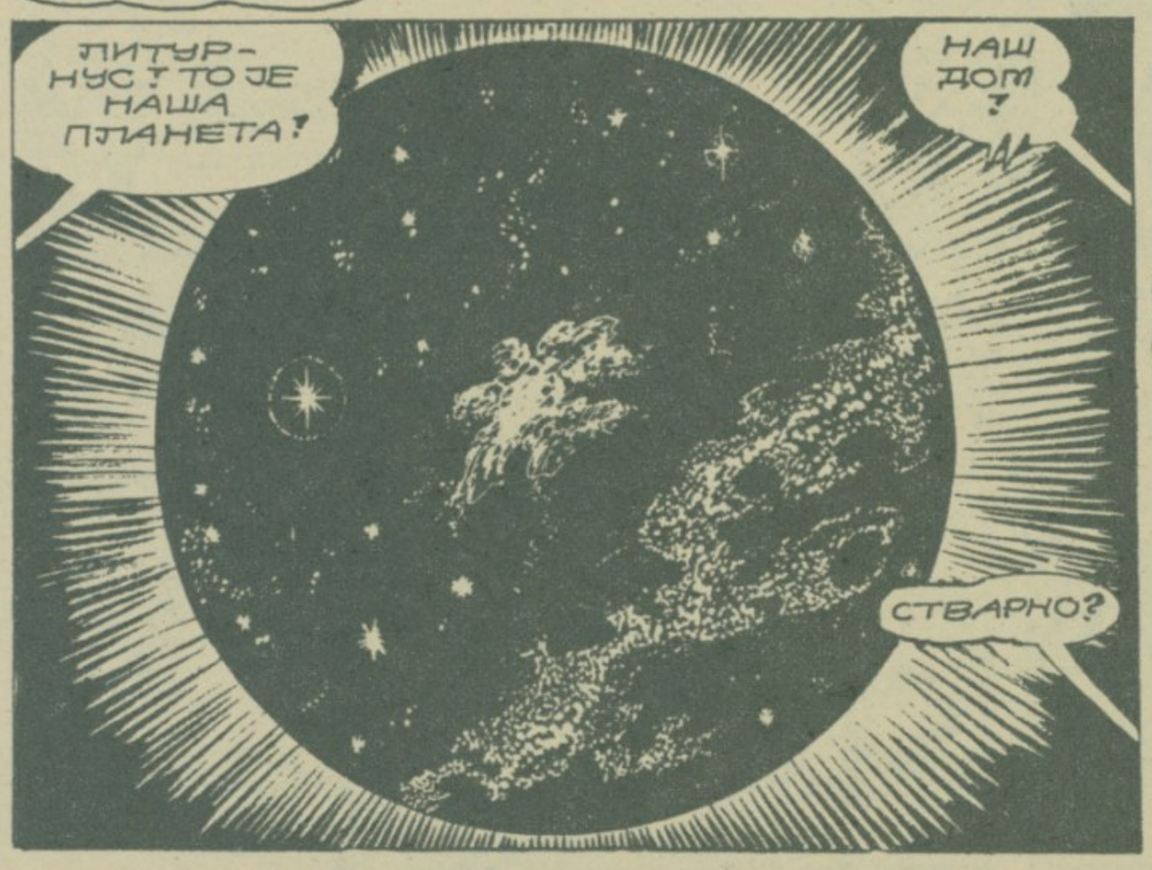

СВЕМИРСКИ БРОД САПЛАНЕТЕ ЛИТУРНУС ПРИНУДНО СЕ СПУСТИО НА ЗЕМЉУ КОД ГРАДИЋА ВИТФОРДА. ПОСАДИ КОЈУ САЧИЊАВА ШЕСТ СИЋУШНИХ БИЋА, ПРИТЕКАО ЈЕ У ПОМОЋ ДЕЧАК ПИТ ПАРКЕР. ЈЕДНОГА ДАНА КАДА СЕ ПИТ ВРАТИО ИЗ ШКОЛЕ...

ЏЕПНА АРМИЈА: ЗАРОБЉЕНИ У БАЛОНУ

ГРАНФ ЈЕДИНИ НИЈЕ ВОЛЕО ШТО ЈЕ НА ЗЕМЉИ ...

ДОСАД ЈЕ ВЕЋ ТРЕБАЛО ДА СЕ ВРАТИМО КУЋИ! САМО ДА ПРОНАЂЕМО АРИДИЈУМ, ГОРИВО ЗА СВОЈ БРОД!

А, ШТА АКО ТОГ МЕТАЛА НЕМА НА ЗЕМЉИ?

ТОЛИКО СМО ГА ВЕЋ ТРАЖИЛИ!

МОЖДА СЕ НИКАДА НЕЋЕМО ВРАТИТИ НА ЛИТУРНУС? ШМРК!

БАШ СУ СЕ РАСТУЖИЛИ! МОРАМ ДА ИХ РАЗВЕСЕЛИМ!

ТИП, СЛУШАЈ! ВЕЧЕРАС САМ ДЕЖУРАН У ОЛИМПИЈСКОМ КЛУБУ! ПОЋИ ЋЕМО РАНИЈЕ И ЗАБАВЉАТИ СЕ ДОК ОСТАЛИ ДРУГОВИ НЕ ДОБУ?

СЈАЈНО! ЈА ВОЛИМ ДА ИГРАМ БИЛИЈАР!

МАЛО КАСНИЈЕ...

ПИТ ЈЕ ПРОМАШИО! САД ЈЕ НА НАС РЕД!

ЏУХ!

ЏУП!

САМО СТРПЉИВО! ПОБЕДИЋЕМО МИ ЊЕГА!

ЗАП, САГНИ СЕ ЈОШ МАЛО!

ЈЕДАН, ДВА, ТРИ!

ПОГОДИЛИ СМО!

ЏАПИИ!

СЈАЈНИ СТЕ!

ХОЋЕМО ЛИ ЈОШ ЈЕДНУ ПАРТИЈУ?

НАРАВНО! ЗНАО САМ ДА ЋЕ ВАС ИГРА ОРАСПОЛОЖИТИ!

ПИТ ЈЕСТАЛНО ЖИВЕО У СТРАХУ ДА ЋЕ ОСТАТИ БЕЗ СВОЈИХ МАЛИХ ПРИЈАТЕЉА

ДА ЛИ ВАШ БРОД МОЖЕ ДА СЕ КРЕЋЕ САМО ПОМОЋУ ТОГ АРИДИЈУМА?

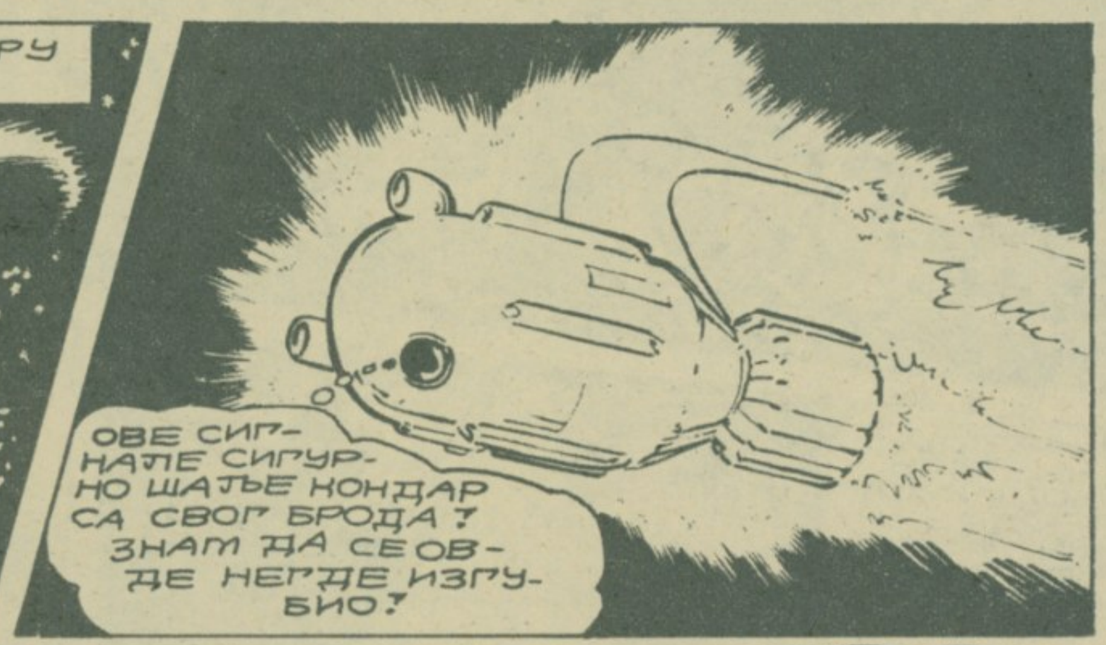
НАЖАЛОСТ, ДА?

ЏЕПНА АРМИЈА: ЗАРОБЉЕНИ У БАЛОНУ

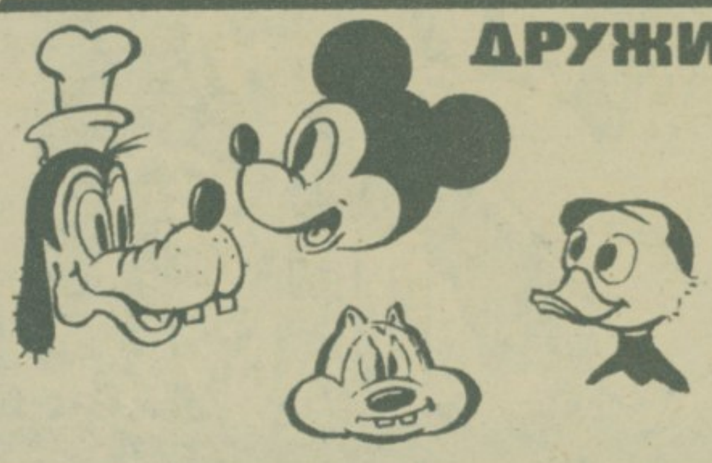

ЏЕПНА АРМИЈА: ЗАРОБЉЕНИ У БАЛОНУ

ДРУЖИТЕ СЕ С ЈУНАЦИМА

Волша Жизнија

ЧИТАЈТЕ Микијев ЗАБАВНИК

ЏЕПНА АРМИЈА: ЗАРОБЉЕНИ У БАЛОНУ

САМО, ГДЕ ДА ГА ТРАЖИМ? АХА! ИМАМ ИДЕЈУ!

ПАС ПУТАПИЦА ЈЕ ТАДА УГЛЕДАО ЗАСЛЕПТУЈУЋУ СВЕТЛОСТ ...

ИСКОРИСТИЋУ СВОЈУ МОЋ ДАСЕ ПРЕТВОРИМ У БИЛО КОЈЕ БИЋЕ ИЗ СВЕМИРА!

ГРРРР!?

САД САМ ПОВАЧКИ ПАС? ХА, НА!

АВ! АВ! АВ!

ЧУЛО МИРИСА МИ ЈЕ ТАКО РАЗВИЈЕНО ДА ЋУЛАКО ПРОНАЂИ СВОЈЕ ЛИТУРНУСИЈАНЦЕ!

ШМРК!

ПОШТО ЈЕ НАПРАВИО НЕКОЛИКО КРУГОВА ОКО БРОДА...

АХА! ТРАГ ВОДИ ПРЕМА СЕВЕРУ!

УБРЗО У САМОМ ГРАДУ...

ЧУДНО! МИРИС ЛИТУРНУСИЈАНА МЕША СЕ СА МИРИСОМ НЕКОГ ЗЕМЉАНИНА!

ЗА ТО ВРЕМЕ У ОМЛАДИНСКОМ КЛУБУ ...

СЈАЈНО, ТУНИ! ЗАП НЕЋЕ УХВАТИТИ ОВУ ЛОПТУ!

АЛИ, ЗАП СЕ КРЕТАО НЕВЕРОВАТНО БРЗО...

КАКАВ ФОРХЕНД! РЕЗУЛТАТ ЈЕ 21:19!

ЗАП ЈЕ ПОБЕДИО!

КАО И ОБИЧНО!

ЏЕПНА АРМИЈА: ЗАРОБЉЕНИ У БАЛОНУ

ЏЕПНА АРМИЈА: ЗАРОБЉЕНИ У БАЛОНУ

НЕМОГУ-ЋЕ?

РАКНАР?

НЕ СХВАТАЈУ-ЋИ НИШТА, ПИТ ЈЕ СТА-ЈАО КАО УКО-ПАН...

УХВА-ТИМО ГА?

МАЛЕ БУДАЛЕ?

ЧАК ИАКО СТЕ ОВАКО СИЋУШНИ, НИСАМ ЈАЧИ ОД ВАС, АЛИ ОВО ЈЕС-ТЕ?

ШТА?

ШШШШШ!

УУХ?

САМО САМ ИХ УСПАВАО? МОРАМ БР-ЗО ДА ПРО-НАЂЕМ ГДЕ ЋУ ИХ ЗАТ-ВОРИ-ТИ?

ДУМ!

ТУП!

БУП!

КОНДА-РЕ, ДОК? ШТА СТЕ ИМ ТО УЧИНИЛИ?

ХИ, ХИ? НЕ УЗ-БУЂУЈ СЕ, ДЕЧ-КО?

РАКНАРОВУ ПАЖЊУ ПРИВУКЛИ СУ КАВЕ-ЗИ НОЈИМА СУ ЧЛАНО-ВИ КЛУБА ДРЖАЛИ СВОЈЕ ЉУБИМЦЕ...

НАШАО САМ!

КАДА СУ СЕ ЛИЛИПУТАН-ЦИ ПРОБУДИЛИ...

УУУХ! ШТА СЕ ДОГОДИ-ЛО? ГДЕ СМО?

У НЕКОМ НАВЕЗУ?

ШТА ЈЕ С ПИТОМ?

Denis

ВАС СВАКЕ СЕДМИЦЕ ВОДИ У НОВЕ АВАНТУРЕ

ЏЕПНА АРМИЈА: ЗАРОБЉЕНИ У БАЛОНУ

ЗА САДА ЈЕ ДОБРО? ШТА ЋЕ БИТИ С ЊИМ, ЗАВИСИ ОД ВАС?

НЕ БУДИ ЛУД! ЗНАШ ДА САСВИМ ЛАКО МОЖЕМО ДА ИЗИЂЕМО ОДАВДЕ?

НЕ БИХ ВАМ ТО САВЕТОВАО...

...АКО НЕ ЖЕЛИТЕ ДА СЕ НЕШТО ДОГОДИ ОВОМ ЗЕМЉАНИНУ!

НЕ!

У РЕДУ, РАКНАРЕ! УБЕДИО СИ НАС! АЛИ, ШТА ТРАЖИШ ОВДЕ?

ВИДЕЋЕТЕ! МАЛИ, ДРЖИ КАВЕЗ!

У СЛЕДЕЋЕМ ТРЕНУТКУ...

ПОСТАО ЈЕ ПАС!

МАЛИ, КРЕНИ ПРЕМА БРОДУ! НЕ ПОКУШАВАЈ НИШТА ИЛИ ЋЕШ ОСЕТИТИ МОЈЕ ЗУБЕ НА СВОЈОЈ КОЖИ!

ЈОШ ЈЕДНОМ ЈЕ РАКНАР БИО ОБАСЈАН ЈАРКОМ СВЕТЛОШЋУ...

МОРАМ ОПЕТ ДА ПОПРИМИМ ДРУГИ ОБЛИК ДА БИХ СЕ НЕСМЕТАНО КРЕТАО!

НЕОБИЧНА ПОВОРКА УПУТИЛА СЕ ПРЕМА ПРЕДГРАЂУ ВИТФОРДА...

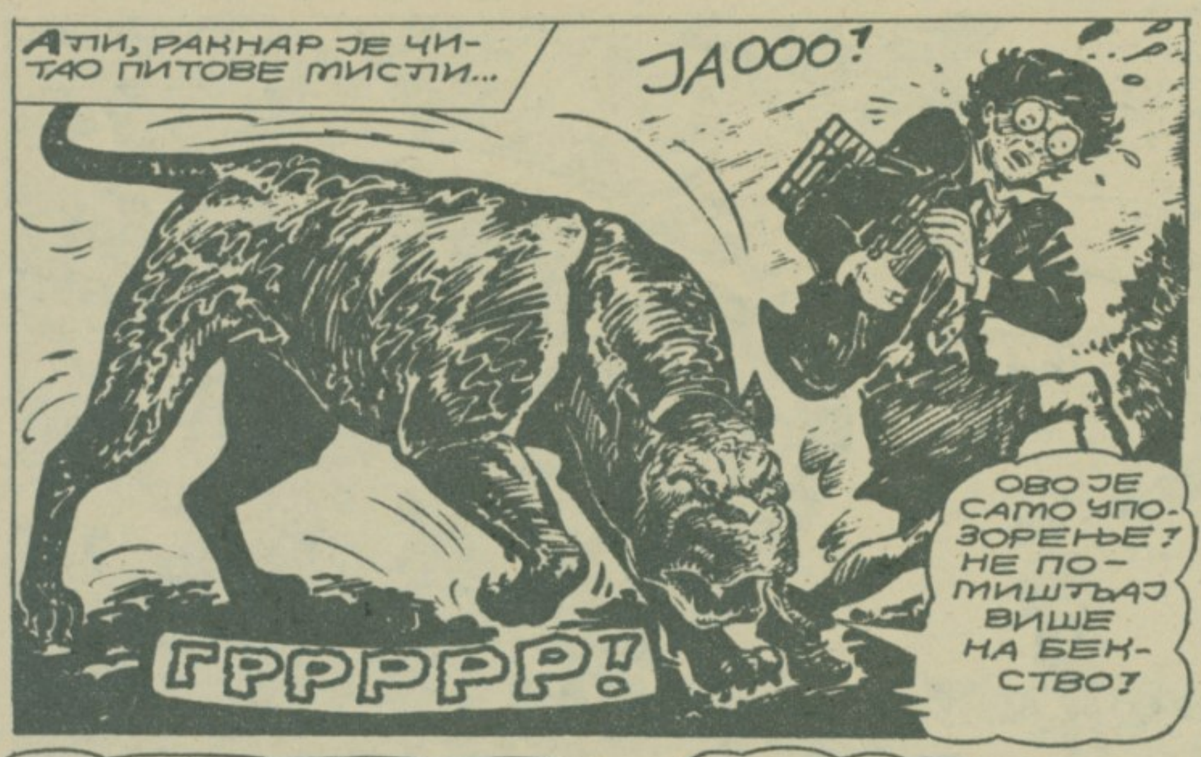
РАКНАРЕ, РЕЦИ НАМ НАКО СИ ЗАДРЖАО ПРИРОДНИ ОБЛИК У АТМОСФЕРИ ЗЕМЉЕ? МИ СМО СЕ СМАЊИЛИ!

ЈА САМ, ИЗ ПРЕДОСТРОЖНОСТИ, СТАВИО СКАФАНДЕР НА ГЛАВУ!

У ОВОМ ОБЛИЧЈУ, СКЛОП ДИСАЈНИХ ОРГАНА ЈЕ ТАКАВ ДА МОГУ ДА УДИШЕМ ОВАЈ ВАЗДУХ!

КАД БИХ НЕКАКО УСПЕО ДА МУ УТАКНЕМ!

ЏЕПНА АРМИЈА: ЗАРОБЉЕНИ У БАЛОНУ

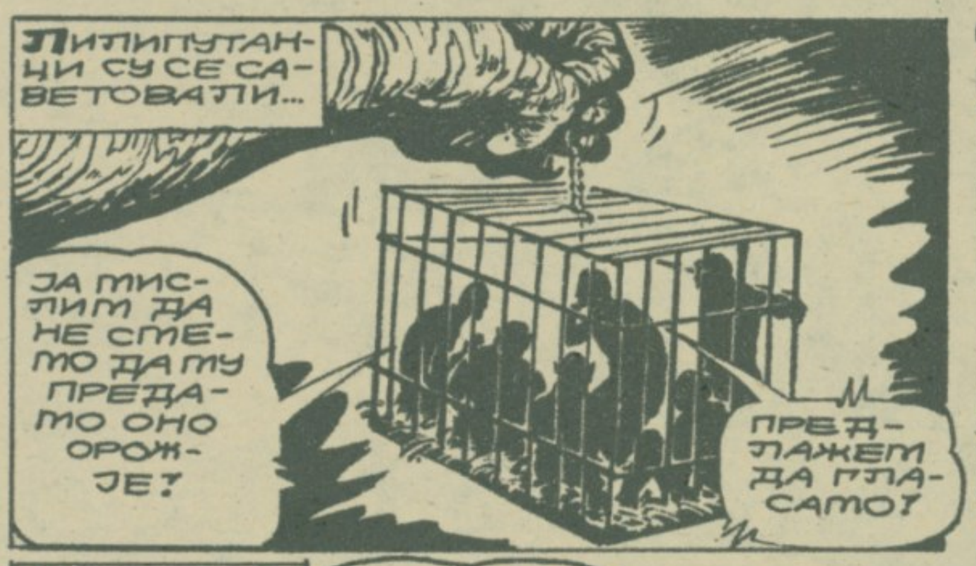

ЏЕПНА АРМИЈА: ЗАРОБЉЕНИ У БАЛОНУ

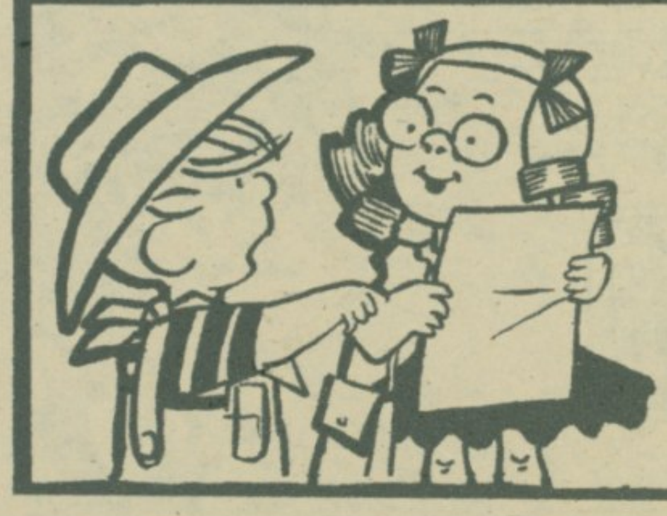

Denis

ВАС СВАКЕ СЕДМИЦЕ ВОДИ У НОВЕ АВАНТУРЕ

ЏЕПНА АРМИЈА: ЗАРОБЉЕНИ У БАЛОНУ

ЗНАМ ГДЕ ДРЖИТЕ БАЛОН-ПУШКУ! КОНДАРЕ, ВИ КЕТЕ ОСТАТИ НАПОЉУ! ПОКУШАТЕ ЛИ НЕШТО, ВАШ ПРИЈАТЕЉ НЕКЕ ЖИВ ИЗИЋИ!

НЕ БРИНИ, ПИТЕ! НЕЋЕМО НИШТА ПОКУШАТИ!

АЛИ, ЧИМ ЈЕ РАКНАР НЕСТАО У УНУТРАШЊОСТИ БРОДА...

ШТА ЧЕКАТЕ?

ГРАНФ, ШТА ТО РАДИШ?

КРРРРР!

У ТОМ ТРЕНУТКУ...

УПУТИО СЕ ПРЕМА РАКНАРОВОМ БРОДУ! ХОЋЕ ЊИМЕ ДА СЕ ВРАТИ НА ЛИТУРНУС?

ЗАУСТАВИТЕ ГА!

ДОК ЈЕ ПИТ У ОПАСНОСТИ, НЕЋЕМО ГА НАПУСТИТИ!

МОЋАН САМ, МОЋАН!

УУУУУХ!

ЈЕСИ ЛИ РАЗУМЕО, ГРАНФ?

РАКНАР СЕ ВРАЋА?

БИЋУ БОГАТ! СВИ ЋЕ МЕ СЕ ПЛАШИТИ!

УУХ!

ДУМ!

ШЕФЕ?

ЕВО ТИ?

ПОКАЗАЋУ ЈА ТЕБИ!

ТОЛИКО ЈЕ ЗАНЕТ ПУШКОМ ДА ЈЕ И ЗАБОРАВИО НА МЕНЕ!

БЕЖИТЕ!

НЕ ВРЕДИ, ПИТЕ!

ЛЛ

ЏЕПНА АРМИЈА: ЗАРОБЉЕНИ У БАЛОНУ

АААХ!
ШШШШШШ!

А КАДА ЈЕ НЕСТАЛА НЕОБИЧНА СВЕТЛОСТ...
КОНДАРЕ, ГДЕ СМО?
ЗАРОБЉЕНИ У БАЛОНУ!

ЦИНОВСКИ ПРОВИДНИ БАЛОН!
ОВО НИЈЕ ОБИЧАН БАЛОН, ПИТЕ?

ШТА?
ДУГИ!
ВИДИШ, ОПНА ЈЕ ТАКО ЧВРСТА, ДА НЕ МОЖЕ ДА СЕ ПРОБИЈЕ!
ХА, ХА, ХА!

ПИТ ЈЕ ВЕК МОГАО ДА ЗАМИСЛИ ШТА ЋЕ СЕ ДОГОДИТИ...
НЕЕЕ!

БАЛОН ЈЕ ОДЈЕДНОМ ПОЧЕО ДА СЕ ДИЖЕ...
КАДА ДОСТИГНЕ ОДРЕБЕНУ ВИСИНУ, ЕКСПЛОДИРАЋЕ!

ЗБОГОМ, КОНДАРЕ! КАД СЕ ВРАТИМ НА ЛИТУРНУС, УРУЧИЋУ СВИМА ВАШЕ ПОЗДРАВЕ!
БЕЗДУШНИЧЕ!

АЛИ, ПРВО ЖЕЛИМ ДА СЕ ЗАБАВИМ НА ОВОЈ СМЕШНОЈ ПЛАНЕТИ! ИСПРОБАЋУ СВОЈЕ ОРУЖЈЕ НА ГРАЂАНИМА ВИТФОРДА!

ЏЕПНА АРМИЈА: ЗАРОБЉЕНИ У БАЛОНУ

ВЕТАР ЈЕ СВЕ ДАЉЕ НОСИО БАЛОН...

ШТЕТА ШТО НЕКЕТЕ ПРИСУСТВОВАТИ ЗАБАВИ КОЈУ ЋУ ПРИРЕДИТИ У ВИТФОРДУ!

ЈЕСТЕ ЛИ ГА ЧУЛИ? ИСТА СУДБИНА ЧЕКА И МОЈЕ СУГРАЂАНЕ!

ОН ЈЕ ЧУДОВИШТЕ!

БЕСПОМОЋАН, ПИТ ЈЕ ПОСМАТРАО КАКО КУЋЕ И ДРВЕЋЕ ПОСТАЈУ СВЕ МАЊИ...

НИКО НЕ МОЖЕ ДА ЗАУСТАВИ РАКНАРА? УБРЗО ЋЕ БАЛОН ЕКСПЛОДИРАТИ И МИ ЋЕМО ...

УМИРИ СЕ, ПИТЕ! НИЈЕ ЈОШ СВЕ ИЗГУБЉЕНО!

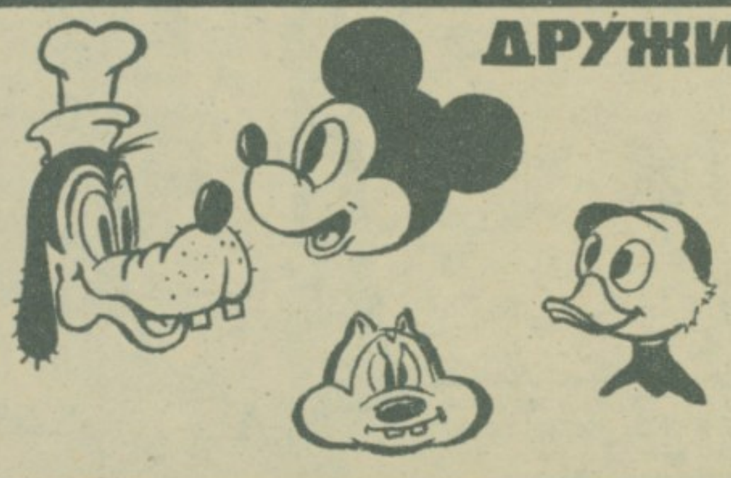
У БОН НА НАШИМ ЧИЗМАМА, УГРАЂЕН ЈЕ СИЋУШАН АВИОНСКИ МОТОР!

КАКО НАМ ОН МОЖЕ ПОМОЋИ?

ВИДЕЋЕШ! ПАЗИТЕ, БАЛОН САМО ШТО НИЈЕ ЕКСПЛОДИРАО!

УХВАТИТЕ СЕ СВИ ЗА ПИТА!

ДРУЖИТЕ СЕ С ЈУНАЦИМА

Волша Дизнија

ЧИТАЈТЕ Микијев ЗАБАВНИК

ЏЕПНА АРМИЈА: ЗАРОБЉЕНИ У БАЛОНУ

У СЛЕДЕЋЕМ ТРЕНУТКУ...

БУУУМ!

ААААААХ!

АКТИВИРАЈТЕ МОТОРЕ!

ШТА?

ФРР.

РРР.

РРР!

НА ПИТОВУ РАДОСТ, СИБУШНИ МОТОРИ УСПОРИЛИ СУ ПАДАЊЕ...

ПА, ОНИ ПРЕДСТАВЉАЈУ НЕКУ ВРСТУ КОЧНИЦА?

ТАКО ЈЕ, ПИТЕ?

ПОМОЋУ ЊИХ МОЖЕМО ДА МЕЊАМО И ПРАВАЦ КРЕТАЊА?

ЛЕТИМО ПРЕМА СТОГУ СЕНА? ОСТАНИ МИРАН, ПИТЕ!

ТАДА...

БУУУУП!

ЧАК ИАКО МУ ОДУЗМЕМО ПУШКУ, ОН ЈЕ И ДАЉЕ У ПРЕДНОСТИ...

... ЈЕР МОЖЕ ДА ПОПРИМИ ОБЛИК БИЉУ КОГ БИКА СА ЗЕМЉЕ!

НЕ МОГУ ДА ВЕРУЈЕМ? ЧИТАВ САМ?

ПА, КАЗАЛИ СМО ТИ ДА НЕ БРИНЕШ!

ХАЈДЕ, ДОКАЖИТЕ ТО ЈОШ ЈЕДНОМ? ТРЕБА САВЛАДАТИ РАКНАРА?

СТАНИ! НИСМО ЈОШ НАПРАВИЛИ ПЛАН?

ЗАР МИ НИСМО ТВОЈА ЏЕПНА АРМИЈА!

ЏЕПНА АРМИЈА: ЗАРОБЉЕНИ У БАЛОНУ

„ОН ТО ПОСТИЖЕ ПОМОЋУ МЕХАНИЗМА КОЈИ ЈЕ УГРАЂЕН НА ЊЕГОВИМ ГРУДИМА ...“

СЕЋАТЕ СЕ КАКО СЕ БРЗО ПРЕТВОРИО У ПСА? ШТА АКО СЕ ПРЕТВОРИ У ПТИЦУ? КАКО ОНДА ДА ГА УХВАТИМО?

МОРАМО ДА ГА УНИШТИМО, И ТО ПОМОЋУ ТВОЈЕ ИГРАЧКЕ-ПИШТОЉА?

КАКО МОЖЕТО ДА ЗАУСТАВИТО ОНО ЧУДОВИШТЕ ВОДЕНИМ ПИШТОЉЕМ?

ВИДЕЋЕШ? ВРАТИМО СЕ ШТО ПРЕ У ВИТФОРД?

СЕДИ У ОНА СТАРА КОЛИЦА, ПИТЕ?

АЛИ, КОЛИЦА НЕМАЈУ ТОЧКОВЕ?

МИЋЕМО БИТИ ТОЧКОВИ?

ТИ СЕ САМО ДРЖИ ЧВРСТО?

ХЕЈ?

НАДАМСЕ ДА ЋЕМО СТИЋИ НА ВРЕМЕ?

НЕМА СТАЈАЊА ДО ВИТФОРДА?

У ТОМ ТРЕНУТКУ...

СВИ УЗА ЗИД?

ОВО ВАМ ЈЕ ЗАТО ШТО СЕ ПОДСМЕВАТЕ РАЊНАРУ?

ФССССССССС?

ААА Ј?

ХА, ХА? ПОГЛЕДАЈТЕ ШТО ЈЕ СМЕШАН?

ЗОВИТЕ ПОЛИЦИЈУ? НЕК СЕ ПОБРИНЕ ЗА ОВОГ НЛОВНАТ

ГЛУПАНИ? УПОЗОРИО САМ ВАС?

ЏУУУХ?

ЏЕПНА АРМИЈА: ЗАРОБЉЕНИ У БАЛОНУ

ЗА САМО НЕКОЛИКО СЕКУНДИ СЛУЖБЕНИЦИ ЗЛАТАРСКЕ РАДЊЕ НАЂОШЕ СЕ У ОГРОМНИМ БАЛОНИМА ...

УПОМОЋ?

СПУСТИТЕ МЕ!

ЗАР ВАМ СЕ НЕ СВИБА ДА МАЛО ЛЕТИТЕ?

А ВИ, АКО НЕ ЖЕЛИТЕ ДА ВАС СТИГНЕ ИСТА СУДБИНА...

ЗВЕЦ!

ИЗВОЛИТЕ!

НЕЕ! УЧИНИЋЕМО ШТА КАЖЕТЕ! ЕВО, УЗМИТЕ СВЕ!

ХЕЈ! КАКО СТЕ СЕ ТО МАСКИРАЛИ?

ЗЛАТАР

ХОЋЕТЕ И ВИ МАЛО ДА ЛЕТИТЕ?

ЈЕДАН СЛУЖБЕНИК ЈЕ УСПЕО ДА ПОБЕГНЕ...

ЗЛАТАР

НАРЕДНИЧЕ! СТРАШНО! ДОБИТЕ ДА ВИДИТЕ!

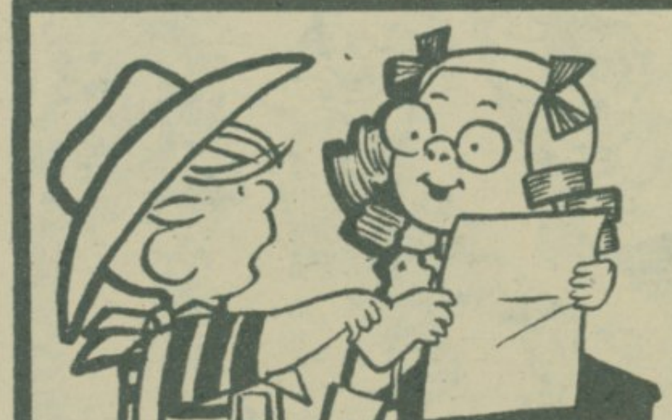
СМИРИТЕ СЕ, ЧОВЕЧЕ!

ПА, ЕВО!

ФСССССССС!

ХЕЈ! НАКВА ЈЕ ОВО ШАЛА? СПУСТИТЕ МЕ!

ХО, ХО, ХО! У ЖИВОТУ СЕ НИСАМ ОВАКО ЗАБАВЉАО!

Denis

ВАС СВАКЕ СЕДМИЦЕ ВОДИ У НОВЕ АВАНТУРЕ

ЏЕПНА АРМИЈА: ЗАРОБЉЕНИ У БАЛОНУ

ПОМАХНИТАО, РАКНАР ЈЕ ПОЧЕО ДА ПУЦА У СВАКОГ ПРОЛАЗНИКА...

НЕ ВРЕДИ ДА БЕЖИТЕ! СВЕ ЋУ ВАС СТИЋИ!

ШТА?

ААА!

ПИТ И ЊЕГОВИ МАЛИ ПРИЈАТЕЉИ БАШ СУ СТИГЛИ У ГРАД...

ААА!

НИТКОВ ЈЕ ВЕЋ УТЕРАО СТРАХ У КОСТИ ТВОЈИМ СУГРАЂАНИМА, ПИТЕ!

АЛИ, МИ ИМАМО ВОДЕНИ ПИШТОЉ!

КАКО ЋЕМО ДА ГА ЗАУСТАВИМО ЊИМЕ?

ЧАК И РАКНАР ИМА СВОЈИХ СЛАБОСТИ!

ТВОЈ ПИШТОЉ ЋЕ БИТИ ОД КОРИСТИ...

... ТЕК КАД ГА НАПУНИМО МАСТИЛОМ!

МОЖДА ГА ИМА У ПРОДАВНИЦИ НОВИНА?

НОВИНЕ

ПИТ ЈЕ УСПЕО ДА ПРОНАЂЕ БОЦУ С МАСТИЛОМ...

ОБЈАСНИЋЕМО ТИ! САМО НЕМОЈ ДА СИ ТАКО УПЛАШЕН!

ШТА ЋУ САД С ОВИМ?

ТРЕНУТАК КАСНИЈЕ...

ДОСТА САМ СЕ ЗАБАВЉАО! ВРАЋАМ СЕ НА СВОЈУ ПЛАНЕТУ ГДЕ МЕ ЧЕКА ОГРОМНО БОГАТСТВО!

ИЗНЕНАДА...

ШТА ЈЕ САД ОВО?

ДУМ!

ГРАНФ, ГАБАЈ ГА ДОК НАС НЕ ПРИМЕТИ!

БАКАЛ

ШТА ЈА ТО ВИДИМ?

ЏЕПНА АРМИЈА: ЗАРОБЉЕНИ У БАЛОНУ

ОНО ЈЕ КОНДАР! НЕМОГУЋЕ!

ФСССС!

ВИДЕО НАС ЈЕ!

БЕЖИМО!

КОНДАР И ГРАНФ ДАДОШЕ СЕ У БЕГ НА МИНИЈАТУРНОМ БИЦИКЛУ КОЈИ СУ ПРОНАШЛИ У РАДЊИ...

НЕ ТАКО БРЗО, ГРАНФ! ТРЕБА ДА ВИДИ КУДА ЋЕМО!

НЕ ЗНАМ КАКО СТЕ СЕ ИЗВУКЛИ ИЗ БАЛОНА, АЛИ НЕКЕТЕ ЈОШ ДУГО БИТИ НА СЛОБОДИ!

ФИЈУУУ!

ТРКА СЕ НАСТАВИЛА У ДВОРИШТУ ЈЕДНЕ ПОРУШЕНЕ КУЋЕ...

А, НЕКЕТЕ ВИ МЕНИ УМАКИ?

ТО ТИ МИСЛИШ?

ТАДА...

ААААААХ!

МУНИ, НА ТЕБЕ ЈЕ РЕД!

СПРЕМАН САМ!

БОНГ!

ДО БАВОЛА! ПУШКА СЕ СЛОМИЛА! НИКАДА НЕЋУ МОЋИ ДА ЈЕ ПОПРАВИМ!

НИСИ МЕ ЈОШ ПОРАЗИО, КОНДАРЕ! ЗАБОРАВИО СИ ДА МОГУ ДА ПРОМЕНИМ ОБЛИК!

ЛОСТАЋУ ПТИЦА И НИКАДА МЕ НЕЋЕШ СТИЋИ! ХА, ХА, ХА!

Е, ТО СЕ НЕЋЕ ДОГОДИТИ! НЕ МРДАЈ! ПУЦАЋУ!

ШТАА?

ШТА АКО ГА НЕ ПОГОДИМ?

ЏЕПНА АРМИЈА: ЗАРОБЉЕНИ У БАЛОНУ

ПИТУ СУ ОДЈЕДНОМ ПОЧЕЛЕ ДА СЕ ТРЕСУ РУКЕ ...

ДА ТО ТВОЈЕ ОРУЖЈЕ МОЖДА НЕ ИСПУШТА СМРТОНОСНЕ ЗРАКЕ? ХА, ХА, ХА!

ПУЦАЈ, ПИТЕ!

ТО НЕ, РАННАРЕ!

ОВО ЈЕ МАСТИЛО!

ШТАА?

ШШШШ?

СТО МУ МУКА? УПРЉАЛИ СТЕ МИ МОЈ МЕХАНИЗАМ ЗА МЕЊАЊЕ ОБЛИКА?

АЛИ, НИШТА? ОЧАС ЋУ ГА ОБРИСАТИ, А ОНДА ТЕШКО ТЕБИ?

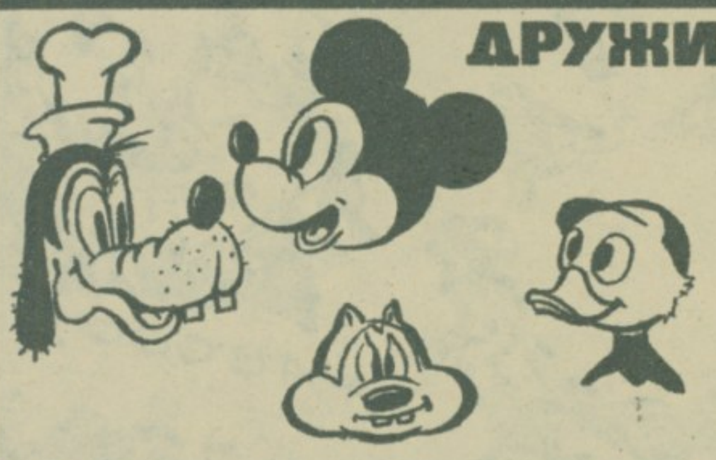
ВАРАШ СЕ? НЕЋЕШ ИМАТИ ВРЕМЕНА ЗА ТО! ПОГЛЕДАЈ ПОРЕ!

ЗАПНИ, ДОК!

ШТА?

19

ДРУЖИТЕ СЕ С ЈУНАЦИМА

ВОЉА ЖИВОТИЊА

ЧИТАЈТЕ МИКИЈЕВ ЗАБАВНИК

ЏЕПНА АРМИЈА: ЗАРОБЉЕНИ У БАЛОНУ

ГОМИЛА ЦИГЛИ СРУЧИ СЕ РАКНАРУ НА ГЛАВУ...

ДУМ!

АААХ!

ТРАС!

ГЛЕДАЈТЕ! НЕМА ГА! УРАА!

НЕМОЈ ПРЕРАНО ДА СЕ РАДУЈЕШ, ПИТЕ!

ПОТОПИЛИ СМО МУ СКАФАНДЕР...

... И ОН ЈЕ ПОЧЕО ДА УДИШЕ ВЕШТАЧКИ ВАЗДУХ!

ЗАТО СЕ СТАЊИО?

ДРЖАЋУ ГА У СВОМ ЏЕПУ ДОК СЕ НЕ ОСВЕСТИ?

ШТА ЋЕМО С ОВИМ НАКИТОМ КОЈИ ЈЕ УКРАО?

СТАВИЋЕМО ГА НА ГОМИЛУ, ПА НЕКА ГА ПОЛИЦИЈА ПОКУПИ?

САД ЈЕ МАЛИ КАО И МИ!

ЗАИСТА!

ПЛОП!

МАЛО УЛЕВО!

БУП!

БРАВООО!

У ТОМ ТРЕНУТКУ...

АУУУ! АУУУУ! АУУУ!

ЕВО ПАТРОЛНИХ КОЛА!

ИЗНАД ВИТФОРДА ЈОШ ЈЕ ЛЕБДЕЛО НЕКОЛИКО НЕСРЕЋНИКА...

ЗАДНИ ЉУДИ? НАД БИ БАР ПАЛИ НА МЕКО ТЛЕ!

АЛИ, ВАТРОГАСЦИ СУ ИМ ВЕЋ ПРИСКОЧИЛИ У ПОМОЋ...

ЏЕПНА АРМИЈА: ЗАРОБЉЕНИ У БАЛОНУ

ПИТ СЕ ОРАСПОЛОЖИО КАД ЈЕ ВИДЕО ДА СУ СВИ СПАСЕНИ...

ИЗГЛЕДА ДА НИКО НИЈЕ ТЕЖЕ ПОВРЕЂЕН! АЛИ, ШТА ЋЕМО С ОНОМ ПУШКОМ?

НЕ БРИНИ, ПИТЕ? ЧИМ СЕ ПУШКА МАЛО ОШТЕТИ, АУТОМАТСКИ СЕ САМА УНИШТАВА?

ПОПА ЧАСА КАСНИЈЕ, У ПРЕДГРАЂУ ВИТФОРДА...

ЕНО РАКНАРОВОГ БРОДА? ВРАТИЋЕМО НИТКОВА ТАМО ОДАКЛЕ ЈЕ И ДОШАО?

СТАНИ, ПИТЕ!

ГРАНФ, КОЈИ ЈЕ ЈЕДИНИ МРЗЕО ШТО ЈЕ НА ЗЕМЉИ, ГОВОРИО ЈЕ ИЗБУБЕНО...

РАКНАРОВ БРОД ЈЕ ДОВОЉНО ВЕЛИК И СВИ МОЖЕМО ДА СТАНЕМО УЊЕГА? ЗАР ДА ПРОПУСТИМО ШАНСУ ДА СЕ ВРАТИМО КУЋИ?

НЕ!

У ПРАВУ СИ, ГРАНФ! БРЗО ДА ОДРЖИМО САСТАНАК!

ШТО ДА ГУБИМО ВРЕМЕ? УКРЦАЈМО СЕ НА БРОД!

ПИТ ЈЕ НАПЕТО ИШЧЕКИВАО ДА ЛИЛИПУТАНЦИ ДОНЕСУ ОДЛУКУ...

ЗАР ЋЕ МЕ НАПУСТИТИ?

ИЗНЕНАДА...

ЗБОГОМ, ГЛУПАНИ!

ЗАУСТАВИМО ГА!

КОНДАРЕ, РАКНАР ЈЕ УТЕКАО?

ПРОКЛЕТНИК! НАД ЈЕ ПРЕ УСПЕО ДА ПОЛЕТИ!

ЈА САМ КРИВ? НИЈЕ ТРЕБАЛО ДА ДРЖИМ САСТАНАК!

АЛИ, БИЛО ЈЕ КАСНО. МОТОРИ ЗАБРУЈАШЕ И...

ГРРРРР!

ГРАНФ, ПАЗИ! ВРАТИ СЕ!

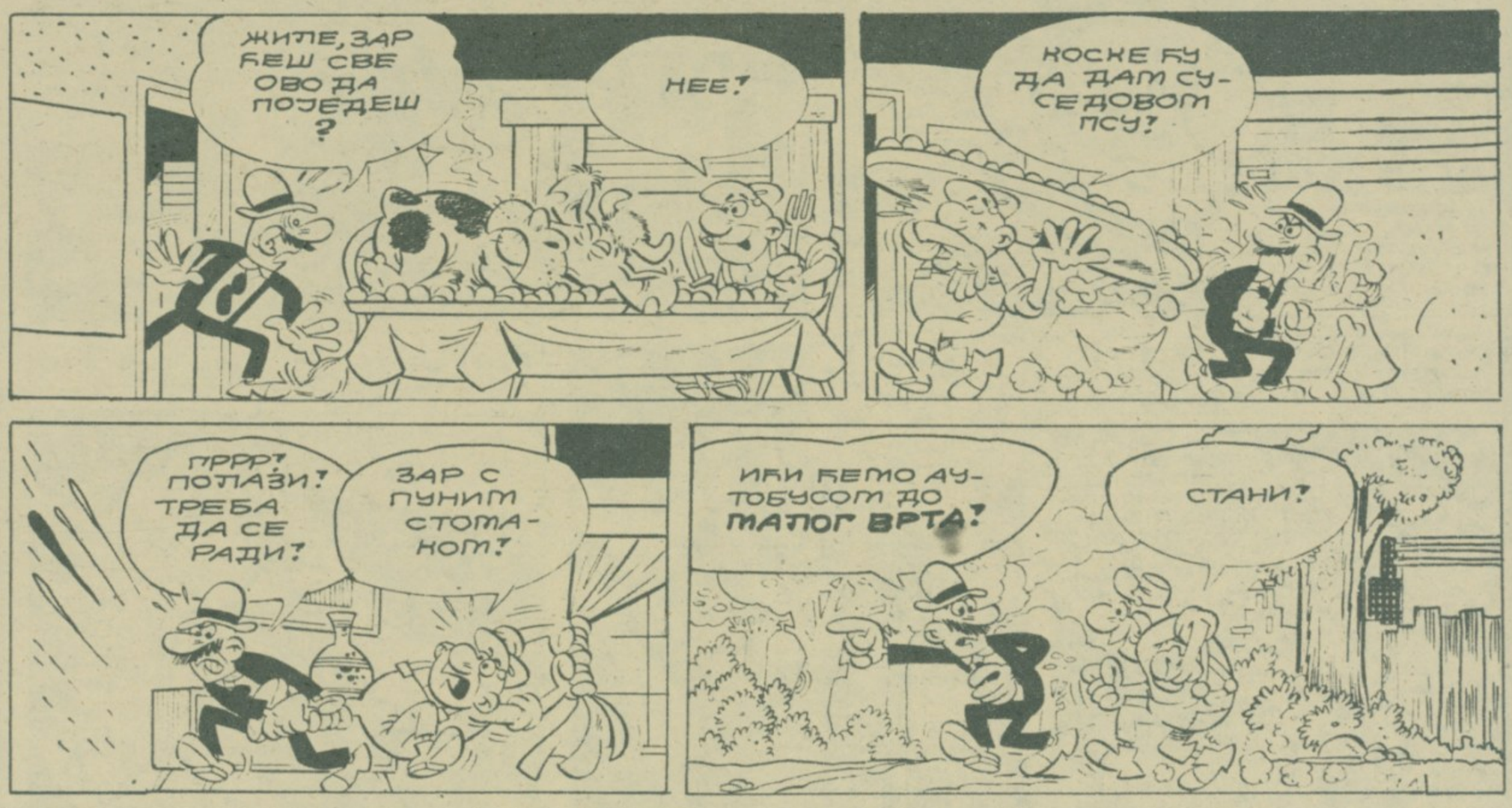
РАКНАР ЈЕ ОДЛЕТЕО!

САВ СРЕЋАН, ПИТ ЈЕ ВИДЕО КАКО МУ КОНДАР НАМИГУЈЕ...

СИГУРАН САМ ДА ЈЕ НАМЕРНО ПУСТИО РАКНАРА ДА ПОБЕГНЕ? ЗНА КОЛИКО БИХ ПАТИО КАД БИХ ОСТАО БЕЗ СВОЈЕ ЏЕПНЕ АРМИЈЕ!

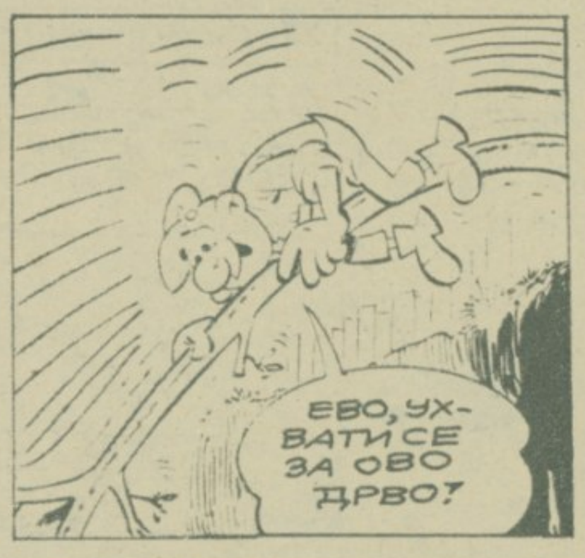
КРАЈ

Операција: ПРЕЧИЦА

Ориаци: ПРЕЧНИЦА

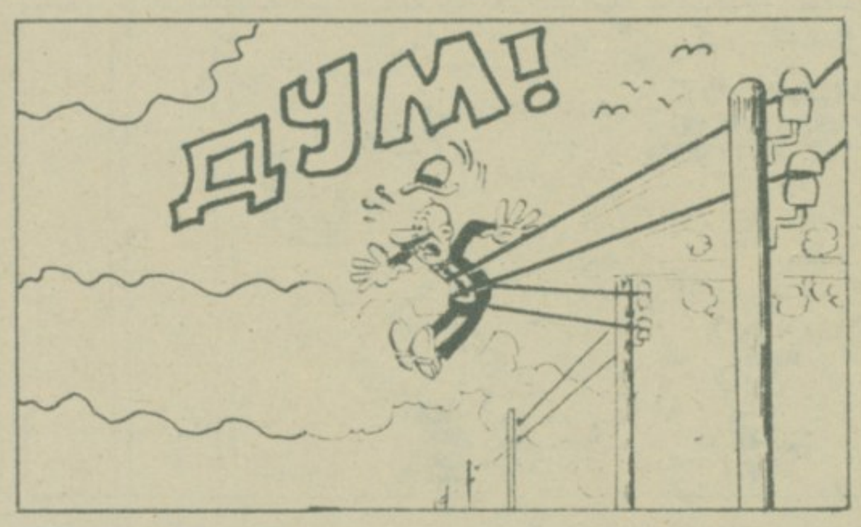

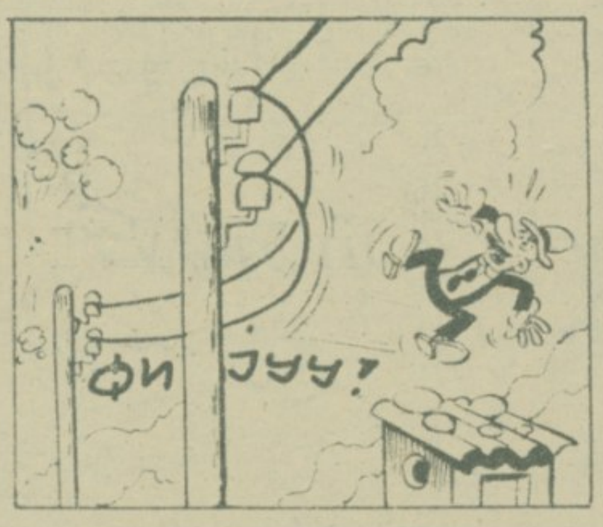

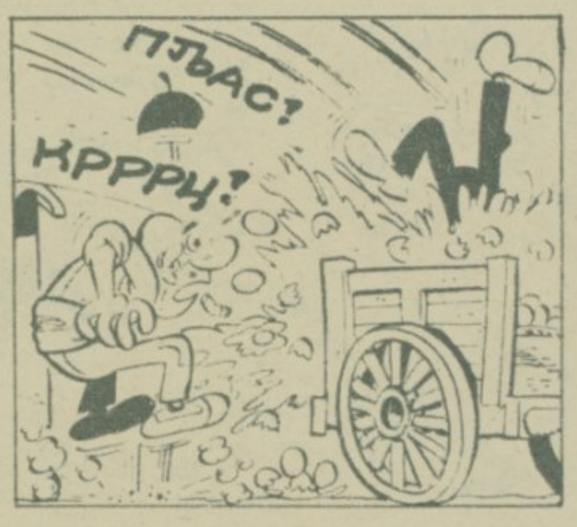

ШАЦА УБАВИЋ: ЖИВАХНО ДЕТЕ

МОГУ ЛИ ДА СЕ ИГРАМ НА ТЕРАСИ?

НАРАВНО? САМО ДА БУДЕШ ДОБАР!

БАР ЋУ НА МИРУ ДА ЧИТАМ!

ДЕСЕТ МИНУТА КАСНИЈЕ...

УЈО, ДОБИ ДА ВИДИШ КАКО ХОДАМ ПО ГРЕДИ!

ШТА?

МИШКО, НА ТОЈ ВИСИНИ?

УУУФ! СПАСОХ ТЕ!

ШТА ТИ ЈЕ?

УЛАЗИ У СОБУ? НЕЋЕШ ВИШЕ ИЗИЋИ ИЗ ЊЕ?

ПА, НИСАМ НИШТА УЧИНИО!

САМО ПЕТ МИНУТА КАСНИЈЕ...

ШМРК... ШМРК? ШТА ТО МИРИШЕ? ДА НИЈЕ МИШКО...

ГЛЕДАЈ КАКО БРЗО ГОРИ ОВА ХАРТИЈА?

ЗАР КРАЈ БОЦЕ С БУТАНОМ? ГАСИ ТО, НЕСРЕБО!

БУТАН

ОФУУУ!

ЕЈ, САД ЋЕШ СЕ ИГРАТИ КРАЈ МОЈИХ НОГУ!

ЕВО ТИ НОНОПАЦ? НАПРАВИ ЛАСО?

БАЦАМ ЛАСО К'О ПРАВИ КАУБОЈ? ГЛЕДАЈ?

ГЛЕДАМ?

МЈАУУУУ?ФРРРР?

ХОП!

ОДОШЕ МИ ЛАМПА И ВАЗА У ПАРАМПАРЧАД?

МЈАУУ? ФРРР?

УЈО, ШТО МЕ ТАКО ГЛЕДАШ? НЕЕЕ?

ПЉАС!

ИЈАОО? ТУЖИЋУ ТЕ ЗАОВО НОД ТАТЕ?

БРИГА МЕ?

УКЉУЧИЋУ ТЕЛЕВИЗОР ДА СРЕДИМ ЖИВЦЕ?

ШТА?!

...А САД ДА ПОРАЗГОВАРАМО О НАШОЈ ДЕЧИЦИ, ТИМ ПРЕДИВНИМ, НЕВИНИМ СТВОРЕЊИМА КОЈА ЗРАЧЕ ДОБРОТОМ...

МОЈ ГАЗДА ЈЕ МНОГО ЛОШЕ ВОЋЕ! ЧАК ЈЕ И ТЕЛЕВИЗОР СЛУПАО ОД БЕСА?

А ЗАТО ТА ЛУПЊАВА У ВАШОЈ КУЋИ?

У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП: **ОСТРВО ПЕЛИКАНА**

ГОПАЈ

By Bud Sagendorf

КИЋО! УСТАЈ! ЗАКАСНИЋЕШ У ШКОЛУ!

КИЋА НИЈЕ ОВДЕ! ОДСЕЛИО СЕ НА МЕСЕЦ!

ИМА НЕКИХ ПРОБЛЕМА У ШКОЛИ... И НЕ ЖЕЛИ ДА ИДЕ!

ФУЈ!

КАД ИМАШ НЕКИ ПРОБЛЕМ, УЧИНИ ШТО И ЈА... НАКЛОПАЈ СЕ СПАНАЋА!

!

?

ХА! ХА! КЛАДИМ СЕ ДА ГА ЗАДИРКУЈЕ МОЖДА И ТУЧЕ... НЕКИ ВЕЋИ ДЕЧАК! СПАНАЋ ЋЕ МУ ТУ ПОМОЋИ!

ВРЕМЕ ЈЕ ДА СЕ КИЋА ВРАТИ ИЗ ШКОЛЕ!

ТРАС

АХА! ЕВО ГА!

ЕХЕЈ! ЈЕ Л' СПАНАЋ ПОМОГ'О?

© King Features Syndicate, Inc., 1978 World rights reserved

ФУЈ ЗА СПАНАЋ!

?

?

?

?

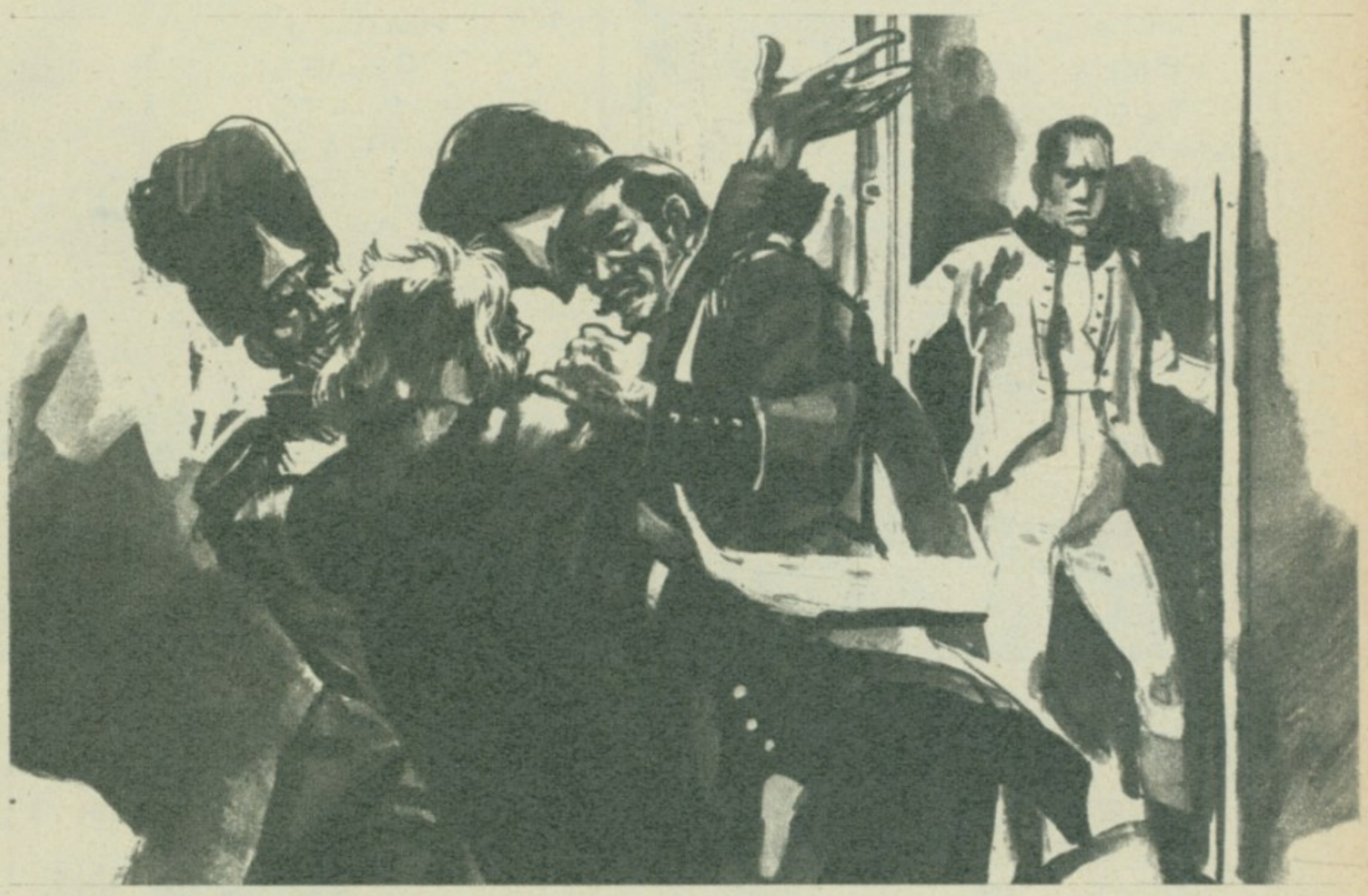
10-8

Bud Sagendorf

НИМАЛО! НИ САД НЕ МОГУ ТАЧНО ДА ИЗГОВОРИМ ХИПОПИПОТАМТАМ!

Плес двоструког шпијуна

Лаковерни аустријски генерал радосно је читао новине пуне злосрећних извештаја из Париза, Лиона и Алзаса које су, по Наполеоновом наређењу, штампане у — једном једином примерку.

Мршав дугајлија, риђе косе и продорног погледа, крочи у канцеларију француског конзула. Било је то у Стразбуру, године 1804.

Нагнут над столом и разбацаним хартијама и мапама, генерал Бонапарта једва удостоји дошљака кратким погледом.

— **Шта хоћеш?** — рече грубо.

— **Ја служим у тајној полицији. Зовем се Шулмајстер. Хтео сам да молим...**

— **Ја сам против протекције. Немам времена. Иди!**

Стража изведе молиоца. Мало затим, из предворја прасну граја. Очигледно, неко је покушавао да уђе силом.

Бонапарта отвори врата. Грбав сељак, у изношеним хаљинама, тешко се носио са двојицом стражара.

— **Каква је то вика? Пустите одмах тог несрећника!** — бесно рече конзул. — **А тебе, старче, од затвора спасавају само седе власи! Ко си? Шта те води мени?**

— **Ма, ја сам Шулмајстер, слуга Ваш одани, само под другом маском...**

Савари, војвода од Ровига, који је сменио Фушеа у Министарству полиције, касније званично представи овог човека Наполену.

— **Ево човека који је мозак, али без срца.**

И погледаше се њих двојица у очи. Шулмајстер, који је хладно организовао отмицу војводе од Ангјена и присилио га да држи у руци фењер како би војници, по ноћи, могли да га стрељају, и Наполен Бонапарта који ће рећи аустријском министру иностраних послова Клеменсу Метерниху: „Човек какав сам ја баш нимало не мари за живот милион војника".

Јесу ли у том тренутку потпуно разумели један другога? Је ли Наполеонов осмех био отровна веселост владара који је нашао слугу спремног да запали, изда, посече и живот другоме прекрати на један миг? Тек, судбина „риђег Карла" била је одлучена.

КРИЈУМЧАР И ЛЕГИЈА ЧАСТИ

Карл Шулмајстер се родио 5. августа 1770. у Ное-фројштату, у Алзасу. Одмалена је, користећи близину границе, обављао најразличитије кријумчарске задатке. Легално бакалин и гвожђар, одувек је желео да постане савршен плесач и да добије Орден легије части.

Чим је дошао до новца, ангажовао је најпознатије учитеље тадашње Европе да га подуче игри и отмености. И, одиста, леп изглед, висок стас и необична хитрина духа помогли су Алзашанину да испуни прву жељу. Године 1779. упознао се са Саваријем који је у то време био пуковник. А већ 1804. Савари га ставља на списак тајних агената.

МАЂАРСКИ ПЛЕМИЋ

Француска је 1805. године била у рату са готово читавом Европом. Цар Бонапарта је покренуо армију од 250 хиљада војника против 420 хиљада Аустријанаца, Руса и Енглеза. Тај рат ће, битком код Аустерлица, овековечити војни гениј француског војсковође.

Француска обавештајна служба трудила се на све начине да прибави обавештења о непријатељу. Наравно, њен драгуљ Карл Шулмајстер добио је посебан задатак.

Аустријанци су своју судбину ставили у руке генерала Мака, човека неталентованог и невичног војној вештини, лаковерног и брзо плетог. То није промакло Карлу Шулмајстеру...

У Бечу се те године појавио млад човек, пријатног изгледа и углађеног говора, мађарски племић који је после дугогодишњег боравка у Француској протеран, јер Наполеон је сумњао да шпијунира у корист Аустрије.

Вичан разговору, хитрој досетки, ласкавој речи, а изнад свега новцу који је олако и нехајно расипао, он убрзо постаде љубимац бечког друштва.

Али, ни највишим војним круговима не промаче овај дошљак који је страсно мрзео Француску, а тако лежерно баратао драгоценим војним подацима, оценама политичке ситуације и стања у народу.

Преко мајора Вента, овај млади човек ступи у аустријску обавештајну службу. Генерал Мак, који је о свему био обавештен, горео је од жеље да се сусретне са овим младим племићем.

Ускоро, очи у очи, нађоше се „мађарски племић" Карл Шулмајстер и главнокомандујући аустријске војске.

НОВИНЕ ПО НАРУЏБИ

— **Реците ми, младићу, како је у Француској?**

— **Ах...** — одмахну руком Шулмајстер. — Француска је мртва земља. Изгорела је у помамној жељи малог Корзиканца да господари Европом.

— **Француска је још јака** — говорио је убеђено Мак. — **Велика армија, до сада, зна само за победе.**

— **Господине, опет ћу Вам рећи: Француска издише. По целој земљи су народни устанци, Париз се диже на оружје од незадовољства и глади, сељацима је доста крви и разарања...**

Када крену у судбоносну битку са Французима, генерал Мак, на челу 70 хиљада Аустријанаца, поведе са собом и свог новог шефа обавештајне службе „мађарског племића" Карла Шулмајстера.

Генерал Мак се утврдио у граду Улму 5. октобра 1805. године. И док су француске снаге стезале обруч, блажено уљуљкиван, слушао је страшне приче из Француске.

— **У Паризу је влада климава, срушиће је устанци** — говорио је убедљиво Шулмајстер. — **Енглези су се искрцали у Булоњу, Наполеон се повлачи преко Рајне... Ах, што Вам све ја то говорим, погледајте и сами** — рече Шулмајстер и пружи генералу француске новине.

— **Да видимо...** — сијајући од усхићења говорио је Мак. Радосно је читао новине, пуне злосрећних извештаја из Париза, Лиона и Алзаса, које су по Наполеоновом наређењу штампане у једном једином примерку, за употребу Карла Шулмајстера.

НОВА ЗАГОНЕТКА ДРЕВНОГ ЕГИПТА

Још једна непозната страница историје древног Египта открила се пред научницима, захваљујући недавним археолошким ископинама на југу те земље.

У близини Луксора, где се налазе знаменити споменици древне египатске цивилизације, откривено је велико архитектонско налазиште. На том месту, око 1500. године пре нове ере изграђен је комплекс храмова у част богиње Мут, жене врховног египатског божанства Амона. Централни објекат изненађује својим монументалним размерама — заузима површину од око 70.000 квадратних метара.

У тај архитектонски ансамбл улазе још два мања храма.

Велико интересовање истраживача изазивају добро очувани рељефни хијероглифски текстови и веома лепо обојене фреске на којима су приказани религиозни обреди.

— А писма? — запита мајор Вент. **— Реците о писмима.**

— Хиљаде писама незадовољних и изморених француских војника — рече Шулмајстер.

Писма су одиста постојала. Прављена су по наруџби, исто као и новине.

— Господине генерале — рече мајор Вент **— не треба оклевати, задајте Французима одлучујући ударац.**

Мајор Вент је, врло брзо по Шулмајстеровом доласку у Беч, постао његов плаћени шпијун.

Мак је заведен. Решио је да уништи Французе и пошао да удари најближег — маршала Неја.

НЕ ОРДЕН, НЕГО ЗЛАТО

Хиљаде аустријских војника, мађарских хусара у крзненим калпацима, чешких јегера у светлим огртачима, јурнуше пољем да сатру „поколебану" француску војску.

Догодило се оно што је било неминовно. Ван утврђеног Улма, на широкој ледини, аустријски генерал је тучен. Предао се 17. октобра, а Наполеон већ хита у сусрет Русима. Од велике победе код Аустерлица делило га је четрдесет пет дана.

Шулмајстерово име се прочуло. Ево његовог описа, који је дао Наполеонов апотекар, Коде де Гасикур:

„Јутрос сам се упознао са француским комесаром полиције у Бечу. Био сам радознао да видим овог човека о коме сам слушао хиљаде прича. Код бечког становништва изазива исто толико страха колико и читав армијски корпус. Светлих је очију, продорног погледа, израз лица му је строг, а кретње нагле. Глас му је дубок и снажан. Темперамента је ватреног. На његовој обрви и преко чела налазе се дубоки ожиљци који показују да није бежао из опасних ситуација".

Мислио је Карл Шулмајстер да је дошло време да се испуни и његова друга велика жеља: да добије највише француско одликовање — Легију части.

Лазал, командант лаке коњице ,преузима на себе да испуни потајну Шулмајстерову жељу.

— Имао бих једну молбу — обрати се Наполеону.

— Реци.

— Реч је о Карлу Шулмајстеру . . .

— Шта о Шулмајстеру? — набусито рече Наполеон.

— Он је толико учинио за Француску . . . Одликујте га Легијом . . .

— Шпијуни се плаћају, њима се не деле одличја. Награда шпијуну је злато, не орден.

Карл Шулмајстер је, у беди, умро у 83. години живота. Француска га је наградила. Доделила му је киоск у којем је продавао дуван.

Р. Ј.

ЗЛАТНЕ СТРАНИЦЕ ЈУГОСЛОВЕНСКОГ СПОРТА

НЕЋУ ТИТУЛУ БЕЗ БОРБЕ

СТЕВАН ХОРВАТ ЈЕ НЕСМЕТАНО МОГАО ДА СЕ ПОПНЕ НА ПОБЕДНИЧКО ПОСТОЉЕ. МЕЂУТИМ, НА ЗАПРЕПАШЋЕЊЕ СВИХ ПРИСУТНИХ, ЈУГОСЛОВЕНСКИ ШАМПИОН ЈЕ ЗАТРАЖИО ДА СЕ БОРИ

Године 1966. Стеван Хорват, стасити Југословен, државни репрезентативац, један од најбољих у својој категорији — јуриша на титулу шампиона. Циљ му је да победи када је то могуће да избегне такозване негативне поене и да се на крају попне на победничко постоље.

У рвању се, наиме, не бодују победе, него се додељују негативни поени за пораз и нерешене исходе.

Знао је то Хорват добро, и његов дугогодишњи тренер и велики пријатељ Љубомир Ивановић. Били су и тада један уз другог, као што су били и две године раније на Олимпијским играма у Токију 1964. и као што ће бити и две године касније, опет на Олимпијским играма, у Мексику 1968.

Њихова жеља била је златна медаља. Све су подредили томе. Хорват је неуморно тренирао пред полазак за Толедо (САД). Од тренера је увек захтевао да га подвргава најоштријем режиму тренинга и да тражи чак и оно што изгледа немогуће.

— Само ти мене изгрди када је потребно. Морам да успем. . .

И сам некадашњи рвачки шампион, Ивановић је умео не само да припреми свог пријатеља и учесника за велико такмичење, него и да га подстакне на најбољи могући начин.

Обојица су стремила тој дуго прижељкиваној титули светског првака и тако је Хорват пролазио кроз лавиринт тешких окршаја са великим успехом. Светски шампионат у Толеду био је његов прави тренутак.

Надомак циља

Све препреке на Светском првенству у Толеду упорни Хорват је савладао. — Остала му је само још једна, последња. Медаљу је имао осигурану, а успон на сам врх зависио је од борбе коју је у том тренутку посматрао.

На струњачи су се нашла двојица његових највећих ривала. Победник је требало да се састане са Хорватом у непосредној борби за титулу светског првака.

Али борба никако да се развије. Рвачи су толико стрепели један од другог, да су се устручавали да уђу у праве захвате. Судија више није знао шта да ради. И наишла је она најтежа одлука — обојица су дисквалификована!

Тиме су оба рвача изгубила драгоцене бодове, а Стеван Хорват, први пут у својој богатој спортској каријери, могао је несметано да се попне на победничко постоље — као светски првак.

И тада, на опште запрепашћење свих присутних, никад неће завршити. Противник је имао иницијативу, а Југословен се бранио свим расположивим снагама. Ипак, издржао је све јурише и битка се завршила — нерешено.

За Хорвата је то значило потпун успех. Постао је светски првак, јер је имао најмање негативних поена, чак и када се ривалима нису рачунали бодови одузети због дисквалификације.

Пуна два месеца све ово остало је готово непознато. Прича из далеког Толеда стигла је у јавност сасвим случајно. Сам Хорват никада о томе није желео да говори.

Секција спортских новинара Југославије упутила је предлог Међународном комитету за фер-плеј УНЕСК-а. Почетком 1967. Комитет је прегледао све приспеле пријаве и прву награду за фер-плеј 1966. једногласно доделио југословенском шампиону. Хорват је тако постао трећи спортиста света који је добио ово велико признање.

А дотле чак није имао ниједну олимпијску медаљу. Ону сребрну освојиће тек две године доцније, у Мексику 1968.

После свега остала је — дивна успомена. Стеван Хорват се повукао са спортског поља, данас је рвачки тренер и инструктор, а сви смо га упамтили не само по томе што је био светски шампион, него много више што је умео да буде — истински спортиста,

Ст. Протић

Има трофеја за победе и подвиге, медаља за освојена прва места, пехара за успехе у најјачој конкуренцији. Међутим, ова награда УНЕСКА за фер-плеј представља нешто сасвим друго. Додељује се само онима који су у најтежем тренутку умели да остану прави спортисти.

За њих није циљ само победа. За њих је нешто друго много важније. То је поштовање супарника, лично достојанство, жеља за истинским надметањем.

Шампион ћути

Дуго се мучио Стеван Хорват. Секунди су пролазили тако споро да му је изгледало да се борба

Уштедите време и новац

СТО ЗАНАТА
У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ
МАЈСТОР У КУЋИ"

„МАЈСТОР У КУЋИ"

ПОРОДИЧНИ СЕРВИС ЗА СВЕ ПОПРАВКЕ ИЗ САДРЖАЈА

- Оправке на водоводним инсталацијама
- Како се рукује бојама и лаковима
- Вештина постављања тапета
- Завесе и застори
- Пресвлачење и тапацирање намештаја
- Све о бравама и кључевима
- Радови на подовима
- Руковање струјом
- Грејање
- Радови на моторном возилу

Књига је у репрезентативној опреми, садржи 448 страна, више од 1000 двобојних слика и 145 фотографија.
ЦЕНА КЊИГЕ ЈЕ 200.— динара

Купци из Београда књигу могу подићи сваког радног дана до 15 часова у предузећу „Вук Караџић", Београд, Краљевића Марка 9. Тел. 620-371, а можете је купити и у нашим представништвима у Новом Саду — Лазе Костића 22, тел. 20-339; Сарајеву — Симе Милутиновића 10, тел. 22-773; Светозареву — Славка Ћурђевић б. б. згр. Б-3, тел. 23-313; и у Загребу — Николе Тесле 14/III, тел. 410-525.

Издавачка радна организација „ВУК КАРАЏИЋ"
11001 Београд, Краљевића Марка 9

ПОРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво купујем књигу „МАЈСТОР У КУЋИ" по цени од 200.— динара.
ЗА ГОТОВО-ПОУЗЕЋЕМ са попустом од 10% (плаћање поштару приликом пријема књиге)
НА ОТПЛАТУ по цени од 200.— динара, који ћу износ исплатити у 2 редовне месечне рате почев од _____ 1979 године.
Рате ћу уплаћивати редовно по пријему књиге, рачуна и уплатница.
(Непотребно прецртати)
У случају спора признајем надлежност II општинског суда у Београду.

Презиме, име и очево име _____

Место, дан, месец и година рођења _____

Занимање _____

Поштански број и место _____

Адреса стана _____

Назив и адреса радне организације _____

Овера о запослењу за купце на отплату

_____
(печат и потпис овлашћеног лица)

Купац

_____
(Својеручни потпис купца)

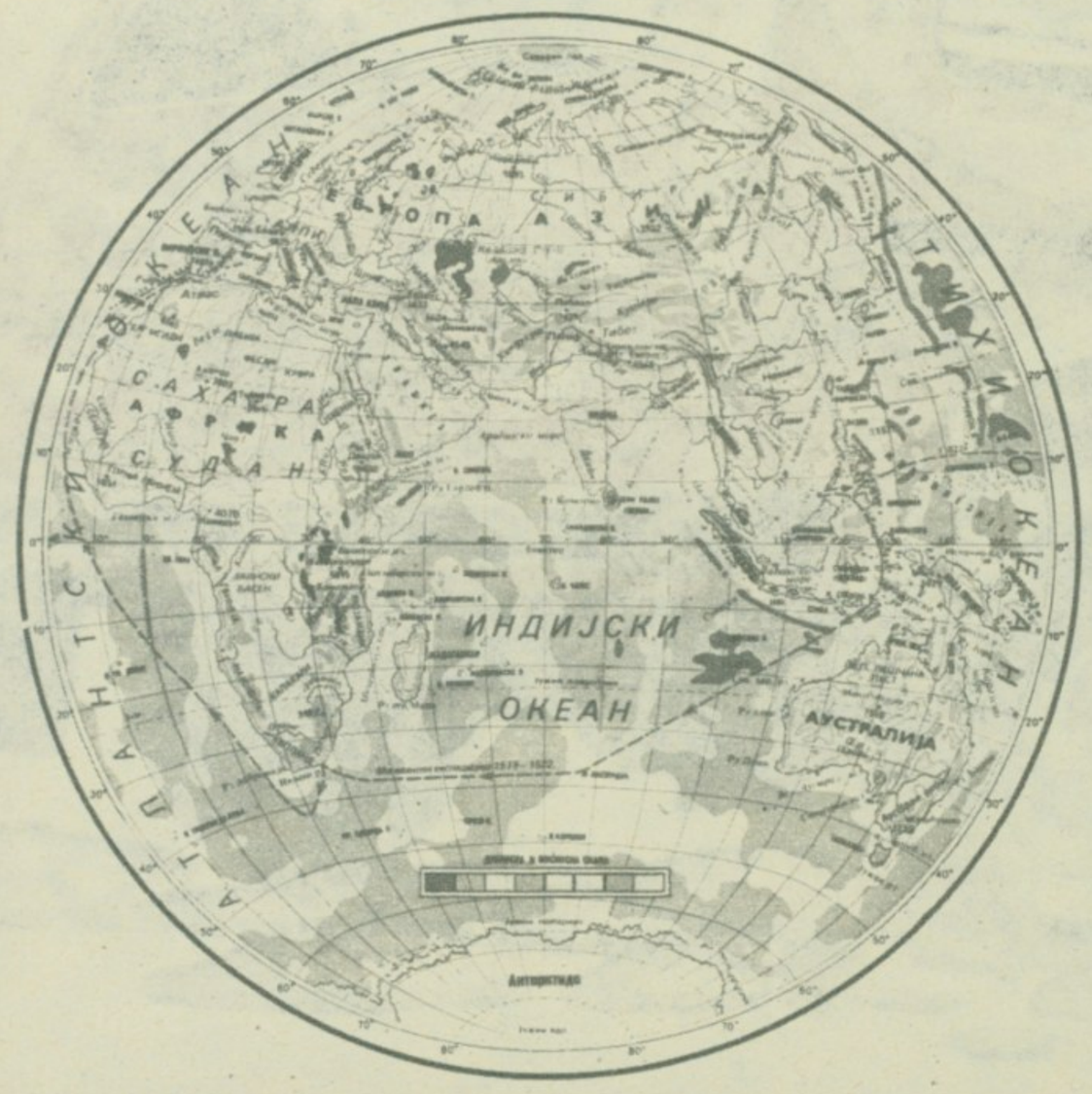
Бр. л. к. _____ издате од Суп-а _____

Пензионери уместо овере прилажу одрезак претпоследњег чека од пензије.

ПОЛИТИКА

ГЕОГРАФСКИ АТЛАС
земља и људи

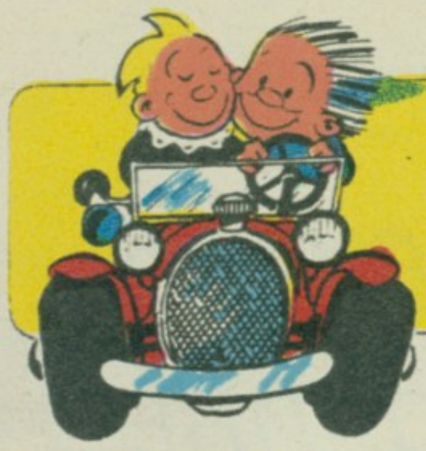

У НЕДЕЉУ,
11. ФЕБРУАРА
1979. ГОДИНЕ

СПЕЦИЈАЛНИ ДОДАТАК

ДВАДЕСЕТ И ЧЕТИРИ СТРАНЕ
У БОЈИ И ЦРНО-БЕЛОЈ
ТЕХНИЦИ С ДВАДЕСЕТ
КАРАТА СВИХ КОНТИНЕНАТА
СВЕТА И ЈЕДАНАЕСТ
СПЕЦИЈАЛНИХ КАРАТА
ЈУГОСЛАВИЈЕ
ЦЕО СВЕТ У СПЕЦИЈАЛНОМ
„ПОЛИТИКИНОМ" ДОДАТКУ
ПОКЛОН „ПОЛИТИКЕ"
ЧИТАОЦИМА ПОВОДОМ
ПРОСЛАВЕ 75. ГОДИШЊИЦЕ
ИЗЛАЖЕЊА

Издаје и штампа Новинско-издавачко предузеће „Политика" Македонска 29

ЗАБАВНИКОВ САЛОН АУТОМОБИЛА

Конструктори совјетске фабрике аутомобила »Лада« на тржиште су »избацили« још једно ново, занимљиво возило. На основу нама већ познате »ладе СЛ«, израдили су теренско возило — »лада нива-2121«.

Нови аутомобил поседује мотор од 1600 ccm³ са 86 KS, а при 5200 обртаја у минуту постиже максималну брзину од 130 km/h. Погон је на задњим точковима, али, што је посебна занимљивост, по потреби, односно у зависности од терена, може да користи и специјални предњи погон, јер за савлађивање великих успона постоји још једна, такозвана редукована брзина. Ованав погон свакако омогућава још боље савлађивање и најтежих терена. Међутим, посебну пажњу привлачи врло допадљива каросерија која пре подсећа на луксузан аутомобил него на једно »жилаво« теренско возило. »Лада нива-2121« је луксузно опремљена и изнутра, а има и врло удобна седишта, па вожњу и

ЛАДА НИВА

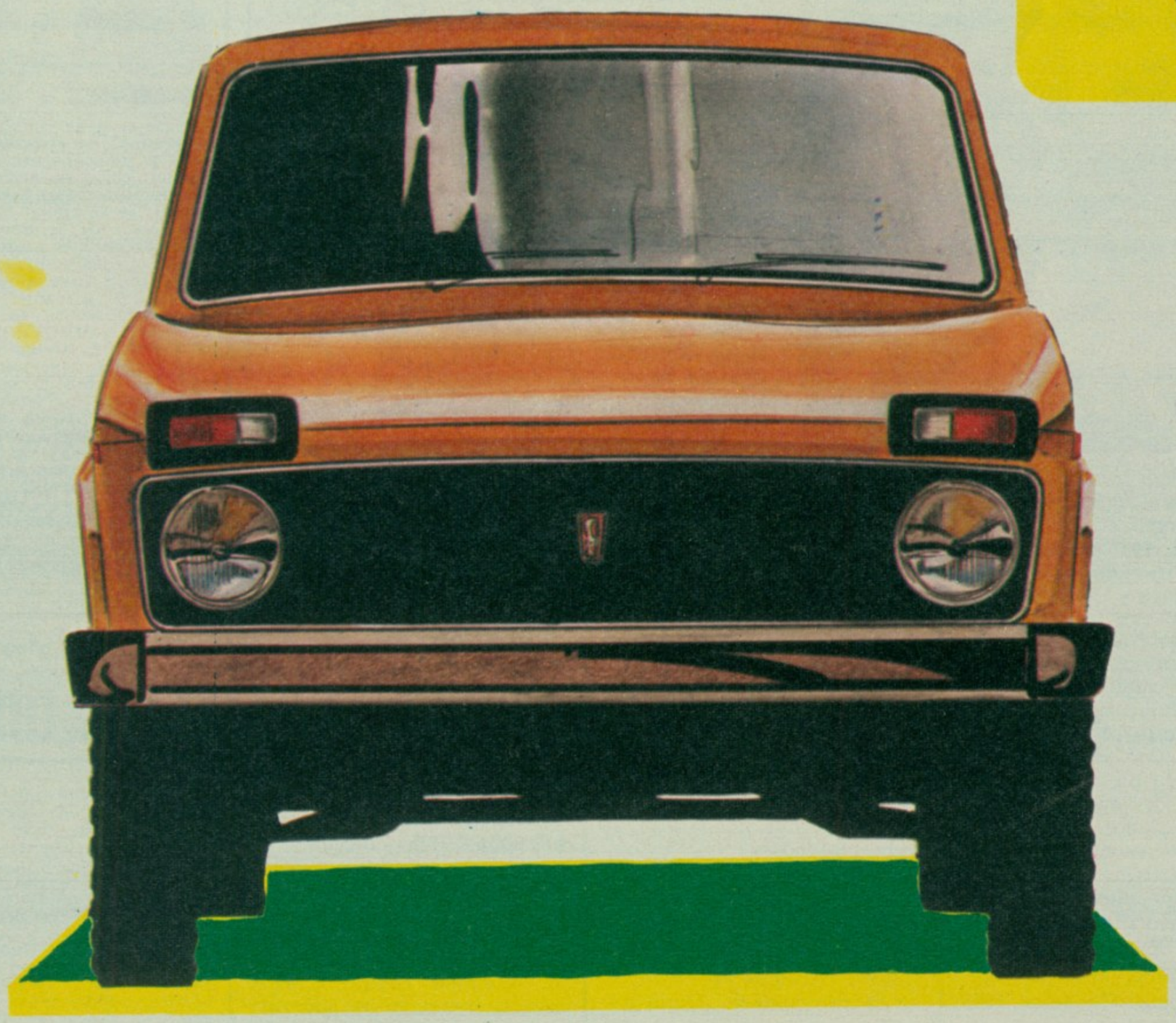
Текст и цртеж:
Г. Гедл

2121

Знак на »лади« приказује стилизовану лађу која плови Волгом.

по најлошијем терену чини пријатном. Има двоја врата — трећа су на задњем делу — и врло је функционална, јер се задња седишта обарају и стварају велик простор за пртљаг.

Совјетски стручњаци су очигледно водили рачуна о јаким сибирским зимама и нисним температурама, па су посебну пажњу посветили грејању које је и боље и функционалније од досад ионако доброг загревања совјетских аутомобила. Аутомобил који носи тако поетично име (Лада, богиња пролећа код старих Словена), предвидели су његови конструктори, свакако неће бити коришћен само у пролеће.

»Лада нива-2121« први пут је приказана јавности на Салону аутомобила у Бриселу, почетком прошле године. Интересовање које је изазвао међу посетиоцима и новинарима било је велико, посебно кад су саопштени први резултати тестова. Засад остаје нада да ће се овај аутомобил ускоро појавити и на нашим друмовима.

ХИТ* СТРАНА

СМАК

Странице нашег времена“ назив је ЛП плоче популарног крагујевачког састава СМАК, групе која је, по мишљењу многих, за време свог постојања дала највише домаћој поп-сцени. Као што се и очекивало, најновији ЛП „смаковаца“, који се у продаји појавио почетком године, изазвао је велико интересовање, а хит-нумера „Тенци-тенци“ једна је од најслушанијих песама. Ова велика плоча је реализована у познатом енглеском студију Шипинг Нортон. На албуму се налази седам композиција од којих је само једна, „Улазак у харем“, већ раније била снимљена и представљена дискофилима. Поред овог хита, снимљеног у новој верзији гитариста групе Радомир Михајловић — Точак написао је и остале нумере: „Тенци-тенци“, „Поведи ме с њим“, »The Pages of Our Time«, „Небо је само друм без дна“ и „Поноћни ловац (Биска 18)“, док је последња, седма, „Махт тема“ резултат заједничког рада Радомира Михајловића и Тибора Левај. Иначе, СМАК се на плочи појављује у саставу: певача Бориса Аранђеловића, басисте Зорана Милановића, гитаристе Радомира Михајловића, бубњара Слободана Стојановића и ногов члана Тибора Левај, клавијатуристе.

Иако се о овој групи готово све зна, није наодмет поменути најважније датуме у њиховој успешној музичкој каријери. Подсетићемо најпре наше читаоце на децембар 1971. године када су тада двадесет једногодишњи гитариста Радомир Михајловић, годину дана млађи бубњар Слободан Стојановић и деветнаестогодишњи бас-гитариста Зоран Милановић основали трио СМАК. Априла 1972. ова постава има свој први наступ уживо у програму Радио-Крагујевца, а годину дана касније, у конкуренцији тридесет поп-састава, убедљиво побеђује на гитаријади у Пожаревцу. Октобра 1973. групи приступа двадесет петогодишњи вокални солиста Борис Аранђеловић да би нешто касније за потребе емисије „Вече уз радио“ Радио-Београда начинили и своје прве снимке. У априлу 1974. излази прва сингл-плоча с нумерама „Живим још“ и „Биска 16“, а у јесен им се придружује органиста Лазар Ристовски.

Година 1975. доноси саставу пуну афирмацију. У јануару, на београдском концерту групе ОМЕГА, „смаковци“ постижу завидан успех код публике, а већ у пролеће им излази и друга плоча на којој су композиције „Улазак у харем“ и „Сто птица“. Маја месеца трећа сингл-плоча („Улазак у харем“ и „Епитаф“) постиже сребрни тираж, а затим следи турнеја са БИЈЕЛИМ ДУГМЕТОМ и запажен наступ на петом Бум-фестивалу. Октобра се појавио први албум групе који, такође, постиже сребрни тираж. Следећа, 1976. година, обележена је издавањем мини-албума „Сателити (шумадијски блуз)“, „Човече, ти си млад“ и „Сликар са Пикадилија“, затим тријумфом на шестом Бум-фестивалу у Београду, промоционим путовањем и снимањем ТВ-филма у Њујорку и изласком четвртог сингла са песмама „Људи, није фер“ и »El dumo«. Новембра је Лазар Ристовски напустио састав, а заменио га је Мики Петковски. У децембру соло-инструментални албум Радомира Михајловића — Точка достиже сребрни тираж.

Почетак 1977. године донео је групи СМАК признање у годишњој анкети читалаца листа „Џубокс“, а у априлу састав потписује ексклузивни уговор са ПГП РТБ и одлази у Лондон где снима материјал за ЛП „Црна дама“. Ова ванредна плоча појавила се на тржишту у мају, а већ са првим јесењим данима почела је промоциона турнеја концертом у препуној београдској хали „Пионир“. Месец дана касније, на концерту у Загребу, групи је уручена златна плоча за албум „Црна дама“. Концерту су присуствовали и представници продуцентске куће „Белафон“ који су одмах потписали петогодишњи уговор о сарадњи и снимању са групом СМАК. У анкети „Џубокса“ крајем године група је проглашена за састав године. „Црна дама“ за најбољу плочу, Радомир Михајловић за најбољег гитаристу, Слободан Стојановић је најбољи бубњар, а најбољи је био и Зоран Милановић у конкуренцији бас-гитариста. Јануара 1978. године на МИДЕМ-у, у Кану, плочу „Црна дама“ откупљују фирма „Фентези“ и шпански огранак продукције RCA.

Марта „Црна дама“ излази као »Black Lady« у СР Немачкој, Аустрији и Швајцарској. У мају група гостује на Интернационалном фестивалу рок-музике у Познању, а истог месеца снимљен је и макси-сингл „Невидљиве теразије“. Прошлог лета обављене су припреме за нови албум. Међутим, после снимљеног соли-

ШЕЈЛА (SHEILA)

Шездесетих година ШЕЈЛА је била једна од најпопуларнијих не само француских, већ и европских поп- старова. Њене следеће песмице брзо су постајале популарне што је од тадашње тинејџерке Шејле учинило једну од најтраженијих интерпретатора Француске. Пре нешто више од пет година ова девојка са богатим естрадним искуством одлучила је да промени стил. Одрекла се шлагерске музике и снимала искључито шансоне, што је вероват но и утицало на опадање њене популарности, нарочито код оне публике која воли шлагере. Године 1973. удала се за певача Ринга Бајела.

Међутим, данас је Шејла поново једна од најтраженијих поп-певачица. О свом успешном повратку на сцену Шејла каже: „Годинама сам осећала страх када је требало певати на неком другом језику и наступати ван Француске. Вероватно због тога нисам ни желела да прихватим, пре нешто више од годину и по дана, ком позицију „Воли ме, мала“ (»Love Me, Baby«). Тројица младића из групе БЛЕК ДИВОУШН (BLACK DEVOTION), упорно су покушавали да наговоре шармантну Парижанку да сними понуђену нумеру. Били су сигурни да ће је баш Шејла добро извести. Иначе, ови момци су се срели са Шејлом у Њујорку где је позната певачица проводила свој одмор. Њих тројица су радили у једној школи играња, а у вечерњим часовима су, као чланови групе БЛЕК ДИВОУШН, помало певали и много више играли по диско-клубовима. Верујући новостеченим пријатељима, Шејла је ипак одлучила да сними композицију »Love Me, Baby« Међутим, када се вратила у Париз, поново се појавио страх да је њени сим-

патизери неће прихватити као певачицу диско-звука. Због тога је снимила плочу без свог имена, само са називом групе БЛЕК ДИВОУШН. »Love Me, Baby« је постала суперхит, а слушаоци су је препознали и били су одушевљени оним што им је Шејла понудила. Пошто више није било потребно крити се иза другог имена, назив групе промењен је у ШЕЈЛА И БЛЕК ДИВОУШН. Под овим именом Шејла је постала позната и интернационалној публици која је одушевљено прихватила и њене следеће хитове. Три плоче продате у 6 милиона примерака свакако су најбољи показатељ њене тренутне популарности. „Без БЛЕК ДИВОУШН вероватно никада не бих поново успела. Моја три пријатеља пробудила су у мени жељу да играм и да се окренем, данас веома траженом, диско-звуку, што је било пресудно за мој успех“ каже Шејла.

Песма недеље

ТЕНЦИ-ТЕНЦИ

Музика и текст: Р. М. Точак
Изводи: СМАК

Као пре, сада боли ме,
Као што боли душе грех,
Зато, јер никад не знам
Коме припадам,
Кога волим,
Кад бих сад био дете,
Волео бих сав тај свет,
Не бих тад никад питао,
Зашто живим,
Ко ме воли,
Смејем се,
Лудујем,
Браним се,
Борим се,
Верујем,
Али касно је све.

БЕРЗА ПЛОЧА

За касете или ЛП плоче Оливера Драгојевића и групу PINK FLOYD дајем или продајем следеће ЛП плоче: »Greatest Hits« (Cat Stevens), »Happy to Be« и »Forever and Ever« (Demis Rousos), „Највећи успјеси — 1“ (Мишо Ковач), „Арсен 2“ (Арсен Дедић) и „Срце у срцу“ (Неда Украден). Продајем или мењам и следеће синглове: »Rock Me«, »Mamma Mia« (ABBA), »Baby What a Big Surprise« (Chicago), »Welcome« (OSIBISA), »Try to Remember« (Telly Savalas), те синглове

ВИЛИЏ ПИПЛ
-VILLAGE PEOPLE-

Пре две године познати амерички продуцент Жак Морали дошао је на идеју да оснује једну диско-групу у којој ће чланови носити нарочите костиме. Тако је настао састав ВИЛИЏ ПИПЛ који сачињавају: зидар, Индијанац, каубој, војник и полицајац. Ниједан од ових младића није раније припадао ниједној групи, а ипак сви су могли да се похвале неким естрадним искуством. Водећи певач Виктор Вилис учествовао је у једном бродвејском мјузиклу, Глен Хјуз је наступао на телевизији, Дејвид Ходо је био звезда на котурaљкама, Фелипе Тосе је професионални играч, а Александар Брајли соло-певач. Композиција која их је прославила је „Мачо мен" (»Macho Man«).

ДРУГИ НАЧИН

После паузе од годину и по дана загребачка поп-група ДРУГИ НАЧИН поново је на сцени. По повратку Бранка Пожгајца из Југословенске народне армије, састав је издао нов сингл „Прође овај дан" чији је аутор млади доктор из Мостара Џенан Салковић. „Задњи пут" назив је немере са Б стране овог сингла која, како кажу, представља музику атмосфере и опуштања. То је уједно и нов ДРУГИ НАЧИН који сада, поред старих чланова Бранка Пожгајца, Бориса Турине и Жељка Микулчића, сачињавају и двојица младих гитариста — Никола Гечевић и Бранко Богуновић. Њихово присуство нарочито се осећа на другој страни плоче, у композицији „Задњи пут" која је пуна ритма, динамике и експлозивности.

Када се данас говори о овој групи не може се заборавити ни оно, не баш тако далеко, време од три године када се под називом „Други начин" у продаји ненаметљиво појавио један албум. Плоча је, међутим, убрзо достигла сребрни тираж.

Нова постава представља нам се са много комплекснијим погледом на музику и њену улогу. Окренути су људским проблемима и свакодневним преокупацијама. ДРУГИ НАЧИН их посматра на свој начин, претварајући их у музику и стихове, користећи складно све елементе који им стоје на располагању. А то се пре свега односи на младост и велику љубав према музици.

Читаоци јављају... ВЕСТИ ИЗ НОВОГ САДА

Прошло је осамнаест месеци од оснивања групе ТРАГ из Новог Сада. За то време чланови овог састава компоновали су шест песама („Нећу тако", „Смисли нешто добро", „Сарма", „Госпођице", „Сам сам поред тебе" и „Дуги сни"), а припремају још неколико нових композиција. Све нумере снимили су за Радио-станицу Кисач. На репертоару имају и композиције познатих група и певача.

Групу сачињавају: СТАНИСЛАВ КНЕЖЕВИЋ (гитара и вокал), ВЛАДИМИР КОЗА (бубњеви), АНА АЛТЕР (клавијатуре и вокал) и МИЛОВАН ИВАНИЋ (бас-гитара и вокал).

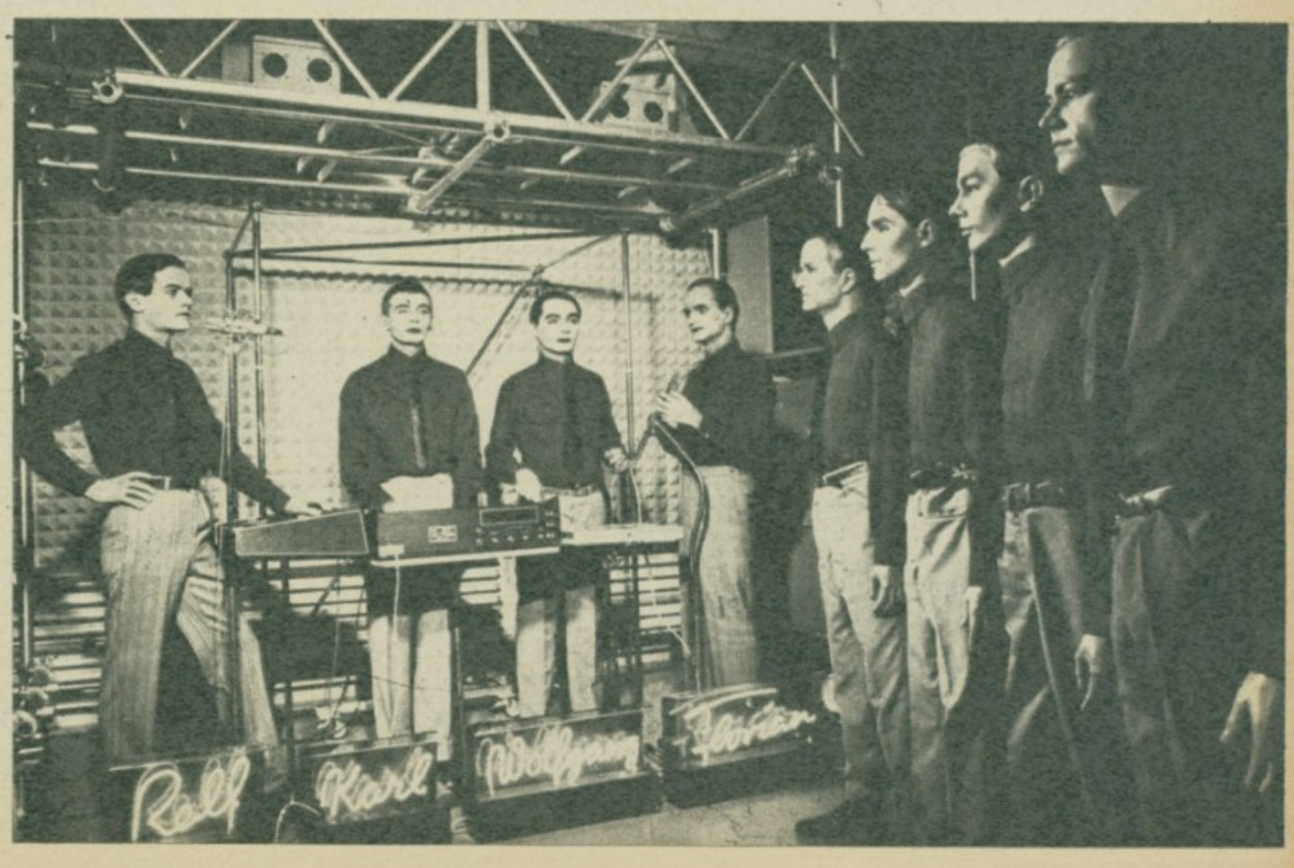
Зоран Веселиновић,
Железничка станица
21211 Кисач
(Хонорар 100 дин.)

КРАФТВЕРК - KRAFTWERK

Прошле године пажњу светске музичке јавности изазвала је, до тада готово непозната, немачка група КРАФТВЕРК која је успела да се наметне јавности, пре свега својим оригиналним изгледом. Групу сачињавају четири младића који се на концертима појављују нашминкани као лутке или као експонати из музеја воштаних фигура. Оно што се нарочито свиђа публици су њихови двојници, лутке чије су главе потпуно идентичне њиховим. О тој оригиналној идеји чланови групе КРАФТВЕРК кажу: „Један од наших пријатеља, скулптор по занимању, узео нам је отиске лица и направио је јединствене примерке који не само да ликом подсећају на нас, већ и целокупним изгледом, па чак и тежином. Ове фигуре са нашим ликом, сличне роботима постале су наши стални пратиоци тако да смо на наступима увек сви заједно."

Група КРАФТВЕРК има још једну особеност: необичан звук за који они кажу „Тачне техничке детаље наше музичке машине не можемо дати јер је то наша тајна. Неке инструменте смо прерадили и тако добијене прототипове патентирали да бисмо се заштитили од многих музичара који би желели да нас копирају. То су, на пример, један специјални електрични бубањ и светлосни добош. Ми употребљавамо машине које говоре и певају, али такође свирамо и на стандардним синтесајзерима".

Студио у коме свирају своју музику је заштићен од радозналаца. Просторија је затворена, без прозора, осветљена неонском светлошћу, а на средини се налази патентирани електрични бубањ. Ова чудна направа састоји се из само осам дирки, а производи звуке различитих бубњева. Тај инструмент и даје основну боју звука овог састава који свакодневно експериментише, снима и проучава инструменте. Вероватно због тога Волфганг Флур, Карл Бартас, Флоријан Шнајдер и Ралф Хетер са пуно самоуверености изјављују да је све оно што су до сада снимили само почетак и увод у нешто значајније и веће. Да откријемо једну њихову тајну: први следећи корак им је да оспособе роботе, њихове двојнике, који су до сада стајали мирно, да се крећу и сами производе неку музику.

БИЈЕЛОГ ДУГМЕТА и других састава.

Катарина Мартинис,
Максимирска 28,
41000 Загреб

Желео бих да продам следеће ЛП плоче: „This is..." (MOODY BLUES), »Greatest Hits« (CHICAGO), »The Best of...« (URIAH HEEP), »The Most of...« (ANIMALS), »Greatest Hits« (SIMON AND GARFUNKEL), »Featuring the Keith Emerson« (NICE) и »Changes One« (David Bowie). Плоче су одлично очуване.

Звездан Сатарић,
Зеф Марк Љуши 55/9
38400 Призрен

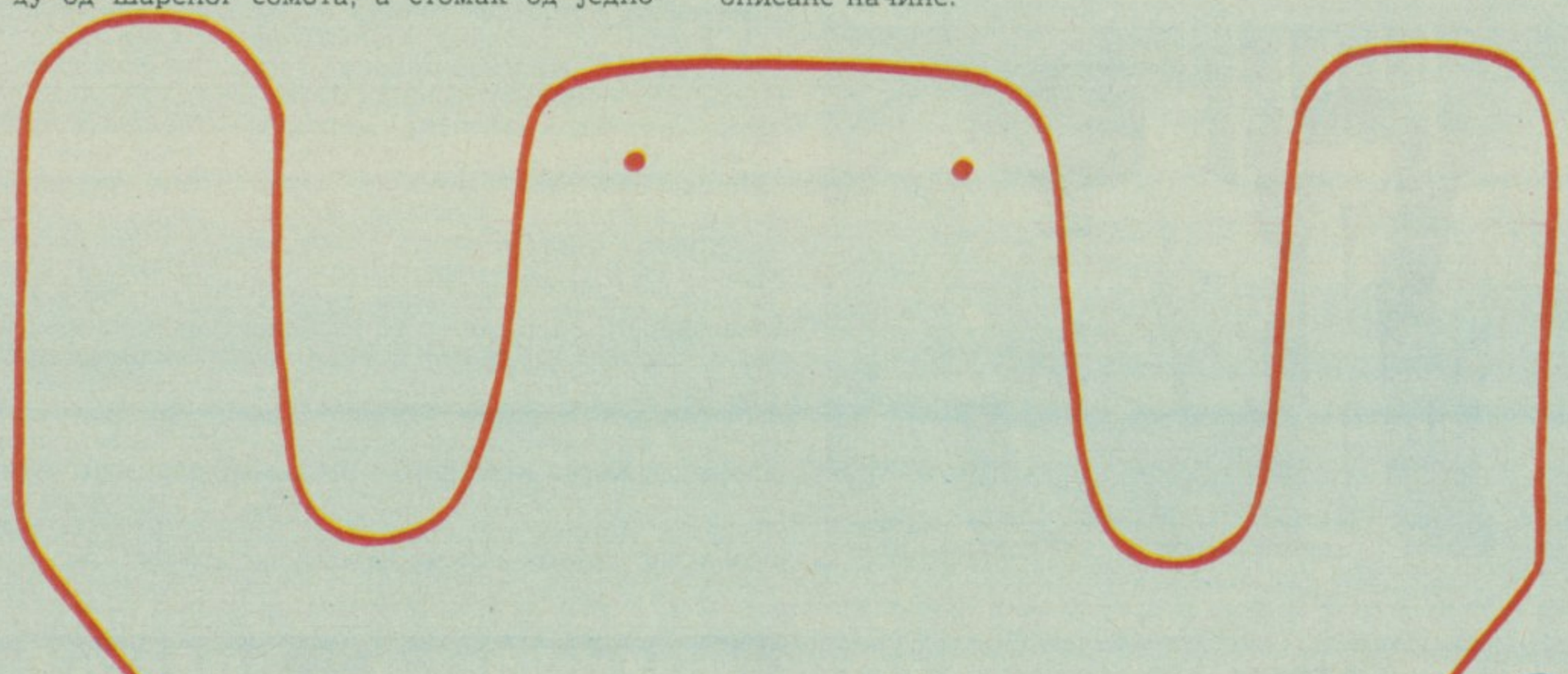

Душин кутак

НАПРАВИТЕ ЖАБИЦА

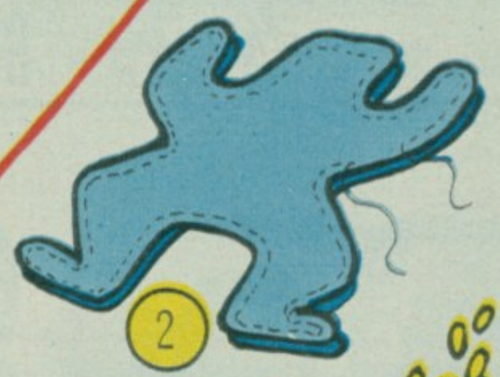

Данас ћемо вам објаснити како да направите жабу од крпица. Та жаба може бити играчка вашем млађем брату или сестри, а може и да послужи као украс у соби. Крој је дат на **сл. 1**. Треба скројити два таква дела. Може се користити било какав материјал, али је најбољи сомот. Узмите два различита дезена. Нека леђа буду од шареног сомота, а стомак од једнобојног, и то светле боје. Није обавезно да жаба буде баш зелена — и шарени материјали других боја оставиће леп утисак. Оба дела пришијте с наличја тако што на једном месту нећете зашити, па жабу преврните **(сл. 2)**. Затим је напуните пиринчем или пшеницом, па зашијте руком остављен отвор **(сл. 3)**. Када жабу пуните пиринчем, пазите да је не препуните (када је поставите да лежи треба да је испуњена тако да буде дебела око 1 цм.). На местима обележеним тачкама на **сл. 1** пришијте дугмета — то су очи **(сл. 4)**. На дугмету можете нацртати и зеницу гушем или црном бојом **(сл. 5)**. Пошто је жаба испуњена пиринчем, може се постављати у разне позе, а да не падне. Рецимо, можете је поставити да седи на ивици полице или на шамлици, као на **сл. 6**. Можемо је поставити у праву жабљу позу као на **сл. 7**. А можемо је ставити и да вири из лончета, или у неки други положај, који ви измислите. Ако жаба не би била испуњена пиринчем или пшеницом не би се могла постављати на описане начине.

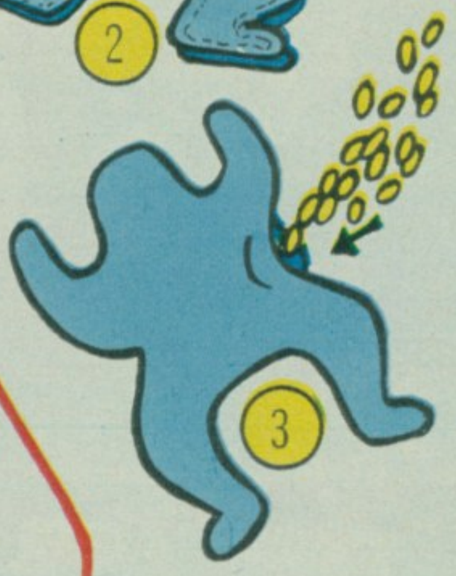

6

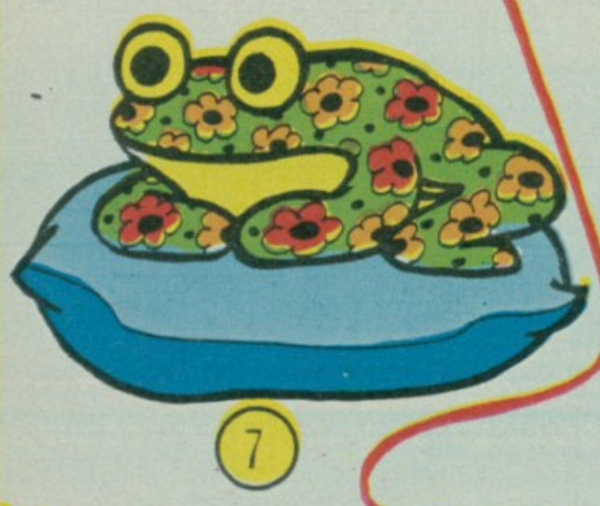
2

3

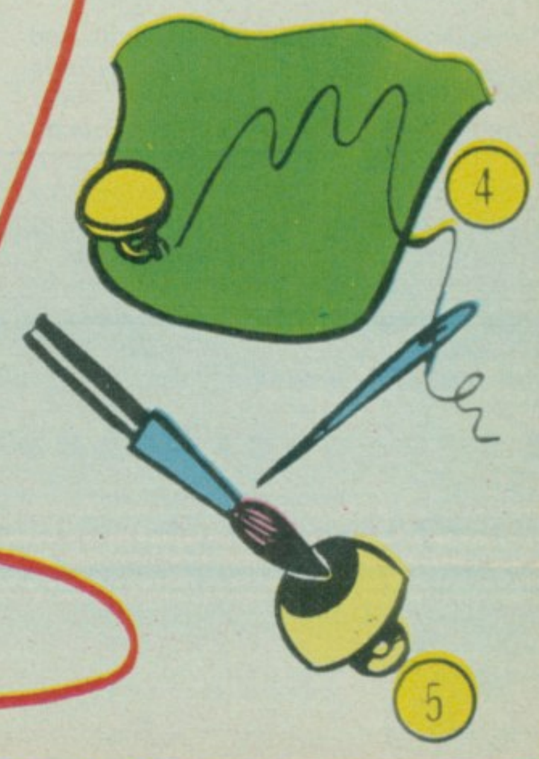

1

7

8

4

5

НЕ ПРОПУСТИТЕ!

ДАНАС ЈЕ ПРВИ ПРЕДРАТНИ БРОЈ »ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА« ПРАВА РЕТКОСТ.

ДА ВАС ОБРАДУЈЕМО

ПОВОДОМ 40-ГОДИШЊИЦЕ ПОКРЕТАЊА »ЗАБАВНИКА«, СВОЈИМ ВЕРНИМ ЧИТАОЦИМА, КАО ПОСЕБАН ДОДАТАК

ПОКЛАЊАМО ПРВИ ПРЕДРАТНИ БРОЈ

ДВА БРОЈА У ЈЕДНОМ: У НОВОМ И СТАРИ

НАЋИ ЋЕТЕ ГА У НАШЕМ ЈУБИЛАРНОМ БРОЈУ ОД 23. II 1979, ПОНОВО ОДШТАМПАНОГ, У ОРИГИНАЛНОМ, ВЕЛИКОМ ФОРМАТУ, У ДВЕ БОЈЕ, ИСТОГ КАКАВ ЈЕ БИО КАДА ЈЕ ИЗАШАО 28. II 1939. ГОДИНЕ.

МИНИ ФОРМУЛЕ МАКСИ УСПЕХ!

30 ДИН. **30 ДИН.**

Комплет 50 ДИН.

Драги читаоци

На нашој слици видите популарне књижице МИНИ ФОРМУЛЕ у природној величини.

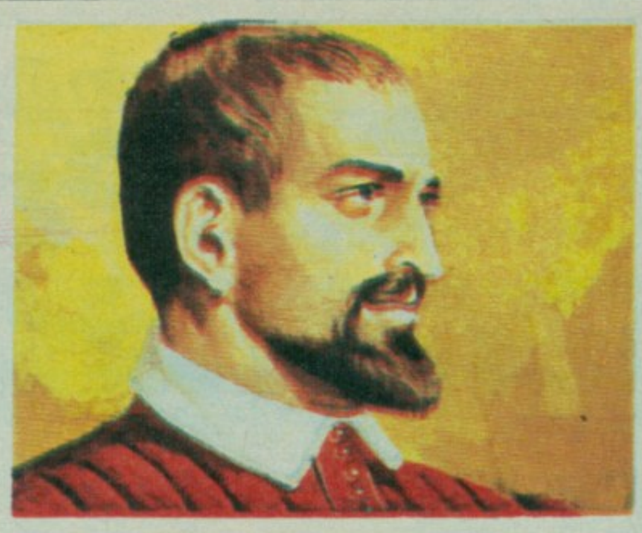
- ***МИНИ ФОРМУЛЕ садрже све формуле из математике, физике и хемије.***
- ***МИНИ ФОРМУЛЕ су универзални приручници за основце, средњошколце и студенте.***
- ***МИНИ ФОРМУЛЕ можете наручити дописницом или писмом. Послаћемо одмах. Платићете када примите. Наша адреса је:***

БИРО ЗА ПУБЛИЦИСТИКУ
ЦЕНТАР СКЕНДЕРИЈА
71001 САРАЈЕВО— поштански фах 64
(за мини формуле)

ВЕЛИКЕ ЕКСПЕДИЦИЈЕ

ДАЉЕ,

ЕНГЛЕСКА ЕКСПЕДИЦИЈА ЗАПЛОВИЛА ЈЕ НА СЕВЕРОИСТОК У ЖЕЉИ ДА СТИГНЕ ДО — КИНЕ, А СТИГЛА ЈЕ У ГОСТЕ ИВАНУ ГРОЗНОМ

Ричард Ченселор

Ако је веровати старим енглеским хроникама, најомиљеније штиво на Острву у 15. и 16. веку биле су белешке Марка Пола са Далеког истока. Колико се читало, још се више препричавало, па се по систему добро познате игре „покварених телефона“, пронео глас: у Кини су кровови кућа направљени од чистог злата, толико га тамо има! И кад су већ Шпанци и Португалци држали монопол у скоро откривеној Америци, Енглези су много лупали главу како да стигну до Кине!

Да је Земља округла већ се знало, мада сви још нису хтели у то да верују. Ипак, до Кине је морало бити много далеко ако би се пловило на запад... Па тек страхоте које су претиле човеку на дебелом мору! Поред могућег бродолома, ту су били глад, болештине и чудовишта. Једна карта света из тих времена означавала је и место на Атлантском океану на којем су — „вребали змајеви“! Ко не би поверовао у то, у доба када су вештице и вукодлаци јавно спаљивани на трговима?

Дакле, да би избегли толике страхоте, Енглези су закључили да би Земљу ваљало опловити преко или поред Северног пола, идући на исток. Тако би се морало брже стићи до предалеке Кине.

Прва таква експедиција кренула је из Лондона маја 1533. године. Предводио ју је сер Хју Вилоуби — један од најлепших људи тога времена. Главни капетан био је искусан морски вук Ричард Ченселор.

ИЗГУБЉЕНИ У ОЛУЈИ

Када су три снажна брода под заставама Едварда VI — иначе прилично болесног, тако да се очекивало да ће га убрзо заменити Марија Тјудор — стигла до норвешких обала, временске прилике су се измениле. Хју Вилоуби је сазвао своје храбре капетане и договорио се са њима куда да наставе буде ли их олуја раздвојила. На предлог Ченселора, требало је да се окупе у северној луци Вардо.

Судбина се мало поиграла са овим неустрашивим трагачима за златом. Само неколико часова после договарања, ледени ветар дунуо је свом жестином, а море се усковитлало. После неколико дана, Ченселоров брод „Едвард Бонавентура“, бацио је котве у хладно море Варда. Осталих није било, нити су дошли наредних дана. Били су, готово сигурно, изгубљени у олују. Шта сад? Ченселор се није двоумио. У његовом бродском дневнику остало је забележено да ће „наставити пут који је предузео, па макар умро на смрт“! (Данас нам ово звучи неспретно, али треба то наглашавање схватити као заиста драматично).

Тако је „Едвард Бонавентура“ заједрио, чим се указала прилика, ка северњијим крајевима, у „земљу белих медведа и морског коња, у којој нема ноћи, већ непрестано сунце сија над моћним морем“. Ове речи забележио је Ченселор када је први пут у свом животу видео поларну ноћ.

Онда се једнога дана указало копно: неки чудни, велики залив, са свих страна окружен копном. Кина? Зар ближе него што је очекивао? И где су ти златни кровови? Свуда докле је поглед сезао Ченселор и његови морнари видели су само снег и огромне громаде леда! Када су пришли ближе, угледали су и рибарске чамце, са рибарима умотаним у дебеле капуте од медвеђег крзна, са капуљачама и рукавицама. Мора да су енглески морнари са доста зависти посматрали ту топлу одећу... Овакву зиму они нису могли очекивати, просто зато што за тако нешто никада нису чули!

КОД МЛАДОГ ЦАРА

Рибари су били неки доброћудан свет. Прихватили су смрзнуте странце, нахранили их и заогрнули. Речима се, дакако, нису могли споразумети, али покретима су објаснили Ченселору да је ступио на тле руског цара Ивана Васиљевича.

Сада је било јасно да је Кина остала ипак неостварен сан. Међутим, Ченселор је желео да искористи ситуацију, па је одлучио — да пође руском цару, у Москву, када је већ у његовој земљи. Можда није знао да га до тамо дели свих 1500 миља (око 2500 км) по леду и снегу! У сваком случају, решио је да кад већ није пронашао Кину, покуша обезбедити својој земљи трговинске везе са Русијом. Тако је сео у саонице.

Оним што је Ченселор видео на том дугом путу по руској зими, био је задивљен. Писао је како је ова земља огромна, а начичкана густо насељеним и живим селима. За Москву је забележио да је већа од Лондона.

Цар је енглеског поморца величанствено дочекао. Био је одушевљен његовим предлозима и рекао му да Енглези могу рачунати на слободну трговину по целој његовој земљи... Иван Васиљевич је у то време био млад, и још није носио надимак Грозни.

За разлику од Ченселора, настављач његове мисије Жил Флечер тридесетак

ПО ЦЕНУ ЖИВОТА

година касније за исту земљу и исте пределе, написао је да су невероватно пусти, а „села без иједног становника"!

Било како било, Ченселор се у домовину вратио 1554. године, са љубазним писмом Ивана Грозног које је предао тек устоличеној Марији Тјудор. Носио је још нешто: дневник и део терета са Вилоубијевог брода „Бона есперанца" — што значи „Добра нада". То су пронашли рибари на месту недалеко од Архангелска, града на Белом мору, где је, и не знајући, Вилоуби стигао. Затечен је смрзнут у седећем ставу, новембра 1553. године.

Ченселор се 1555. године опет упутио у Москву, да успостави прву трговинску компанију Енглеске и Русије. Стигао је у октобру и остао осам месеци. Натраг у Британију кренуо је заједно са руским амбасадором. Међутим, надохват шкотских обала његов брод је захватила олуја, тако да је потопљен! Ченселор се удавио као и сва његова посада. Руски амбасадор успео је да се спасе у чамцу ...

М. К.

ЕФЕКАТ ПРИСУТНОСТИ

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

ЈУРИЈ НИКИТИН

ПРАИСТОРИЈСКА ЧУДОВИШТА ИЗБАЦИВАЛА СУ ВАТРУ КРОЗ НАЦРТАНЕ НОЗДРВЕ, УДАРАЛА ПО БОКОВИМА СВОЈИМ ОГРОМНИМ РЕПОВИМА.

Поред врата краљевског дворца златним ланцима су била прикована два огромна ватрена змаја; нешто даље стајао је космички брод с поломљеним прозорима. Поред њега је била водена вила. Наоколо су се видели многобројни летећи тањири разних величина, а ратни марсовски сателити нису се могли ни избројати.

Никад краја

Лобода је суморно корачао између свих тих позоришних реквизита, трудећи се да пригуши у себи све јачу љутњу. И раније је слушао да се огромне суме троше на декорације и снимања, али голе цифре нису деловале тако упечатљиво као шетња по павиљонима. Био је потребан немали напор да се то замисли: за снимање филма „Бен Хур“ Холивуд је потрошио пет милиона долара, а за „Клеопатру“ — двадесет и пет милиона! За суперспектакл „Ватерло“ потрошено је један и по пут више него што је коштала права битка код Ватерлоа! Колико стају други филмови Лобода није знао, али је претпостављао да се и ту ради о милионима долара.

Спотакао се о робота од фурнира и с гађењем је прегледао пипке пластичног октопода. Негде у тим павиљонима снимао се експериментални филм у боји са широкоекранским стереофонским звучним ... доврага, модеран и супермодеран филм. На жалост, уметност у филму је умрла, само што се родила. После Великог немог филма појавио се звучни, затим у колору, синемаскопу, тродимензионални и све даље и даље... Сви су се трудили да надмаше једни друге, да остваре злосрећни „ефекат присутности“, враг их однео заједно с тим ефектом! Почели су да се примењују мириси и климатизатори. Разуме се, у таквој ситуацији читави научноистраживачки институти почели су да бацају новац немилице, извршавајући поруџбине филмских компанија.

Ето зашто је он сада, уместо да седи поред електронског рачунара, лутао између свакаквих реквизита у потрази за својим колегом Стефановским, кога је привукао висок хонорар, па се прихватио посла око монтирања новог пројекционог уређаја. Овог пута филмаџије су смислиле једну грандиозну ствар: призор, који створе специјални пројектори, моћи ће се не само видети, него и додирнути! Специјална апаратура преносиће и такве карактеристике предмета као што су његова тврдоћа, еластичност и температура.

Он је одбио да монтира ту апаратуру и администрација је успела да га убеди да им помогне бар у последњој фази синхронизације тактилоскопа и олфатрона. У тој области Лобода се с правом сматрао за једног од најбољих стручњака, али је на његов пристанак утицала и жеља да ослободи Стефановског из канџи уметности; разуме се, пристао је на тај посао и због изузетно великог хонорара који за њега у ствари није имао никаквог значаја, али ту су жена, деца, ташта...

Тринаести павиљон

Није хтео никога да пита за пут, али сад ни натраг није могао да се врати сам. „Запитаћу прву филмску звезду на коју страну треба да идем“, помислио је Лобода, али мада се осврtао на све стране није успео да види ниједну филмску звезду. Неколико пута су промакле поред њега неке девојке с уморним и уплашеним лицима, група младића гурала је неки необичан предмет по шинама, а за њима је трчкарао неки човек малог раста и непрестано нешто викао у гласноговорник.

Лобода му приђе.

— Извините, где се снима филм „Џин из боце“?

— Тринаести павиљон — прогунђа човек и насрну на некога с очигледном жељом да га убије, раскомада, претвори у прах, иситни на атоме.

Лободу изненади тај „стваралачки“ занос и пође даље.

Тринаести павољин био је на самом крају филмског града. Поред тога био је најубогији и најмањи, мада су се баш ту снимале најфантастичније сцене. Главешине филмске компаније су утврдиле да највећу зараду доноси Група за производњу фантастике, али су се претварали као да та група послује на ивици рентабилитета.

Сијалица с упозорењем да се не омета снимање није горела, па Лобода отвори врата. Забога, каква бесмислица! Овде је било свега и свачега: ратни ласери дошљака из свемира, разумни делфини и октоподи-мутанти, привиђења...

Он уђе у дворану за гледаоце и уздахну. Затим поче да га обузима бес. С десне стране су стајала два нова новцата електронска агрегата највише класе „АЛКОМА“: управо такве агрегате је његов институт безуспешно покушавао да набави, а овде...

На посао!

Из збирке каблова и конструкција од пластичне масе појави се Стефановски.

— Сам си? — упита га Лобода. — Види се да су овде људи дисци-

ЈЕДНА АЛИ ВРЕДНА

Човеков је дух као река која тражи море. Заградите ли га, повећаћете му снагу.

(Хенри Милер)

плиновани: после знака за прекид посла сви безглаво напусте павиљон. То нам баш одговара. Не волим да ми они што хватају зјала стоје иза леђа, а још мање да ми дају савете. Хоћеш ли се, најзад, извући из тог сплета жица?

— Проверио сам све компоненте за синхроматику — простења Стефановски. Зној се сливао низ његово румено лице, а на кошуљи су само манжете остале суве.

— Онда на посао — рече Лобода с одвратношћу.

Без обзира на висок хонорар и оштроумно решење проблема узајамног деловања апарата, морао је буквално да натера себе да седне за пулт. Никоме никад неће признати да је радио у филмском студију. Зашто ли само ти зевзеци свих врста и боја толико жуде да постану филмски глумци?

— Хајдемо — рече Стефановски.

За њега је постојао само суперкомпликован задатак и дивна електронска опрема којом је потпуно, без ичије контроле, располагао.

Око десет сати увече успели су да усагласе тродимензионалну слику; у центру сале почела је материјализација два огромна диносауруса из чијих је ноздрва куљала ватра, плод бујне фантазије једног срцем младог аутора у периоду процвата фантастике. Неосетљиви на било коју врсту оружја, бесмртни и чудовишно лукави, ти монструми из књиге „Џин из боце" изазивали су страх и трепет већ код треће генерације ђака, због чега су режисери, мада с уобичајеним закашњењем, одлучили да згрну богату жетву с те фантастичне њиве.

— Хајде да презалогајимо — рече Лобода у једном тренутку и, не обраћајући пажњу на бурне протесте Стефановског, стави на пулт кобасицу и сир, а из торбе извади две боце пива.

Диносауруси

Испијајући пиво, Лобода погледа на своје дело са стране и задиви се постигнутом резултату, али још више својим узалуд уложеним напорима око те савршене бесмислице. Можете замислити: нови фантастични филм о борбама с чудовиштима из васионе! Да не би остала у сенци телевизије, филмска компанија је одлучила да реши проблеме којих се није смела прихватити ни сама Академија.

Диносауруси су урлали, избацивали ватру и сумпор кроз лепо нацртане ноздрве, ударали по боковима огромним реповима: укратко, понашали су се тачно по правилима новог бума фантастике из шездесетих година.

— Доста! — викну Лобода. — Искључи уређаје! Публика ће сигурно бити задовољна, само не знам колико ће коштати улазнице. Пожури овамо, иначе ћу попити и твоје пиво.

Стефановски без журбе дође, седе на импровизовану столицу и са задовољством зари своје јаке, здраве зубе у комад сира.

— Било би боље да искључиш уређај за материјализацију — рече Лобода преко залогаја.

— Искључио сам га — зачуђено одговори Стефановски.

Он се окрену и поче полако да бледи. Лобода спусти кобасицу и осети како му одједном постаде мука. Сви уређаји су били искључени, али су диносауруси продужили да нестрпљиво поскакују на месту. На паркету су се видели трагови њихових огромних канџи.

— Шта је то? — збуњено упита Стефановски.

Његов страх помогао је Лободи да изнесе своју ужасну претпоставку:

— Преношење одређених карактеристика било је довољно да почну да живе својим псеудоживотом!

— То је немогуће! — викну Стефановски.

— Немогуће — сложи се Лобода — мада, ко би знао...

Хтео је да дода да нико пре њих није покушао да изврши такав експеримент, али се уздржа. Чему понављати да су људске руке у стању да створе свакаква чуда. И оне их стварају.

Диносауруси су неодлучно тапкали на месту, али било је очигледно да им се овде не свиђа. Њихово дисање постајало је све брже, репови су им се све грчевитије трзали. Стефановски с ужасом помисли шта ће се догодити ако диносауруси изиђу из павиљона, јер од њих практично нема заштите. Лобода је у том тренутку размишљао о огромним могућностима које ће пружити индустрији примена тог уређаја — материјализатора. Моћи ће се замислити било шта и уз помоћ материјализатора то одмах створити! Није ли то златни век човечанства, који превазилази и најсмелија маштања?

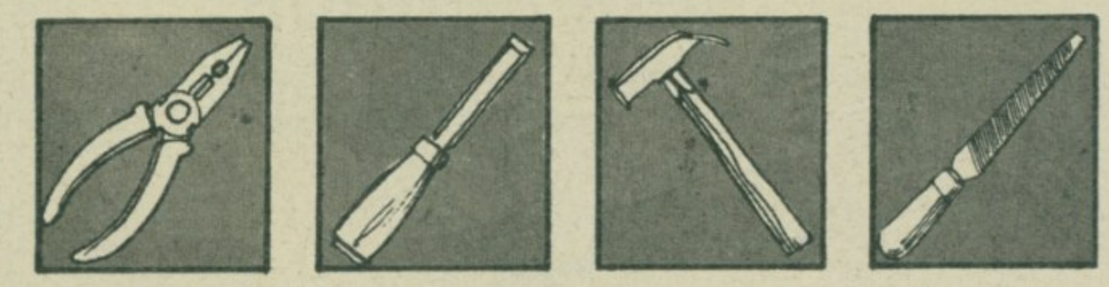
Тог тренутка диносауруси пођоше према њима.

укрштене речи

Ручни алат за обраду материјала

АУТОР: ВЕ-МАК	1	ПРИПОВЕТКА Л. ЛАЗАРЕВИЋА	ОПШТИНСКО ПОДРУЧЈЕ	СТАВИТИ ТЕРЕТ НА КОЛА	КОЛА НА ТРИ ТОЧКА	АУТО-ОЗНАКА ИВАН-ГРАДА	ДРАГИ КАМЕН (МН.)	УЗВИК ДОЗИВАЊА	ДЕО ТЕРАСЕ, ПЛИТИЦА
КОЛИЧИНА, ВЕЛИЧИНА									
БОЛЕСТ СПАВАЊА (СТР.)									
МУЗА ЉУБАВНЕ ПОЕЗИЈЕ						„РАДИЈУС"		2	
АУТОМОБИЛСКИ ДС ГОРАН						КИРК ДАГЛАС / ФИЛМ К. ГАВРАСА			УДАЉИТИ СЕ
ЗНАК ЗА ТЕЛУР			ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО / ЦЕВ ЗА ОПИТЕ						
ПОВРШИНА (ЛАТ.)						КЋЕРКИН МУЖ / ЗНАК ЗА ШАБАЦ			
СТАРА ЖЕНА	ГРАД У ШПАНИЈИ, НА РЕЦИ ТАХО	СПОЗИЛИ ШИВЕЊЕМ / ПОЗИВ							
							О. К. 3		
КОЖИЦА ЗА ПЛЕТЕЊЕ ОПАНАКА						ПОЛУОПРИВРЕДНА АЛАТКА		ЖЕНСКО ИМЕ	
НАШ ГЛУМАЦ МОРИС					ОСИМ, ИЗУЗЕВ / ЗВУК ТРУБЕ				ДРАЖ
				УЧЕСНИК У ТРЦИ / ЕКСТРЕМИТЕТ					
НАЈБОЉИ БРАЗИЛСКИ ФУДБАЛЕР		4							
ВРСТА МОРСКЕ РИБЕ						ДОБИТ (ТУРЦ.)			

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: О, растурити, аутоматик, Стапар, ТС, ПОЛУГОЂЕ, Русос, голф, СТ, КО, р, е, трио, удар, ан, стати, родео, Енеј, баркароле, е, туга, А, Смак, тежа, тона, ипак.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА", Македонска 29, 11000 Београд. Директор НИП „ПОЛИТИКА" Вукоје Булатовић. Главни и одговорни уредник „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА" Живорад Стојановић. Помоћник главног и одговорног уредника Александар Б. Костић. Уредници: Кринка Виторовић, телефон 324-191/525, Нурџихана Ђозић, телефон 324-483. Ликовно-графички уредници Владимир Горбунов и Соња Јашовић, телефон 326-620. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез.

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ

3 месеца	88,00 динара
6 месеци	176,00 динара
1 година	352,00 динара

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО

3 месеца	176,00 динара
6 месеци	352,00 динара
1 година	704,00 динара

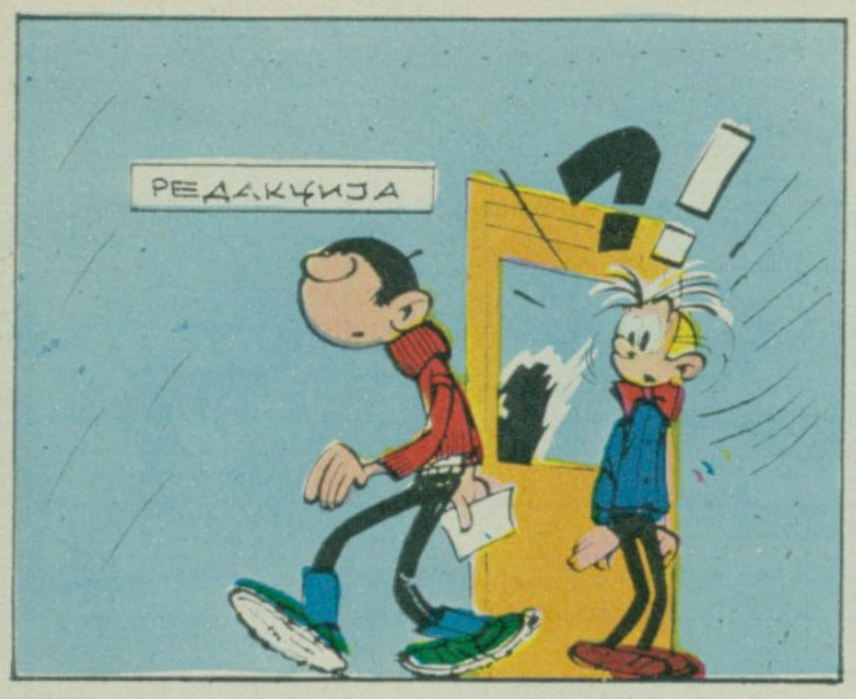
Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-601-29728 уз обавезну назнаку НИП „Политика" ООУР „Продаја" — претплата на лист „Политикин забавник"

ПРЕТПЛАТА У СТРАНОЈ ВАЛУТИ

САД	$	38.—
СР НЕМАЧКА	DM	76.—
ШВЕДСКА	Škr	167.—
ФРАНЦУСКА	Ffr	164.—
ШВАЈЦАРСКА	Šfr	64.—

Уплате из иностранства слати на девизни рачун „НИП" „Политика" код ИНВЕСТ БАНКЕ — Београд на рачун 60811-620-63--257300-00054, са обавезном назнаком претплата на „Политикин забавник"

ПРИПРАВНИК ПЕЦА

Uživajte se
Slađite se

Kod PEZ-a je uvek nešto novo!

Ako voliš PEZ bombone i ako se rado igraš PEZ figurama, tražiš nam 5 znakova PEZ bombona, a mi ćemo ti poslati lepu PEZ člansku kartu.

Kao prijatelj PEZ-a koristićeš sve pogodnosti, koje ćemo ti nuditi iz meseca u mesec.

Čitaj svaki letak na svom mestu o novostima za prijatelje PEZ-a

Naša adresa je:
„PEZ PRIJATELJ"
61111 Ljubljana p. p. 8

Kupon pošaljite štampanim slovima, izrezan i obavezno nalepite na dopisnicu.

Prezime i ime (obavezno štampanim slovima)

Ulica i kućni broj

Mesto

Poštanski br. | datum rođenja

HP Kolinska
Ljubljana
Kolinska

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

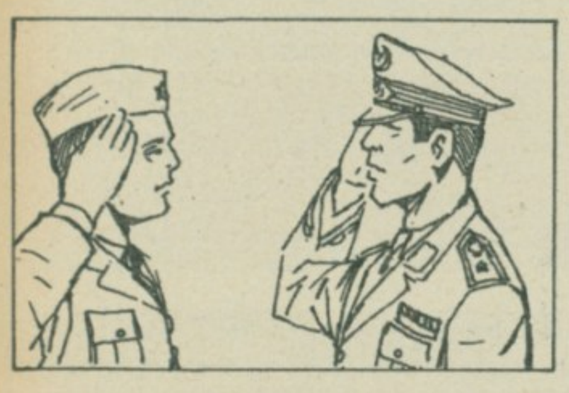
Драги Забавниче,

ДРУЖЕ ГЕНЕРАЛЕ!

Да ли у Југословенској народној армији постоји само чин генерала, без другог чина као генерал-мајор, генерал-потпуковник и сл.

Милорад Петровић
Алеје Лале Станковића 10/8
Шабац

У нашој армији не постоји само чин генерала. Наиме, и генерал-ма

јор, генерал-потпуковник и генерал-пуковник ословљавају се само са „друже генерале“ као и генерал армије.

СВИ НА ФИЛМУ

Интересује ме ко све учествује у писању и снимању филма и шта ради?

Ч. из Сарајева

Зашто кријеш име? То би био разлог да ти писмо оде у кош, али пошто то многе интересује да одговоримо — много је у том послу професија (и нико тамо не крије име), а све их је на 200 страница описао Властимир Гаврик у књизи „Играни филм — професионална занимања“ (издавач је аутор, а реализатор издања Институт за филм, Београд, Чика Љубина 15). Екипе документарних филмова су мање, а и екипе неких играних филмова (зависно од теме, врсте и концепције филма) не морају бити велике. Међутим, ево да побројимо главне учеснике. Писцу сценарија помажу писац дијалога и драматург, режисеру — режисер друге екипе, режисер-супервизор, помоћник режисера, први и други асистент и секретар режије. Главном сниматељу слике помажу сниматељ слике, два асистента и осветљивачи. Сценографу помажу сценограф опреме, архитект и асистент. Са сликарем костима сарађују асистент, сликар маски и реализатори маски. Композитору помаже музички сарадник. Са свима њима сарађују глумци. Сниматељу звука помажу асистенти, као што и монтажеру помаже његов асистент. Директор филма обично има и помоћника, а обавезно и организатора снимања са помоћником. Сви међусобно сарађују па је филм колективно дело. Међутим, сав рад обједињује и усмерава режисер који је и главни аутор филма.

ШТАМПАЊЕ ФОТОГРАФИЈА

Фотографија ми је хоби, па ме интересује како се она добија на обичном новинском папиру? Да ли је за то потребна некаква посебна машина?

Раденко Петронијевић,
Димитрија Туцовића 3
Лазаревац

Да ли је могуће прекопирати фотографију на обичан папир?

Србољуб Тасић,
Партизанска 43
Старчево

За разлику од обичног, папир на коме се „изазива“ фотографија превучен је специјалном емулзијом. Међутим, могуће је фотографију „добити“ или „прекопирати“ и на новински или неки други папир — како би се иначе појављивала у новинама и илустрованим издањима? На обичан папир фотографија се „преноси“ штампом или тиском (отуд изрази штам пане ствари и тисканице), а припрема за то је врло сложена и зависи од врсте штампе (основне су — висока, равна и дубока, а штам пати се може помоћу равних плоча, цилиндара итд.). Тиме се у графичкој индустрији баве стручњаци читавог низа професија служећи се разноврсним материјалима и технологијама и рукујући различитим машинама. Један од поступака је да се на основу фотографија изради клише (што раде цинкографи) који се, потом, премаже специјалном штампарском бојом и отискује на папир. Да би отисак испао добро, клише треба да буде израђен тако да одговара врсти папира на који ће бити отиснут, то јест одштампан. У сваком случају то је посао сложенији од израде фотографија којим се иначе баве многи аматери.

НУМИЗМАТИЧАРИ

Желио бих да објавите адресу нумизматичког друштва у Београду.

Миленко Живковић,
Горажде

Нумизматичко друштво налази се у згради „Београђанке“, у Масариковој број 5, на шестом спрату,

а ради само уторком. Телефон централе је 684-866. Позивни број Београда је 011.

УГЉЕНИК КОЈИ СИЈА

Желела бих да знам како су настали дијаманти.

Сузана Радошевић
Београд

Дијаманти настају у великим дубинама Земљине утробе и то кристализацијом магме. По хемијском саставу они су елемент угљеника. Иначе, дијамант је најтврђи драги камен који има и особину да јако прелама светлост. Услед различитих примеса има модрих, зелених, црвених, смеђих и црних дијаманата. Дијамант се мери каратима, а вредност му расте што му је бистрина већа: она од 20 карата представља већ праву реткост. Један од највећих икада нађених дијаманата био је Калиман, ископан у Јужној Африци. Тежио је 622 грама и био процењен на 3 хиљаде карата.

МЕЊАМО, ПОКЛАЊАМО, ТРАЖИМО

● Скупљам сличице „Животињско царство“ и недостају ми сљедећи бројеви: 7, 27, 77, 125, 147, 172, 181. и 197. Ономе ко ми их пошаље поклањам значку или друге бројеве сличица. **Дарко Фернежир, 41000 Загреб, Дубовец 19.**

● За сваки текст о Николи Тесли, или његову фотографију, шаљем разгледницу свога града. **Сузана Наумовска, Кар. III, Б-5 II/16, Скопље.**

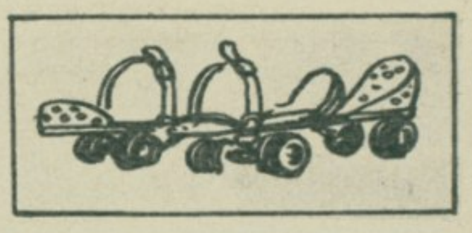
● За сваку слику или постер Бруса Лија дајем 5 салвета, 10 разгледница или нешто друго, према договору. **Дамир Хамидовић, 75300 Брчко, Браће Вујића 6/II.**

● Имам много разгледница па бих желео да их мењам за значке и постере певача забавне музике. Молим све оне који имају неке постере из колекције „Поп-парада“ да ми се јаве ради замене. **Драгомир Веселиновић, 38250 Гњилане, М. Тита 264.**

● Сакупљам „Забавнике“, али не могу да дођем до неких старих бројева, па молим све оне који их имају да ми пошаљу. **Сунчица Брнзевска, село Валково, з. п. Ђорђе Петров, 91000 Скопље.**

● За двије металне значке дајем десет марака. **Слободан Танасијевић, 71000 Сарајево, Војводе Путника 16/VI.**

● У замену за старе котураљке, са исправним точковима дајем стереомат и књигу „Школа хипнотизма“. **Слободан Гавриловић, 14236 Рудовци, Нова колонија 333.**

● Желео бих да имам „Забавник“ до броја 1000, па молим све оне који их имају да ми пошаљу. **Звјездана Алексић, 43270 Велики Грђевац, I. Франциишковића 4.**

● За било који већи постер Здравка Чолића дајем 5 значака, 15 салвета, 5 марака, 20 разгледница, стари и страни новац, све по договору. **Јасмина Белхири, Суворска 247, 14000 Ваљево**

WALT DISNEY

МИКИ

КОЛАЧАР

ПОСЛАСТИЧАРНИЦА

БОМБОНИЈЕРА

ПИТЕ СУ НАШ СПЕЦИЈАЛИТЕТ

Distributed by King Features Syndicate.

СЛАДОЛЕД

ДОМАЋИ КОЛАЧИ

КРОФНЕ И ПАЛАЧИНКЕ

10-1

ДАНАС МАТИНЕ

САМО ДАНАС

УСАМЉ ДУШЕ

ТОМ СТАРТ

Copyright © 1978
Walt Disney Productions
World Rights Reserved

КРЦ МЉАЦ МЉАЦ КРЦ МЉАЦ МЉАЦ

КОКИ-ЋЕ